

ΚΑΘΙΣΤΩΝΤΑΣ ΟΡΑΤΑ ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΜΙΣΟΥΣ

FACING **FACTS**

Κατευθυντήριες γραμμές για
την παρακολούθηση
εγκλημάτων μίσους και περιστατικών με κίνητρο το μίσους

Η δημοσίευση πραγματοποιήθηκε από την CEJI – A Jewish Contribution to an Inclusive Europe, εκ μέρους της Facing Facts! Κοινοπραξία

© 2012 CEJI

www.facingfacts.eu

Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Τα περιεχόμενα αυτής της δημοσίευσης είναι διαθέσιμα δωρεάν προς χρήση και αντιγραφή για εκπαιδευτικούς και άλλους μη κερδοσκοπικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι η οποιαδήποτε αναπαραγωγή τους ή αναφορά σε αυτά θα συνοδεύεται από την εξής δήλωση: «Πηγή: Facing Facts! Project © 2012 CEJI»

Σχεδίαση: τυπογραφείο Saint Sauveur - 14930 Eterville - Γαλλία

Εκτυπώθηκε στη Γαλλία από το τυπογραφείο Saint Sauveur - 14930 Eterville - Γαλλία

Το Facing Facts! είναι ένα έργο το οποίο συντονίζει η CEJI – A Jewish Contribution to an Inclusive Europe (Βέλγιο), σε συνεργασία με την CST – Community Security Trust (Ηνωμένο Βασίλειο), το CIDI – Dutch Centre for Documentation and Information Israel (Ολλανδία) και την COC – Federation of Dutch Associations for the Integration of Homosexuality (Ολλανδία).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευχαριστίες	σελ.4
Εισαγωγή	σελ.5
Κεφάλαιο 1: Συλλογή και εξακρίβωση στοιχείων	σελ.6
1.1 Πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή στοιχείων	σελ.6
1.2 Διαδικασία συλλογής στοιχείων	σελ.7
1.3 Ταξινόμηση στοιχείων	σελ.8
Κεφάλαιο 2: Κατηγοριοποίηση των περιστατικών και δείκτες προκατάληψης	σελ.9
2.1 Τύποι περιστατικών	σελ.9
2.2 Δείκτες προκατάληψης	σελ.13
Κεφάλαιο 3: Αναφορά ενός εγκλήματος μίσους	
3.1 Πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για την εγκατάσταση ενός συνεπούς συστήματος αναφοράς	σελ.16 σελ.16
3.2 Παρακολούθηση της διαδικασίας ανάλυση, του κοινωνικού πλαισίου και των ποσοστών αναφοράς	σελ.18 σελ.19
3.3 Ομάδας(ες) στόχου για αναφορά	σελ.20
3.4 Δομή αναφοράς	
Κεφάλαιο 4: Παρακολούθηση μέσω μαζικής ενημέρωσης	σελ.22
4.1 MME και εγκλήματα μίσους – ένας διφορούμενος ρόλος	σελ.22
4.2 Κατευθυντήριες γραμμές για την παρακολούθηση των MME ως αυτοεργούς εκφορές ρητορικής μίσους	σελ.23 σελ.24
4.3 Ο ρόλος των ΟΚΠ για την καταπολέμηση του μίσους στο διαδίκτυο	
Αναφορά εγκλημάτων μίσους: παραδείγματα καλών πρακτικών	σελ.28
Κεφάλαιο 5: Στήριξη θυμάτων	σελ.30
5.1 Δικαιώματα των θυμάτων και βασικά πρότυπα	σελ.30
5.2 Παρεχόμενες υπηρεσίες για θύματα εγκλημάτων μίσους	σελ.33
5.2.1 Βασικές συμβουλές (πρακτική βοήθεια)	σελ.33
5.2.2 Προσέγγιση των θυμάτων και διαφήμιση της ΟΚΠ	σελ.34
Στήριξη θυμάτων: παραδείγματα καλών πρακτικών	σελ.35
Κεφάλαιο 6: Μοντέλα συνεργασίας ανάμεσα στις ΟΚΠ, την αστυνομία, τις τοπικές αρχές και την κυβέρνηση	σελ.36
6.1 Καθορισμός επιπέδων υπηρεσιών	σελ.36
6.2 Εδραίωση σχέσεων	σελ.36
6.3 Λειτουργία χωρίς συνεργατικές σχέσεις	σελ.38
6.4 Μεθοδολογία: μοντέλα συνεργασίας	σελ.38
6.4.1 Αναφορά των εγκλημάτων	σελ.38
6.4.2 Ανταλλαγή στοιχείων	σελ.39
Μοντέλα συνεργασίας, παραδείγματα καλών πρακτικών	σελ.40
Κεφάλαιο 7: Μπορεί να βοηθήσει η συνηγορία στην καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους;	σελ.42
7.1 Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, προκειμένου να καταστρώνονται αποτελεσματικές στρατηγικές συνηγορίας	σελ.43
7.2 Μεθοδολογία: σχεδιασμός και αξιολόγηση των δράσεων με βάση τους διαθέσιμους πόρους	σελ.46
Γλωσσάριο	σελ.47
Βιβλιογραφία	σελ.52

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές συντάχθηκαν από μια υπέροχη ομάδα, την οποία ευχαριστούμε για τη συμβολή της στο έργο και την αφοσίωσή της για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς.

Ειδικοί συνεργάτες συγγραφείς

- Paul Giannasi, Αστυνομικός Διευθυντής, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Ηνωμένο Βασίλειο
- Viktoria Mlynarcikova, Open Society Foundation (Σλοβακία)
- Joanna Perry, Αξιωματικός Εγκλημάτων Μίσους, ΟΑΣΕ, Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR)
- Richard Polacek (Τσεχική Δημοκρατία)
- Robert O. Trestan, Σύμβουλος Ατομικών Δικαιωμάτων για τις Ανατολικές Πολιτείες στην οργάνωση Anti Defamation League (ΗΠΑ)

Συμμετέχοντες στο σεμινάριο κατευθυντήριων γραμμών Βρυξέλλες 2012 που εκπροσωπούν τις καλές πρακτικές στον τομέα

- Miguel Callejo, Movimiento Contra la Intolerancia (Ισπανία)
- Lisbeth Garly Andersen, Δανικό ίδρυμα για τα ανθρώπινα δικαιώματα (Δανία)
- Gabriela Jirásková, Εβραϊκή κοινότητα Πράγας (Τσεχική Δημοκρατία)
- Klara Kalibova In IUSTITIA (Τσεχική Δημοκρατία)
- Mirosława Makuchowska, Εκστρατεία κατά της ομοφοβίας (Πολωνία)

Συνεργάτες στο έργο Facing Facts!

- Jochem Beunderman, COC – Ολλανδία
- Elise Friedmann, CIDI - Centre for Information and Documentation on Israel (Κέντρο Ενημέρωση και Τεκμηρίωσης για το Ισραήλ)
- Mark Gardner, The CST (Ηνωμένο Βασίλειο)
- Joel Le Deroff, ILGA Europe
- Robin Sclafani, CEJI – A Jewish Contribution to an Inclusive Europe
- Melissa Sonnino, CEJI – A Jewish Contribution to an Inclusive Europe
- Michael Whine, CST (Ηνωμένο Βασίλειο)

Γιατί χρειάζονται κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή δεδομένων και την αναφορά εγκλημάτων μίσους;

Η συλλογή δεδομένων, η ανάλυσή τους και η αναφορά των εγκλημάτων μίσους μπορούν να προσφέρουν στις κοινότητες και στις ΟΚΠ (Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών) ένα πανίσχυρο εργαλείο, το οποίο θα μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν για να παρουσιάσουν τους προβληματισμούς τους στην κυβέρνηση, στην αστυνομία, στα ΜΜΕ και σε άλλους παράγοντες. Τα αξιόπιστα δεδομένα αποτελούν συνιστούν στοιχεία, τα οποία είναι απαραίτητα ώστε να ασκηθεί πίεση για βελτίωση της δημόσιας τάξης, για αποτροπή και καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους, καθώς και παροχή υπηρεσιών που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των θυμάτων.

Σήμερα, σε όλη την Ευρώπη υπάρχουν τεράστιες διαφορές στον τρόπο με τον οποίον γίνεται η συλλογή και η επαλήθευση των δεδομένων, καθώς και στο πώς οι ΟΚΠ αναφέρουν ένα έγκλημα μίσους. Η ποικιλομορφία των προσεγγίσεων και των μεθοδολογιών είναι πλούσια, αλλά ταυτόχρονα προβάλλει και πολλές προκλήσεις. Αυτό ισχύει ειδικά όταν οι διαφορετικές τάσεις από χώρα σε χώρα πρέπει να συγκριθούν, με σκοπό να σχεδιαστούν οι ευρωπαϊκές πολιτικές, αλλά και να παροτρυνθούν τα κράτη μέλη της ΕΕ να προωθήσουν καλύτερες εθνικές πολιτικές.

Οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές του Facing Facts! παρέχουν στις ΟΚΠ συμβουλές σχετικά με τη μεθοδολογία συλλογής δεδομένων για τα περιστατικά μίσους, πώς να επαληθεύουν και να ταξινομούν τα δεδομένα που έχουν συλλέξει και πώς να αναφέρουν τα εγκλήματα μίσους και τα περιστατικά με κίνητρο το μίσος. Σε καμιά περίπτωση αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές δεν αποσκοπούν να επιβάλουν έναν και μοναδικό τρόπο συλλογής δεδομένων ή αναφοράς των εγκλημάτων μίσους. Το Facing Facts! βασίζεται στην πλούσια εμπειρία των ΟΚΠ, οι οποίες δραστηριοποιούνται επί χρόνια στην καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους, συνεργάζεται μαζί τους ώστε να αντικατοπτρίζεται ο τρόπος που λειτουργούν, όλα αυτά που έχουν μάθει τα προηγούμενα χρόνια, αλλά και πώς μπορούν να βελτιωθούν περαιτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι ΟΚΠ ενθαρρύνονται ώστε να αναφέρουν τα εγκλήματα μίσους που συντελούνται στις χώρες τους, προκειμένου να αναπληρώνουν το κενό που αφήνουν οι κυβερνήσεις, ή να παρέχουν μια πιο ολοκληρωμένη προοπτική για τον καθορισμό υπηρεσιών πρόληψης και παρέμβασης. Για να μπορούν τα στοιχεία σχετικά με τα εγκλήματα μίσους να χρησιμοποιηθούν από τις κυβερνήσεις και τις υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης,

πρέπει να παρουσιάζονται με τρόπο που να συνάδει με τα πρότυπα της ποινικής δικαιοσύνης, ώστε να έχουν την κατάλληλη αξιοπιστία. Συνεπώς, η συλλογή στοιχείων πρέπει να έγκειται όσο το δυνατόν περισσότερο σε άμεσες αποδείξεις, οι οποίες θα είναι επίσης δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για επακόλουθη διερεύνηση ή εξακρίβωση.

1.1 Πρότυπα/κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή στοιχείων

Η ταχύτητα με την οποία τα νέα για τα εγκλήματα μίσους μπορούν να διαδοθούν εντός των κοινοτήτων είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους είναι πολύ σημαντική η ακριβής και ταχεία αναφορά και καταγραφή των εγκλημάτων. Αρκεί ένας μικρός όγκος ειδήσεων από τα ΜΜΕ, σχετικά με εγκλήματα μίσους εναντίον μίας κοινότητας, ώστε να δημιουργηθεί η αίσθηση ότι μια συγκεκριμένη ομάδα έχει μπει στο στόχαστρο. Ωστόσο, χωρίς να υπάρχουν αδιάσειστα στοιχεία, είναι αδύνατον να γνωρίζουμε κατά πόσον μια διαφαινόμενη έξαρση αντιστοιχεί σε μια πραγματική αύξηση του φαινομένου. Αν υπάρχει μια αύξηση, είναι απαραίτητο να συγκεντρωθούν αδιάσειστα στοιχεία, ώστε να γνωρίζουμε πού και πότε συντελέστηκαν τα εγκλήματα μίσους, τι μορφή είχαν, ώστε να προσδιοριστεί ποια οφείλει να είναι η αντίδραση της αστυνομίας και της κοινότητας.

Πηγές στοιχείων μπορεί να είναι:

- Τα θύματα
- Οι ΟΚΠ που αναφέρουν τα εγκλήματα μίσους, όταν το θύμα δεν είναι σε θέση ή δεν θέλει να αναφέρει ένα περιστατικό αυτοπροσώπως (αυτό αποκαλείται αναφορά από τρίτο μέρος)
- Οι φίλοι και οι συγγενείς του θύματος
- Η αστυνομία
- Άρθρα από εφημερίδες και ειδήσεις από το ραδιόφωνο και την τηλεόραση.

Ανάλογα με τις ανάγκες και τους πόρους της ομάδας που έχει πέσει θύμα, αλλά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποβολή μιας καταγγελίας από την ίδια της ομάδα, οι ΟΚΠ πρέπει να λάβουν υπόψη τους τις διάφορες επιπλοκές, προκειμένου να στήσουν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους μηχανισμούς λήψης αναφορών για εγκλήματα μίσους απευθείας από τα θύματα.

- Ηλεκτρονικές φόρμες αναφοράς μέσω διαδικτύου, με δυνατότητα ανώνυμης καταγγελίας
- Τηλεφωνική γραμμή αναφοράς
- Κατ' ιδίαν συναντήσεις

Όλα τα συστήματα συλλογής στοιχείων απαιτούν από τις ΟΚΠ να είναι δεόντως προετοιμασμένες, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες των θυμάτων σε επίπεδο άμεσης επαφής μαζί τους, καθώς και να παρέχουν την απαραίτητη κατάλληλη εκπαίδευση στο προσωπικό/στους εθελοντές. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την υποστήριξη των θυμάτων παρατίθενται στο Κεφάλαιο 5 αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.

Με αξιόπιστους μηχανισμούς συλλογής στοιχείων, χρήσιμες αναφορές και μια εμπειρία καλής συνεργασίας ανάμεσα στις ΟΚΠ και τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου, η διαδικασία ανταλλαγής στοιχείων μπορεί να θεσμοποιηθεί μέσω επίσημων συμβατικών συμφωνιών. Οι συμφωνίες ανταλλαγής στοιχείων δίνουν στην αστυνομία τη δυνατότητα να ανταλλάσσει πληροφορίες σχετικά με τα εγκλήματα μίσους, τα θύματα και τους δράστες. Στα παραδείγματα περιλαμβάνονται: ένα πρωτόκολλο γενικής χρήσης για την ανταλλαγή στοιχείων, το οποίο αναπτύχθηκε από την Association of Chief Police Officers (ACPO - Ένωση Αστυνομικών Διευθυντών), το εθνικό αστυνομικό σώμα του Ηνωμένου Βασιλείου, παραλλαγές του οποίου υπογράφηκαν από την CST και την Greater Manchester Police Authority (αστυνομικές αρχές της ευρύτερης περιοχής του Μάντσεστερ), και το ειδικό αστυνομικό σώμα του Χερντφορντσαίρ. Ένα πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε από την κυβέρνηση της Καταλονίας, της δίνει τη δυνατότητα να ανταλλάσσει πληροφορίες με τις τοπικές ΟΚΠ.

1.2 Διαδικασία συλλογής στοιχείων

Η συλλογή στοιχείων προϋποθέτει ότι τα άτομα αναφέρουν τα περιστατικά που τους έχουν συμβεί, ακόμα και ανωνύμως. Για να κάνουν όμως την αναφορά, πρέπει να γνωρίζουν για τη σχετική υπηρεσία, το σημείο επικοινωνίας με αυτήν και να εμπιστεύονται ότι η ανωνυμία τους και ο πόνος τους θα τύχουν του απαιτούμενου σεβασμού. Για ορισμένες ομάδες θυμάτων οι υποδομές που εξασφαλίζουν οι υπηρεσίες της κοινότητάς τους είναι αρκετά ανεπτυγμένες, οπότε δεν είναι δύσκολο να «διαφημιστεί» η υπηρεσία υποβολής αναφοράς. Ωστόσο, για ορισμένες κοινότητες, διαφορετικά κοινωνικά πλαίσια και ίσως για μια νέα ΟΚΠ, το πιο δύσκολο βήμα μπορεί να είναι το πρώτο: η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και η ενθάρρυνση των θυμάτων να αναφέρουν της εμπειρία τους.

- **Διαφήμιση** του τρόπου αναφοράς περιστατικών (τηλεφωνική γραμμή, ιστότοπος, κέντρο) μέσω φυλλαδίων, αφισών σε κοινοτικά κέντρα, διαφημίσεις στα ΜΜΕ, ομιλίες σε κοινοτικά κέντρα και σε τοπικούς άρχοντες. Επίσης, κοινοποίηση της υπηρεσίας στην αστυνομία και αίτηση ανταλλαγής στοιχείων με την αστυνομία. Η διαφήμιση δεν πρέπει να θέτει σε συναγερμό τις κοινότητες, αλλά πρέπει να είναι πραγματολογική.
- Συνιστάται η **χρήση τυποποιημένων εντύπων αναφοράς**, ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή και καταγραφή όλων των σχετικών πληροφοριών. Τα τυποποιημένα έντυπα δίνουν τη δυνατότητα για ακριβή ταξινόμηση και ανάλυση, σύμφωνα με τον τύπο του εγκλήματος μίσους.
- **Πρέπει να γίνεται επαλήθευση των αναφορών**, και αν είναι δυνατόν να διασταυρώνονται με μαρτυρίες. Για παράδειγμα, πρέπει να ζητιέται και η εκδοχή των μαρτύρων σε ένα έγκλημα μίσους, εκτός από την εκδοχή των ίδιων των θυμάτων. Οι αναφορές του Τύπου και των άλλων ΜΜΕ δεν επαρκούν από μόνες τους. Πρέπει να συνοδεύονται από συνεντεύξεις με τα θύματα ή τους μάρτυρες.
- Όπου και όταν είναι δυνατόν, οι αναφορές πρέπει να συζητιούνται με την αστυνομία, προκειμένου να εξακριβωθεί ότι η αστυνομία **έχει καταγράψει το έγκλημα** (και αναγνωρίζει τη φύση του ως έγκλημα μίσους) και να προσδιοριστούν οι επιπρόσθετες σχετικές πληροφορίες, για παράδειγμα πληροφορίες που λείπουν από την αναφορά του θύματος, η οποιαδήποτε ομοιότητα με άλλα εγκλήματα, η αναγνώριση των δραστών.
- Τα εγκλήματα μίσους δεν συμβαίνουν εν αιθρία. Γι' αυτόν τον λόγο, πρέπει να συγκεντρώνονται και να αναλύονται **περιστατικά μη εγκληματικής φύσης**. Μπορεί να υποδεικνύουν ένα νέο ή εκκολαπτόμενο πρόβλημα, π.χ. την άφιξη μιας ρατσιστικής ομάδας σε μια περιοχή. Τα περιστατικά ενδεχομένως να εξελιχθούν σε εγκλήματα, αν δεν διερευνηθούν και δεν αποθαρρυνθούν οι δράστες.
- Πρέπει να λαμβάνονται **φωτογραφίες** και να ταξινομούνται βάσει ημερομηνίας και θέματος, όταν είναι αυτό δυνατόν.

1.3 Ταξινόμηση στοιχείων

Τα στοιχεία πρέπει να ταξινομούνται σύμφωνα με τον τύπο του εγκλήματος ή του περιστατικού μίσους (ανατρέξτε στο Κεφάλαιο 2). Η ταξινόμηση των στοιχείων δίνει δυνατότητα για ανάλυση των τάσεων, δηλαδή για να διαπιστωθεί αν τα εγκλήματα μίσους παρουσιάζουν αύξηση, μείωση, παραμένουν στατικά, παίρνουν περιφερειακό ή εθνικό χαρακτήρα. Για παράδειγμα, τα στοιχεία που διατηρούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τον αντισημιτισμό δεν παρατίθενται μεμονωμένα, αλλά σε συνδυασμό με στοιχεία προηγούμενων ετών και ανά τύπο, ώστε να καταδεικνύουν τις επικρατούσες τάσεις και να παρουσιάζουν μια ολοκληρωμένη εικόνα, παρά ένα στιγμιότυπο

Υπάρχει μια απευθείας σχέση ανάμεσα στο έντυπο αναφοράς περιστατικών από ένα άτομο, στο οποίο καταγράφονται άμεσα οι πληροφορίες που λαμβάνονται από ένα θύμα ή από άλλη πηγή, και στο σύστημα ταξινόμησης των στοιχείων. Όλες οι πληροφορίες που περιέχει το έντυπο αναφοράς περιστατικών μπορούν να βρεθούν και στις αναφορές στοιχείων, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα για απομόνωση και ανάλυση των στοιχείων μετά από μια χρονική περίοδο. Ορισμένα από τα πεδία ταξινόμησης θα είναι κοινά για όλες τις κοινοτικές ομάδες, ενώ άλλα μπορεί να είναι προσαρμοσμένα σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο. Το εθνικό πλαίσιο και ο τρόπος με τον οποίο είναι οργανωμένες οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου επηρεάζουν επίσης τα πεδία ταξινόμησης, όπως, για παράδειγμα, η διαίρεση μια επικράτειας σε περιφέρειες. Σε περίπτωση που το θύμα έχει έρθει ήδη σε επαφή με την αστυνομία, είναι σημαντικό να εξακριβωθούν οι κωδικοί αναφοράς του εγκλήματος και η ταυτότητα του αξιωματικού της αστυνομίας που διερευνά την υπόθεση.

Είναι σημαντικό να υπάρχει διαύγεια σχετικά με τους δείκτες μίσους, πάνω στους οποίους θα εργαστεί η ΟΚΠ και θα αναπτύξει ένα σύνολο ερωτήσεων, οι οποίες θα βοηθήσουν να απαντηθεί το ερώτημα: το έγκλημα ή το περιστατικό είχε κίνητρο την προκατάληψη; Αν τα περιστατικά εμπίπτουν σε διαφορετικές κατηγορίες, για παράδειγμα αν υποκινήθηκαν από θρησκευτική μισαλλοδοξία και προκαταλήψεις για τον γενετήσιο προσανατολισμό, τότε πρέπει να καταγραφούν και οι δύο κατηγορίες και να δοθεί μια επεξήγηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΗΣ

Το **έγκλημα μίσους** (ή το έγκλημα με κίνητρο την προκατάληψη¹ είναι μια εγκληματική πράξη υποκινούμενη από προκαταλήψεις ή αρνητική προδιάθεση ενάντια σε συγκεκριμένες ομάδες ατόμων. Συνεπώς, το έγκλημα μίσους αποτελείται από δύο διακριτά στοιχεία:

- Είναι μία πράξη ή οποία συνιστά ποινικό αδίκημα, και
- Κατά τη διάπραξη του εγκλήματος, ο δράστης ενεργεί με βάση την αρνητική προδιάθεση ή την προκατάληψη.

Ένα έγκλημα μίσους ή ένα περιστατικό με κίνητρο την προκατάληψη/το μίσος μπορεί να έχει ως βάση του ένα από τα ακόλουθα κίνητρα: τη φυλετική/εθνοτική ταυτότητα, τη θρησκευτική ταυτότητα, την εθνικότητα, την ηλικία, την αναπηρία, το σεξ, τον γενετήσιο προσανατολισμό, την έμφυλη ταυτότητα ή άλλα χαρακτηριστικά. Οι νομικοί όροι για τα εγκλήματα μίσους διαφέρουν πολύ από το ένα κράτος στο άλλο και δεν περιλαμβάνουν απαραίτητα όλες τις πράξεις βίας που βασίζονται στα προαναφερθέντα κίνητρα. Συνεπώς, ο δράστης ενός εγκλήματος μίσους επιλέγει το θύμα του επειδή αυτό ανήκει σε μία συγκεκριμένη ομάδα ή ο δράστης θεωρεί ότι το θύμα ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα.

Ένα περιστατικό υποκινούμενο από μίσος είναι μία πράξη που περιλαμβάνει αρνητική προδιάθεση και προκατάληψη, με τον τρόπο που περιγράφεται πιο πάνω, αλλά δεν καταλήγει σε εγκληματική πράξη.

Παρόλο που τα υποκινούμενα από μίσος περιστατικά δεν περιλαμβάνουν πάντοτε εγκληματικές πράξεις, τέτοιου είδους περιστατικά συχνά προηγούνται, συνοδεύουν ή παρέχουν το πλαίσιο για εγκλήματα μίσους. Τα περιστατικά μπορεί να είναι προάγγελοι πιο σοβαρών εγκλημάτων. Η καταγραφή των υποκινούμενων από μίσος περιστατικών μπορεί να είναι χρήσιμη για να καταδείξει, όχι μόνο ένα πλαίσιο παρενόχλησης, αλλά και για να παρέχει ενδείξεις κλιμάκωσης των βίαιων συμπεριφορών².

Για να συνδράμει τις ΟΚΠ να οργανώσουν μια δομημένη συλλογή στοιχείων και ένα σύστημα αναφοράς των εγκλημάτων μίσους και των υποκινούμενων από μίσος περιστατικών, αυτό το κεφάλαιο παρέχει:

- Μια λίστα με διαφορετικούς τύπους περιστατικών που μπορεί να χαρακτηριστούν ως εγκλήματα μίσους ή περιστατικά υποκινούμενα από μίσος
- Ένα σύνολο από δείκτες προκατάληψης, οι οποίοι σηματοδοτούν ότι μια υπόθεση μπορεί να ενέχει ένα έγκλημα μίσους, και για την οποία θα πρέπει να πραγματοποιηθεί περαιτέρω έρευνα σχετικά με το κίνητρο του εγκλήματος.

2.1 Τύποι περιστατικών

Ιδανικά, ένα ικανό σύστημα αναφοράς εγκλημάτων μίσους και περιστατικών υποκινούμενων από μίσος θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσο νομικά αξιόποινες πράξεις, όσο και υβριστικές πράξεις που εμπίπτουν σε μια γκριζα περιοχή απειλών και εκφοβισμού και δεν συνιστούν απαραίτητα αξιόποινες εγκληματικές πράξεις. Όπου αυτό είναι δυνατόν, αυτές οι διαφορετικές κατηγορίες πράξεων πρέπει να καθορίζονται και να διαχωρίζονται μεταξύ τους.

Είναι εξίσου σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι οι κατηγορίες περιστατικών πρέπει να αντιστοιχούν ευρέως σε τύπους εγκλημάτων, έτσι ώστε το στοιχείο του εγκλήματος μίσους να καταγράφεται πάντοτε ξεκάθαρα. Αυτό θα διευκολύνει τις διαπραγματεύσεις με την αστυνομία, ώστε να δεχθεί τα στοιχεία από μια ΟΚΠ ως μέτρο επιπολασμού, και θα βοηθήσει στη συγκέντρωση πληροφοριών που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως αποδεικτικά για μεμονωμένες υποθέσεις θυμάτων.

Οι διαφορετικοί τύποι περιστατικών (δολοφονία, σοβαρή σωματική επίθεση, επιθέσεις) μπορεί να λαμβάνουν χώρα σε διαφορετικά περιβάλλοντα, όπως σε δημόσιους χώρους, σε σπίτια (οικογενειακή βία) και σε ιδρύματα (για παράδειγμα, ενάντια σε άτομα με αναπηρία).

¹ Η προκατάληψη έχει ευρύτερη έννοια από το μίσος, και για να λειτουργήσει ως κίνητρο αρκεί κάποια μορφή αρνητικής προδιάθεσης απέναντι σε ένα προσωπικό χαρακτηριστικό. Η προκατάληψη μπορεί να αφορά ένα πρόσωπο, ένα χαρακτηριστικό ή μία ιδέα (όπου το θύμα συμβολίζει το χαρακτηριστικό ή την ιδέα).

² Απόσπασμα από το Hate Crime Laws, a practical Guide, Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, <http://www.osce.org/odihr/36426> σελ. 16

Τύποι περιστατικών

Κατηγορία	Υποκατηγορία	Περιγραφή
Δολοφονία		• Η οποιαδήποτε επίθεση ενάντια σε ένα άτομο που έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια της ζωής του.
Ακράια σωματική βία	Ακράια σωματική βία	• Οποιαδήποτε επίθεση ενάντια σε ένα άτομο με κίνδυνο να του προκληθεί σοβαρή σωματική βλάβη. • Οποιαδήποτε επίθεση σε κτηριακές εγκαταστάσεις, για παράδειγμα μέσω εμπρησμού ή βομβών κίνδυνος τα άτομα εντός του κτηρίου να σκοτωθούν, για παράδειγμα αν το κτήριο κατοικείται ή υπάρχει κόσμος εντός του κατά την ώρα της επίθεσης. • Βόμβες, συμπεριλαμβανομένων βομβών που αποστέλλονται με γράμμα. Σε αυτήν την κατηγορία περιλαμβάνεται ο οποιοσδήποτε ενεργοποιημένος μηχανισμός, ο οποίος είτε εκρήγνυται είτε εξουδετερώνεται, και συνεπώς ήταν απειλητικός για τη ζωή. Επίσης περιλαμβάνεται οποιοδήποτε μηχανισμός για τον οποίον υπήρχε πρόθεση από τον αποστολέα του να είναι ενεργοποιημένος, ακόμα κι αν η μετέπειτα ανάλυση κατέδειξε ότι δεν είχε κατασκευαστεί σωστά και, γι' αυτόν τον λόγο, δεν θα είχε εκραγεί. • Απαγωγή. • Πυροβολισμός. • Επίθεση με όπλο ή άλλο αντικείμενο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προκαλέσει βλάβη.
	Σεξουαλική επίθεση	Μια πράξη σεξουαλικής βίας μπορεί να διαπραχθεί από τον σύντροφο του θύματος (είτε είναι παντρεμένοι είτε όχι), από προηγούμενο σύντροφο, μέλος της οικογένειας ή συγγαίκο • Βιασμός³. • Σεξουαλική επίθεση⁴. • Σεξουαλική εκμετάλλευση από επαγγελματία παροχής αρωγής, δηλαδή οποιοδήποτε είδους σεξουαλική επαφή ανάμεσα σε έναν επαγγελματία παροχής αρωγής (γιατρό, θεραπευτή, νοσοκόμο, δάσκαλο, ιερέα, καθηγητή, αστυνομικό, δικηγόρο, κ.τ.λ.) και έναν πελάτη/ασθενή. • Σεξουαλική παρενόχληση, ανεπιθύμητες σεξουαλικές προτάσεις, απαιτήσεις για σεξουαλικές χάρες και άλλου είδους προφορική ή σωματική προσέγγιση σεξουαλικής φύσης. • Μη εμφανής παρακολούθηση ή παρενόχληση (Stalking), συμπεριλαμβανομένης επαναλαμβανόμενης ανεπιθύμητης επαφής (τηλεφωνήματα, email, γράμματα, αναπάντεχες εμφανίσεις, κ.τ.λ.), παρακολούθηση ή αναμονή να περάσει το άτομο από ένα συγκεκριμένο σημείο, απειλές απειθυνόμενες στο ίδιο το άτομο ή στην οικογένειά του/της.
Επίθεση		• Οποιαδήποτε σωματική επίθεση ενάντια σε ένα ή περισσότερα άτομα, η οποία δεν θέτει σε κίνδυνο τη ζωή τους και δεν είναι σοβαρή. Μπορεί να περιλαμβάνει επιθέσεις κατώτερου επιπέδου. • Απόπειρα επίθεσης η οποία αποτυγχάνει, επειδή το θύμα αμύνεται ή το σκάει. • Εκτόξευση αντικειμένων ενάντια σε ένα ή περισσότερα άτομα, ακόμα κι όταν το αντικείμενο δεν βρίσκεται στο στόχο.

³ Ο βιασμός μπορεί να οριστεί ως εξαναγκασμένη σεξουαλική συνέντευξη, και συμπεριλαμβάνει κολπική, πρωκτική ή στοματική διείσδυση. Η διείσδυση μπορεί να πραγματοποιηθεί με ένα μέλος του σώματος ή με ένα αντικείμενο. Τα θύματα βιασμού μπορεί να εξαναγκαστούν με απειλές ή

⁴ Η σεξουαλική επίθεση μπορεί να οριστεί ως ανεπιθύμητη σεξουαλική επαφή, η οποία διακόπτεται χωρίς βιασμό ή απόπειρα βιασμού. Περιλαμβάνει σεξουαλικά αγγύγματα και θωπιές.

Πρόκληση βλάβης σε ιδιοκτησία	Επίθεση ενάντια σε ιδιοκτησία, συμπεριλαμβανομένης της βεβήλωσης	• Οποιαδήποτε σωματική επίθεση ενάντια σε ιδιοκτησία, η οποία δεν είναι απειλητική για τη ζωή. Συμπεριλαμβάνεται οποιαδήποτε μορφή βεβήλωσης. Επίσης συμπεριλαμβάνεται η τοιχογράφηση υβριστικών συνθημάτων ή συμβόλων, η τοποθέτηση αυτοκόλλητων ή αφισών στην ιδιοκτησία (π.χ. σβαστικές σε εβραϊκή ιδιοκτησία), το γκράφιτι ή η πρόκληση βλάβης στην ιδιοκτησία, όπου διαφαίνεται ότι η ιδιοκτησία είχε επιλεχθεί ως στόχος, λόγω της θεωρούμενης σύνδεσής της με μια στοχοποιημένη κοινότητα. • Ζημιές σε αυτοκίνητα ή άλλα προσωπικά ιδιοκτησιακά αντικείμενα, τα οποία ανήκουν σε μέλη μιας στοχοποιημένης κοινότητας, όπου είναι εμφανές ότι αποτελούν στόχο για αυτόν ακριβώς τον λόγο.
	Εμπρησμός	• Εμπρηστικές επιθέσεις σε ιδιοκτησίες, χωρίς να τίθενται ζωές σε κίνδυνο, για παράδειγμα αν το κτήριο δεν κατοικείται την ώρα της επίθεσης. • Αποτυχημένες απόπειρες, για παράδειγμα, απόπειρα εμπρησμού κατά την οποία δεν αρπάζει φωτιά η ιδιοκτησία ή ο εμπρηστής παρεμποδίζεται.
Απειλές ή/και ψυχολογική βία		• Οποιαδήποτε ξεκάθαρη και συγκεκριμένη απειλή, είτε προφορική είτε γραπτή. Αν η απειλή δεν είναι ξεκάθαρη και συγκεκριμένη, τότε το περιστατικό πρέπει να καταγραφεί ως υβριστική συμπεριφορά. • Οποιαδήποτε «βόμβα» η οποία εκτιμάται ως φάρσα. Συμπεριλαμβάνει ένα αντικείμενο που ήταν σχεδιασμένο να μοιάζει με έναν αληθινό εκρηκτικό μηχανισμό, αλλά δεν υπήρχε πρόθεση να είναι ενεργοποιημένος, για παράδειγμα, αν δεν περιέχει εκρηκτική ύλη. • Μη εμφανής παρακολούθηση ή παρενόχληση (Stalking), συμπεριλαμβανομένης επαναλαμβανόμενης ανεπιθύμητης επαφής (τηλεφωνήματα, email, γράμματα, αναπάντεχες εμφανίσεις, κ.τ.λ.), παρακολούθηση ή αναμονή να περάσει το άτομο από ένα συγκεκριμένο σημείο, απειλές απευθυνόμενες στο ίδιο το άτομο ή στην οικογένειά του/της. • Εκβιασμός προκειμένου το άτομο να αποκαλύψει δημόσια (ή σε μέλη της οικογένειάς του) ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη στοχοποιημένη ομάδα (π.χ. ΛΟΑΔ). • Περιορισμός της ελευθερίας (π.χ. κλείδωμα του απόμυ). • Δυσφήμιση (π.χ. αποκάλυψη ότι κάποιος είναι ΛΟΑΔ ή ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη θρησκευτική ομάδα, αποκάλυψη της αναπηρίας του). • Εκφοβισμός (π.χ. στο σχολείο, στον χώρο εργασίας).
Ρητορική μίσους	Δημόσια ρητορική μίσους	• Δημόσια ρητορική μίσους, για παράδειγμα από πολιτικούς
	Μίσος στο διαδίκτυο	• Ρητορική μίσους που προωθείται μέσω του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

	ΣΥβριστική συμπεριφορά	Αυτός ο τύπος συμπεριφοράς συχνά δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα, ωστόσο είναι σημαντικό να παρακολουθείται. • Προφορικές ύβρεις, είτε κατά προσώπων είτε μέσω τηλεφώνου στον τηλεφωνητή. Συμπεριλαμβάνει ύβρεις που απευθύνονται κατά λάθος σε άτομα ή τις ακούνε άτομα που δεν ανήκουν στη στοχοποιημένη κοινότητα. • Γραπτές ύβρεις, συμπεριλαμβανομένων email και γραπτών τηλεφωνικών μηνυμάτων, καθώς και στοχευμένων επιστολών (δηλαδή επιστολών που απευθύνονται και αποστέλλονται σε ένα συγκεκριμένο πρόσωπο). Συμπεριλαμβάνονται γραπτές ύβρεις για μια στοχοποιημένη κοινότητα, οι οποίες αποστέλλονται σε άτομα που δεν είναι μέλη αυτής της κοινότητας. Αυτή διαφέρει από την μαζική αποστολή ύβριστικών φυλλαδίων, email ή άλλων δημοσιευμάτων, τα οποία ανήκουν στην ξεχωριστή κατηγορία που αποτελούν τα κείμενα. • Υβριστικά γράφτι ή τοιχοκολλήσεις σε ιδιοκτησίες που δεν συνδέονται με τη στοχοποιημένη κοινότητα. Όπου είναι εμφανές ότι ένα σύνολο από γκράφτι ή τοιχοκολλήσεις έχουν γίνει την ίδια χρονική στιγμή από έναν μόνο δράστη, τότε καταγράφονται ως ένα και μόνο περιστατικό.
	Κείμενα και μουσική	• Κείμενα μαζικής παραγωγής, τα οποία αποστέλλονται σε περισσότερους από έναν παραλήπτες. Αυτή η κατηγορία καλύπτει τις μαζικές ταχυδρομήσεις, παρά τις μεμονωμένες περιπτώσεις αλληλογραφίας μίσους, η οποία εμπίπτει στην κατηγορία της υβριστικής συμπεριφοράς ή των απειλών (ανάλογα με το περιεχόμενο). • Κείμενα τα οποία είναι εν γένει υβριστικά, ανεξαρτήτως αν ο παραλήπτης ανήκει ή όχι στη στοχοποιημένη κοινότητα. • Περιστατικά κατά τα οποία στοχοποιούνται συγκεκριμένα άτομα για κακόβουλη διανομή, ακόμα κι αν το ίδιο το υλικό δεν είναι υβριστικό απέναντι στην κοινότητά τους. Εδώ συμπεριλαμβάνονται, για παράδειγμα, η μαζική ταχυδρόμηση νεοναζιστικών κειμένων σε εβραϊκά σπίτια, ακόμα κι αν τα κείμενα δεν περιείχαν καμία αναφορά σε Εβραίους. • Υβριστικά email που αποστέλλονται σε συγκεκριμένα άτομα ή οργανώσεις που ανήκουν, για παράδειγμα, σε λίστες email ή διαδικτυακές ομάδες. Εδώ δεν περιλαμβάνεται το υλικό που είναι γενικά διαθέσιμο σε ιστότοπους. • Κάθε μαζική ταχυδρόμηση κειμένων καταγράφεται ως ένα και μόνο περιστατικό, δηλαδή δεν καταγράφεται το κάθε θύμα ξεχωριστά ως διαφορετικό περιστατικό. Ωστόσο, αν τα ίδια κείμενα σταλούν περισσότερες από μία φορές, τότε κάθε φορά θα καταγραφεί ως ξεχωριστό περιστατικό.
Περιστατικά διακρίσεων		Οποιαδήποτε μορφή περιστατικού διακρίσεων που δεν θεωρείται έγκλημα μίσους.

2.2 Δείκτες προκατάληψης

Οι δείκτες προκατάληψης είναι αντικειμενικά γεγονότα, τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό ενός εγκλήματος προκατάληψης. Δεν μπορούν να επιβεβαιώσουν, από μόνοι τους, ότι ένα περιστατικό ήταν ένα έγκλημα μίσους. Ωστόσο, ένας δείκτης προκατάληψης παρέχει την ένδειξη ότι μπορεί να απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, με την προοπτική να προσδιοριστεί το κίνητρο. Είναι ζωτικής σημασίας να καταγραφούν αυτές οι πληροφορίες, προκειμένου να αποδειχθεί η πιθανότητα ότι ένα περιστατικό ήταν υποκινούμενο από προκατάληψη. Χωρίς αυτές τις πληροφορίες, είναι πολύ πιθανόν οι ερευνητές να μην πάρουν στα σοβαρά τον ισχυρισμό περί προκατάληψης και οι διεθνείς οργανώσεις να μην αναφέρουν το περιστατικό. Είναι επίσης σημαντικό για τη συλλογή στοιχείων.

Γενικά, είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι όταν οι ΟΚΠ ετοιμάζουν μια υπόθεση, προκειμένου να την παρουσιάσουν ενώπιον μιας δικαιοδοσίας που διαθέτει νομοθετικό πλαίσιο για τα εγκλήματα μίσους, πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στα απαιτούμενα νομικά πρότυπα και δείκτες. Όταν ένα έγκλημα μίσους δεν καλύπτεται από τη νομοθεσία, οι ΟΚΠ πρέπει να αποφασίσουν τους δείκτες προκατάληψης, ανεξάρτητα από τη νομοθεσία. Σε μια τέτοια περίπτωση, η ακόλουθη λίστα με τους προτεινόμενους δείκτες μπορεί να παρέχει χρήσιμη καθοδήγηση.

Οι ακόλουθες προκαταρκτικές παρατηρήσεις είναι σημαντικές για τη σωστή κατανόηση και χρήση της λίστα προτεινόμενων δεικτών:

- **Ενώ είναι πολύ σημαντικό να ληφθεί υπόψη η οπτική γωνία του θύματος σχετικά με το περιστατικό,** οι ΟΚΠ (και οι ερευνητές) πρέπει να ξέρουν ότι το θύμα μπορεί να μην αναγνωρίσει ότι το περιστατικό υποκινήθηκε από μίσος ή προκατάληψη. Παρομοίως, δεν είναι απαραίτητο να προσδιορίσετε αν το θύμα ανήκει σε μια στοχοποιημένη ομάδα, κατά τον καθορισμό των δεικτών προκατάληψης. Το κύριο θέμα προς διερεύνηση είναι το κατά πόσο τα κίνητρα του δράστη βασίζονται στην αντίληψή του για το ποιος είναι το θύμα. Οπότε, είναι σημαντικό να αναζητηθούν ενδείξεις προκατάληψης, σε αντίθεση με την αναζήτηση ενδείξεων για τα χαρακτηριστικά του θύματος και για το αν ανήκει σε μια στοχοποιημένη ομάδα/κοινότητα. Η απλή δήλωση ότι το θύμα ανήκε σε μια προστατευμένη ομάδα δεν αρκεί για να χαρακτηριστεί το περιστατικό ως έγκλημα μίσους⁵.
- **Η εχθρική συμπεριφορά απέναντι σε μέλη μιας συγκεκριμένης κοινότητας μπορεί να αλλάξει με τον καιρό.** Επίσης, η φύση των πληροφοριών για τα εγκλήματα μίσους μπορεί να μην είναι τόσο προφανής, όσο οι πληροφορίες που αφορούν ορισμένους τομείς εγκληματικότητας (όπως οι διαρρήξεις και οι ληστείες), και ο κίνδυνος εμφανίζεται όταν οι δείκτες δεν είναι σωστά δομημένοι ή παρερμηνεύονται. Συνεπώς, είναι σημαντικό για τις ΟΚΠ να παραμένουν σε στενή επαφή με τις δυνητικά στοχοποιημένες κοινότητες, ώστε να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να στοχοποιηθούν διαφορετικές ομάδες. Αυτό περιλαμβάνει μια συνεχή εξοικείωση με τη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε κάθε χρονική περίοδο για να εκφραστεί η εχθρότητα και η προκατάληψη απέναντι σε συγκεκριμένες ομάδες. Επίσης ζωτικής σημασίας είναι να εισακούονται όλες οι πηγές πληροφοριών και να ακολουθεί δράση με βάση αυτές τις πληροφορίες, ώστε να διασφαλίζεται η σωστή ερμηνεία των δεικτών εγκλημάτων μίσους/προκατάληψης.
- **Αν σε μια υπόθεση μπορεί να εντοπιστεί μόνο ένας δείκτης προκατάληψης,** η έλλειψη άλλων δεικτών προκατάληψης μπορεί να σημαίνει ότι δεν διαπράχθηκε ένα έγκλημα μίσους. Για παράδειγμα, αν σε έναν λατρευτικό χώρο (π.χ. μια συναγωγή ή ένα τζαμί) ή σε κάποιον άλλον χώρο σημαντικό για ορισμένες κοινότητες (π.χ. έναν χώρο συνάντησης ομοφυλόφιλων) γίνει μια ληστεία, και δεν υπάρχουν άλλες αποδείξεις προκατάληψης, τότε ενδεχομένως αυτή η υπόθεση να αποτελεί μόνο μια απλή υπόθεση ληστείας.
- **Είναι επίσης σημαντικό να τονιστεί ότι ο δράστης μπορεί να ανήκει σε κάποια δημόσια αρχή,** για παράδειγμα στην αστυνομία, σε υπηρεσία επιβολής του νόμου, κ.τ.λ. Σε αυτήν την περίπτωση, οι δημόσιες αρχές έχουν συγκεκριμένη ευθύνη.

Για όλους αυτούς τους λόγους, η λίστα με τους προτεινόμενους δείκτες προκατάληψης πρέπει να εκληφθεί ως μια ανοιχτή και ενδεικτική λίστα.

⁵ Για παράδειγμα, αυτή η υπόθεση, παρόλο που μπορεί να αποτελεί ένα πολύ σοβαρό έγκλημα υποκινούμενο από προκατάληψη, δεν μπορεί να ταξινομηθεί ως τέτοιο επειδή δεν συμπεριλήφθηκαν οι δείκτες προκατάληψης, όπως η οπτική γωνία του θύματος και τα όσα δήλωσε: Στις 6 Απριλίου η Άντζελα, μια διεμφυλική, βιάστηκε από άτομο αγνώστου ταυτότητας πίσω από την Εθνική Λυρική Σκηνή – σημείο όπου εκδίδονται επ' αμοιβής πολλά μέλη της κοινότητας των διεμφυλικών. Ο δράστης την χτύπησε, τη γρονθοκόπησε και την τραυμάτισε με μαχαίρι.

Δείκτες προκατάληψης	Ερωτήσεις που μπορούν να βοηθήσουν στον προσδιορισμό της ύπαρξης ενός δείκτη προκατάληψης
Οπτική γωνία του θύματος	Το θύμα πιστεύει ότι το περιστατικό ήταν υποκινούμενο από προκατάληψη; Να ληφθεί υπόψη ότι το θύμα δεν καταλαβαίνει πάντοτε ότι μπορεί να ήταν στόχος μιας επίθεσης υποκινούμενης από προκατάληψη. Τα θύματα συχνά αναζητούν άλλους λόγους για να αποδώσουν την επίθεση που δέχθηκαν, επειδή το γεγονός ότι ανήκουν σε μια ομάδα αποτελεί μια πτυχή του εαυτού τους που δεν είναι γενικά δυνατόν να αλλάξουν. Θα αναγνωρίζονται πάντοτε ως μέλος της συγκεκριμένης ομάδας, άρα θα είναι και ευάλωτα σε επιθέσεις;
Οπτική γωνία του μάρτυρα	Ο μάρτυρας πιστεύει ότι το περιστατικό ήταν υποκινούμενο από προκατάληψη; Η οπτική γωνία του θύματος και αυτή του μάρτυρα μπορεί να διαφέρουν. Πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι δύο.
Διαφορές ανάμεσα στον ύποπτο και το θύμα από άποψη φυλής, θρησκείας, εθνότητας/εθνικότητας, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, κ.τ.λ.	Ο ύποπτος και το θύμα διαφέρουν από άποψη φυλής, θρησκείας, εθνότητας/εθνικότητας, φύλου ή γενετήσιου προσανατολισμού; Είναι το θύμα μέλος μιας ομάδας η οποία είναι κατά πολύ μικρότερη σε αριθμικών μελών, σε σύγκριση με μια άλλη ομάδα στην περιοχή όπου συνέβη το περιστατικό; Το θύμα μετακόμισε πρόσφατα στην περιοχή όπου συνέβη το περιστατικό; Υπάρχει ιστορικό εχθροπάθειας ανάμεσα στην ομάδα του θύματος και στην ομάδα του υπόπτου; Το θύμα συμμετείχε σε δραστηριότητες της ομάδας του, κατά την ώρα που συνέβη το περιστατικό; Αν το θύμα δεν ανήκει στη στοχοποιημένη ομάδα, μήπως είναι μέλος μιας ομάδας συνεργίας που υποστηρίζει τη στοχοποιημένη ομάδα ή μήπως το θύμα ήταν στην παρέα ενός μέλους της στοχοποιημένης ομάδας; Συνδέεται το θύμα με κάποιον τρόπο με μέλη μιας στοχοποιημένης ομάδας (π.χ. παντρεμένος/η με μέλος της στοχοποιημένης ομάδας ή με συγγενή μέλους της στοχοποιημένης ομάδας); Είναι δημοσίως γνωστή η θρησκευτική ταυτότητα, η εθνική καταγωγή, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η αναπηρία, κ.τ.λ. του θύματος;
Τοποθεσία	Βρισκόταν το θύμα σε περιοχή, ή κοντά σε περιοχή, η οποία είναι συνδεδεμένη με μια συγκεκριμένη ομάδα ή όπου συνάγουν μέλη μιας συγκεκριμένης ομάδας (π.χ. κέντρο μιας κοινότητας, τζαμί, εκκλησία, συναγωγή ή άλλος χώρος λατρείας, θρησκευτικό νεκροταφείο) ή σε ένα ανεπίσημο μέρος συνάντησης για ορισμένες κοινότητες (π.χ. ένα γκέι μπαρ); Το περιστατικό συνέβη κοντά σε περιοχές που συνδέονται με την ομάδα του δράστη (π.χ. αρχηγείο κάποιας εξτρεμιστικής οργάνωσης) ή σε κάποιο επικίνδυνο σημείο εκδήλωσης εγκλημάτων μίσους;
Χρονική στιγμή	Το περιστατικό συνέβη σε μια ημερομηνία με ιδιαίτερη σημασία για τη στοχοποιημένη ομάδα όπου ανήκει το θύμα (π.χ. θρησκευτική ή εθνική γιορτή, παρέλαση γκέι); Το περιστατικό συνέβη σε μία ημερομηνία με ιδιαίτερη σημασία για την ομάδα του δράστη ή σε μια ημερομηνία που ο δράστης θεωρεί ότι συνδέεται με την ομάδα του θύματος (π.χ. ο πόλεμος στη Γάζα, η 11η Σεπτεμβρίου, δημοσίευση ορισμένου τύπου μηνυμάτων κατά τη χρονική στιγμή του εγκλήματος);
Τρόπος έκφρασης και ρητορική που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένων γραπτών δηλώσεων, χειρονομιών, γκράφιτι, εμφανή σύμβολα του υπόπτου	Έκανε ο ύποπτος σχόλια, έγραψε δηλώσεις ή έκανε χειρονομίες σχετικά με το υπόβαθρο του θύματος; Αφέθηκαν σχέδια, σημάδια, σύμβολα ή γκράφιτι στον τόπο του περιστατικού; Αν στο στόχαστρο ήταν μια ιδιοκτησία, είχε κάποια θρησκευτική ή πολιτιστική σημασία, όπως ένα ιστορικό μνημείο ή ένα νεκροταφείο; Ο ύποπτος έφερε επάνω του κάποιο εμφανές σύμβολο (τατουάζ, ρούχα, κόμμωση) προκειμένου να συμπεραστεί ότι ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα, η οποία αντιτίθεται στη στοχοποιημένη ομάδα του θύματος;
Οργανωμένες ομάδες μίσους	Αφέθηκαν αντικείμενα ή στοιχεία στον τόπο όπου συνέβη το περιστατικό, τα οποία υποδεικνύουν ότι επρόκειτο για έργο κάποιας παραστρατιωτικής οργάνωσης ή οργάνωσης ακραίων εθνικιστών; Υπάρχουν ενδείξεις για τη δράση μιας τέτοιας ομάδας στη γειτονιά; Ανέλαβε την ευθύνη για το έγκλημα κάποια οργανωμένη ομάδα μίσους;
Ιστορικό προηγούμενων εγκλημάτων/περιστατικών	Υπάρχει ιστορικό παρόμοιων περιστατικών στην ίδια περιοχή; Το θύμα δεχόταν παρενοχλήσεις μέσω ταχυδρομείου ή τηλεφώνου ή ήρθε αντιμέτωπο με προφορικές ύβρεις, λόγω της σχέσης του με μια στοχοποιημένη ομάδα ή λόγω της ιδιότητάς του ως μέλος μιας στοχοποιημένης ομάδας; Δέχθηκε το θύμα εκβιασμό ότι θα αποκαλυφθεί δημοσίως η σχέση του με τη στοχοποιημένη ομάδα (π.χ. η ταυτότητα του θύματος ως ΛΟΑΔ);

Σε περίπτωση επιθέσεων εναντίον ιδιοκτησιών	Η ιδιοκτησία που δέχθηκε επίθεση/υπέστη ζημιές βρίσκεται σε συγκρότημα ή τοποθεσία που ανήκει σε κοινότητες οι οποίες αντιμετωπίζουν διακρίσεις (π.χ. χώρο λατρείας, σχολείο στο οποίο πηγαίνουν παιδιά μιας συγκεκριμένης κοινότητας ή χώρο συνάντησης μιας κοινότητας, όπως ένα γκέι μπαρ); Η ιδιοκτησία έχει κάποια συμβολική ή θρησκευτική σημασία για μια συγκεκριμένη κοινότητα ή αποτελεί κέντρο δραστηριοτήτων της κοινότητας;
Χαρακτηριστικά του δράστη	Ο δράστης έχει ιστορικό εμπλοκής σε περιστατικά/εγκλήματα με παρόμοιο τρόπο δράσης, τα οποία είχαν ως στόχο άλλα άτομα της ίδιας φυλής, θρησκείας, εθνότητας/εθνικής καταγωγής, αναπηρίας ή γενετήσιου προσανατολισμού; Έχει ο δράστης ιστορικό που περιλαμβάνει συμπεριφορά υποκινούμενη από μίσος; Είναι ο δράστης μέλος ή σχετίζεται με μέλη μιας οργανωμένης ή λιγότερο οργανωμένης ομάδας μίσους; Στις δηλώσεις του μετά από τη σύλληψη ή κατά τη διάπραξη του εγκλήματος, ο δράστης αναγνώρισε ότι το θύμα ανήκει σε μια στοχοποιημένη ομάδα;
Βαθμός βίας	Ήταν ιδιαίτερα έντονη η βία που ασκήθηκε ενάντια στο θύμα;

Κοινοί παράγοντες σε υποθέσεις εγκλημάτων μίσους κατά ατόμων με αναπηρία ⁶

Μια επισκόπηση των εγκλημάτων μίσους κατά ατόμων με αναπηρία αποκαλύπτει μια κοινή τάση εξωτερικών παραγόντων, που σχετίζονται με το ίδιο το έγκλημα, όπως:

- συνήθως είχαν υπάρξει κι άλλα περιστατικά στο παρελθόν
- οι καιροσκοπικές ποινικές πράξεις γίνονται συστηματικές και τακτικές και στοχοποιούν είτε το μεμονωμένο θύμα είτε την οικογένεια/τους φίλους του είτε άλλα άτομα με αναπηρία
- οι δράστες είναι συχνά «φίλοι», θεραπευτές, γνωστοί, γείτονες, κ.τ.λ.
- τα περιστατικά κλιμακώνονται σε σοβαρότητα και συχνότητα
- περισσότεροι δράστες εμπλέκονται στα περιστατικά δικαιολογώντας και ενθαρρύνοντας τον κύριο δράστη – συχνά βιντεοσκοπούν με το κινητό τηλέφωνό τους τα περιστατικά και στέλνουν φωτογραφίες σε φίλους/μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα αναρτούν στο YouTube, κ.τ.λ.
- ψευδείς κατηγορίες κατά του θύματος ότι είναι παιδόφιλος ή «καρφί»
- παρατεταμένες επιθέσεις, υπερβολική βία
- απανθρωπιά, εξευτελισμός, ταπεινωτική συμπεριφορά που συχνά συνδέονται με τη φύση της αναπηρίας, για παράδειγμα δένοντας τα μάτια κάποιου που έχει σοβαρά προβλήματα ακοής, καταστρέφοντας τις πατερίτσες, κ.τ.λ.

Συχνά λανθασμένα συμπεράσματα σχετικά με τα εγκλήματα μίσους κατά ατόμων με αναπηρία

Δεν μπορεί να είναι ένα έγκλημα μίσους κατά ατόμου με αναπηρία, επειδή:

- ο δράστης είναι το άτομο που φροντίζει το θύμα
- ο δράστης είναι επίσης άτομο με αναπηρία
- ο δράστης έχει επιτεθεί και σε άλλα άτομα που δεν είχαν κάποια αναπηρία
- το θύμα βρέθηκε απλώς σε λάθος μέρος τη λάθος χρονική στιγμή
- το θύμα δεν έχει κάποια αναπηρία στην πραγματικότητα
- ο δράστης ήταν μεθυσμένος και λειτούργησε εν βρασμώ ψυχής

Κανένας από τους παραπάνω παράγοντες δεν αποκλείει ένα έγκλημα μίσους κατά ενός ατόμου με αναπηρία. Τα λανθασμένα συμπεράσματα μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα οι εισαγγελικές αρχές να παραβλέψουν ή να παρερμηνεύσουν τα στοιχεία/τις ενδείξεις που έχουν μπροστά τους, ή να μην στραφούν καν προς αυτήν την κατεύθυνση.

6 ΣΠηγή: CPS Guidance on disability hate crime:
http://www.cps.gov.uk/legal/d_to_g/disability_hate_crime_/#a07

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΑΝΑΦΟΡΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΜΙΣΟΥΣ

Η αναφορά των εγκλημάτων μίσους είναι ένας καθοριστικός παράγοντας για την κατανόηση των προκαταλήψεων που υπάρχουν εναντίον ορισμένων κοινοτήτων, και για την ενδυνάμωση αυτών των κοινοτήτων ώστε να αντιμετωπίσουν προορατικά το πρόβλημα των εγκλημάτων μίσους. Τα εγκλήματα μίσους δεν είναι ο μόνος παράγοντας που συμβάλει για να δημιουργηθεί μια αίσθηση του φόβου που μπορεί να επικρατεί σε μία κοινότητα, να απειληθεί η συνοχή της και να επηρεαστεί η προοπτική της για το μέλλον. Συνήθως είναι μόνο η «κορυφή του παγόβουνου», καθώς πηγάζουν από στερεότυπα, προκαταλήψεις, διακρίσεις και πολιτιστική καταπίεση. Ο ρόλος των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης σχετικά με μία κοινότητα μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη διαδικασία κλιμάκωσης που καταλήγει σε ένα έγκλημα μίσους, ή μπορεί να λειτουργήσει ως σύμμαχος για την ευαισθητοποίηση του κόσμου.

Η αναφορά των εγκλημάτων μίσους είναι ένα κρίσιμο βήμα για τις ΟΚΠ, προκειμένου να ασκήσουν πίεση για να γίνουν αλλαγές. Οι στοχοποιημένες ομάδες στις

αναφορές, η ποσότητα και η ποιότητα των συλλεγμένων στοιχείων, το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο καθώς και οι πόροι που έχουν στη διάθεσή τους οι ΟΚΠ θα επηρεάσουν τη μορφή και το περιεχόμενο των αναφορών, και αντίστροφα. Οι στόχοι των αναφορών μπορούν να επηρεάσουν τον τύπο των συστημάτων συλλογής και ταξινόμησης στοιχείων που θα στηθούν.

Πρώτον και κύριον, οι ΟΚΠ που αναφέρουν εγκλήματα μίσους πρέπει να κατανοούν τη σχετική νομοθεσία: είτε πρόκειται για τοπικούς νόμους είτε για διεθνή νομικά μέσα και διεθνείς συμφωνίες για τα οποία έχουν δεσμευτεί οι κυβερνήσεις. Οι ΟΚΠ θα πρέπει επίσης να στοχεύουν στην ανάπτυξη της δικής τους εμπειρογνώσις, όσον αφορά την τοπική νομοθεσία και την εκπλήρωση των απαιτήσεων που αυτή προβάλλει. Αυτό θα είναι το σημείο κλειδί για την ταξινόμηση των στοιχείων, για ποινικές διώξεις και για συνηγορία με σκοπό την αλλαγή της νομοθεσίας.

3.1 Πρότυπα/κατευθυντήριες γραμμές για την εγκατάσταση ενός συνεπούς συστήματος αναφοράς

Οι κοινότητες και οι ΟΚΠ πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι μηχανισμοί καταγραφής, η αναλυτική κατηγοριοποίηση και η δημοσίευση των στοιχείων ακολουθούν κάποιο κατάλληλο πρότυπο. Πρέπει να εξετασθούν τα ακόλουθα ζητήματα και να συμφωνηθούν τα πρωτόκολλα εργασίας:

- **Εμπιστευτικότητα του θύματος:** Ποια προσωπικά δεδομένα του θύματος θα κοινοποιηθούν μέσω των δομών αναφοράς και της ηγεσίας της κοινότητας; Επιπλέον, ποια προσωπικά δεδομένα θα δοθούν στην κυβέρνηση, στην αστυνομία, στα ΜΜΕ, κ.τ.λ.; Θα είναι απαραίτητο τα θύματα να υπογράψουν κάποιο συμφωνητικό εκχώρησης των προσωπικών δεδομένων τους σε τρίτους;
- **Νομικές επιπλοκές:** ποιες είναι οι νομικές επιπλοκές που μπορεί να ανακύψουν λόγω της αναφοράς εντός μιας δεδομένης δικαιοδοσίας; Για παράδειγμα, τι ζητήματα προστασίας δεδομένων και ελευθερίας της πληροφορίας αντιμετωπίζουν το θύμα και κοινοτική ομάδας αναφοράς; Άλλα παραδείγματα είναι:
 - ☒ Είναι πιθανόν η ΟΚΠ να εξαναγκαστεί να αποκαλύψει όλα τα προσωπικά δεδομένα του θύματος ενώπιον του δικαστηρίου και στους όποιους δικηγόρους;
 - ☒ Τα θύματα πρέπει να δώσουν έγκριση, ώστε να καταγράφονται οι τηλεφωνικές κλήσεις τους;
 - ☒ Αν μια κοινοτική ομάδα ή ένα θύμα καταλάβουν ότι κάποιος είναι ρατσιστής/αντισημίτης/ομοφοβικός κ.τ.λ., τι προστασία έχουν απέναντι στη δυσφήμιση;
 - ☒ Αν το θύμα παρουσιάσει μια φωτογραφία (από ζημιά, γκράφιτι ή τραυματισμό), είναι δυνατόν αυτή η φωτογραφία να παρουσιαστεί σε τρίτους; Ποιος έχει τα δικαιώματα για τη φωτογραφία;
 - ☒ Αν η ομάδα κάνει μια δημόσια αναφορά: ποια προσωπικά δεδομένα του θύματος μπορούν ή δεν μπορούν να αποκαλυφθούν; Με ποιον τρόπο μπορεί να προστατευτεί η εμπιστευτικότητα αυτών των δεδομένων; Για παράδειγμα, αν η μοναδική συναγωγή που υπάρχει στην περιοχή Χ αναφέρει μια επίθεση, αλλά δεν επιθυμεί να δοθεί δημοσιότητα στο θέμα, πώς μπορεί να συμπεριληφθεί (ή να καλυφθεί η ταυτότητά της) σε μια δημόσια αναφορά ή κατά την επικοινωνία με την κυβέρνηση, την αστυνομία, κ.τ.λ.;

- **Αποσαφήνιση του σκοπού:** τα θύματα πρέπει να γνωρίζουν τι πρέπει και τι δεν πρέπει να περιμένουν από τη διαδικασία αναφοράς. Πρέπει να κατανοούν όλα όσα μπορεί ή δεν μπορεί να κάνει για αυτούς η αναφέρουσα ΟΚΠ. Οι κοινότητες πρέπει να καταλαβαίνουν τους στόχους και τη μεθοδολογία της αναφέρουσας ομάδας. Οι ηγέτες των κοινοτήτων δεν βλέπουν τον λόγο να επενδύσουν σε μια διαδικασία αναφοράς, αν αυτή έχει μόνο βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα, με τα θύματα να χάνουν την εμπιστοσύνη τους στις διαδικασίες του έργου και στα κίνητρα που το περιβάλλουν (όπως πολιτικά και οικονομικά).
- **Εκπαίδευση προσωπικού:** κάθε πτυχή της αναφοράς απαιτεί η κοινοτική ομάδα να είναι επαρκώς εκπαιδευμένη για να κάνει τη δουλειά.
 - ☒ Το προσωπικό που έρχεται σε άμεση επαφή με τα θύματα μπορεί να εκτεθεί σε τραυματικές εμπειρίες και σε θύματα τα οποία έχουν τα ίδια ψυχολογικά τραύματα ή είναι με οποιονδήποτε τρόπο διαταραγμένα. Οι αναφέρουσες ομάδες έχουν καθήκον να φροντίζουν τόσο το προσωπικό τους (εθελοντές ή υπάλληλους), όσο και τα θύματα. Το προσωπικό πρέπει να γνωρίζει ποιες υπηρεσίες (πέραν από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου) υπάρχουν διαθέσιμες στην περιοχή για να βοηθήσουν τα θύματα. Το προσωπικό πρέπει επίσης να γνωρίζει τους επαγγελματικούς και νομικούς περιορισμούς, σχετικά με τη στήριξη και τη φροντίδα που μπορούν να παρέχουν στα θύματα.
 - ☒ Το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη σύνταξη, την κατηγοριοποίηση και την ανάλυση των αναφορών πρέπει να είναι ειδικά εκπαιδευμένο για το πώς να πραγματοποιήσει αυτές τις εργασίες.
 - ☒ Οι κύριες αναφορές, καθώς και όλες οι επακόλουθες συνόψεις, πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβείς.
 - ☒ Η κατηγοριοποίηση πρέπει να είναι ακριβής και να γίνεται με συνέπεια.
 - ☒ Η ανάλυση πρέπει να είναι ενδελεχής και να γίνεται με συνέπεια.
 - ☒ Οι γραπτές αναφορές και η παρουσίασή τους στην κυβέρνηση, στα ΜΜΕ, στους ηγέτες των κοινοτήτων, κ.τ.λ., πρέπει έχουν σοβαρό και επίσημο ύφος. Όπου είναι απαραίτητο, πρέπει να περιγράφουν το πλαίσιο, αναφέροντας κι άλλους παράγοντες, όπως: η συνολική ποιότητα ζωής, ενδείξεις ύπαρξης διακρίσεων, γενικοί δείκτες εγκληματικότητας, εγκλήματα μίσους κατά συγκρίσιμων κοινοτήτων, πρωτοβουλίες της κυβέρνησης και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, κ.τ.λ.
 - ☒ Το προσωπικό πρέπει να συμφωνήσει ότι θα σέβεται την εμπιστευτικότητα που απαιτούν τα θύματα, καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο κομμάτι της δουλειάς που έχει αναλάβει.

3.2 Παρακολούθηση της διαδικασίας ανάλυσης, του κοινωνικού πλαισίου και των ποσοστών αναφοράς

Όσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα που διατηρείται ένα συνεπές σύστημα αναφοράς, τόσο πιο αξιόπιστα είναι τα αποτελέσματά του και μπορεί να γίνει συγκριτική διασταύρωσή τους. Αυτό είναι σημαντικό καθώς τα ποσοστά αναφοράς πρέπει να γίνονται κατανοητά, ώστε να εντοπίζονται οι κλιμακώσεις (ή οι μειώσεις) και να μετριάζονται.

Οι κοινότητες πρέπει οπωσδήποτε να ρωτούν τα θύματα από πού άκουσαν για τη διαδικασία αναφοράς και τι τα ενθάρρυνε να τη χρησιμοποιήσουν. Υπό αυτήν την έννοια, τα ανεκδοτικά στοιχεία είναι επίσης χρήσιμα. Για παράδειγμα, σε μια συνάντηση με ένα πρόσωπο που θεωρείται δημόσιος συνήγορος μιας μειονοτικής ομάδας, αναφέρει αυτό το πρόσωπο ότι έχει πέσει το ίδιο θύμα εγκλήματος μίσους (π.χ. ένας ιμάμης, ένας εκπρόσωπος μια κοινότητας Ρομά ή ακτιβιστής για τα δικαιώματα των Ρομά); Αν έχει πέσει θύμα εγκλήματος μίσους, το ανέφερε ποτέ και σε ποιον;

Κατά την προσπάθεια καταγραφής των **ποσοστών αναφοράς**, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Υπάρχουν σχετικά γκάλοπ ή έρευνες στον γενικό πληθυσμό που να δείχνουν ποιο ποσοστό των ερωτώμενων έχει πέσει θύμα εγκληματικής ενέργειας ή εγκλήματος μίσους, και σε τι ποσοστό τα θύματα αναφέρουν το έγκλημα στην αστυνομία ή σε κάποιον άλλον; Αυτές οι μελέτες υποδεικνύουν τρόπους αναγνώρισης των ατόμων που αναφέρουν και των ατόμων που δεν αναφέρουν τα εγκλήματα και γιατί, καθώς και τι μπορεί να γίνει για να προωθηθεί η καλύτερη αναφορά;
- **Οι δημόσιες συνελεύσεις και τα ανεκδοτικά στοιχεία** είναι επίσης χρήσιμα εργαλεία για να γίνει μια εκτίμηση του ποσοστού αναφορών.
- Υπάρχουν **σχετικά τοπικά ή διεθνή στοιχεία** που να καταδεικνύουν τις τάσεις των εγκλημάτων μίσους (ειδικά σε περιοχές με παρόμοια κοινωνικοπολιτικά χαρακτηριστικά); Για παράδειγμα, υπάρχει κάποια πόλη ή κοινότητα όπου οι μηχανισμοί στατιστικής ανάλυσης και αναφορά είναι σχετικά καλά δομημένοι, ώστε να παρέχουν μια εικόνα για τις εμπειρίες μια άλλης περιοχής ή κοινότητας; Μπορεί να δείξει είτε ποιες τεχνικές αναφοράς μπορούν να εφαρμοστούν είτε να υποδείξει πόσο πλήρεις/ελλιπείς είναι οι τοπικές διαδικασίες. Συχνά παρουσιάζονται μοτίβα τάσεων σε περιοχές που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά με την εν λόγω κοινότητα.
- **Ειλικρίνεια όσον αφορά την επιτυχία (ή αποτυχία) διαφήμισης της διαδικασίας** αναφοράς. Δόθηκε δημοσιότητα στη διαδικασία (είτε άμεσα είτε έμμεσα, ως αποτέλεσμα εκδηλώσεων μεγάλους κύρους) και μπορεί να εντοπιστεί κάποια σχέση ανάμεσα στη δημοσιότητα και τον αριθμό των αναφορών που κατατέθηκαν;
- Υπάρχει κάποιος τρόπος να διαπιστωθεί **πόση εμπιστοσύνη έχει η κοινότητα στη διαδικασία αναφοράς** ή στη συνεργασία με τις τοπικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου; Η μεγάλη εμπιστοσύνη στη διαδικασία αναφοράς θα ανεβάσει τα ποσοστά αναφορών. Η μεγάλη εμπιστοσύνη στις τοπικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου μπορεί να οδηγήσει τα θύματα να επικοινωνούν με την αστυνομία, παρά με τους μηχανισμούς της κοινότητας. Η μεγάλη εμπιστοσύνη στις σχέσεις της κοινότητας με την τοπική αστυνομία μπορεί να ανεβάσει τον αριθμό των αναφορών που δέχεται το ένα και ή και τα δύο μέρη.
- Ποιες **κοινοτικές δυναμικές** μπορεί να επηρεάσουν τα ποσοστά των αναφορών; Υπάρχει κάποιος κοινωνικός, πολιτικός, οικονομικός, γεωγραφικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, γλωσσικός, σεξουαλικός ή οποιοσδήποτε άλλος λόγος που να εξηγεί γιατί τα θύματα μπορεί να μην επιθυμούν να καταθέσουν μια αναφορά στους μηχανισμούς της κοινότητας; Πώς μπορεί να μετριάσει αυτό το φαινόμενο;

3.3 Ομάδας(ες) στόχου για αναφορά

Ο σκοπός μιας ολοκληρωμένης αναφοράς (ημερήσια, μηνιαία, ετήσια ή ακόμα και περιστασιακή) είναι να δίνει τη δυνατότητα στις κοινότητες, την κυβέρνηση, τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου, τα ΜΜΕ, κ.τ.λ. να κατανοούν καλύτερα το τι συμβαίνει και να δρουν ανάλογα.

Δεν είναι δυνατόν να προσεγγιστούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι με τον ίδιο τρόπο. Παρόλα αυτά, γενικά, μια συνοψισμένη έκδοση της αναφοράς θα αρκεί για να καλύψει τις περισσότερες ανάγκες, ενώ στη συνέχεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πλήρης αναφορά, όπως απαιτείται.

Κοινότητα θύμα: η αναφορά πρέπει να ενδυναμώνει την κοινότητα θύμα. Πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στα μέλη της κοινότητας να κατανοούν καλύτερα τι αντιμετωπίζουν και να αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για μια δημιουργική συνεργασία με όλα τα αρμόδια τρίτα μέρη. Πρέπει να ενισχύει το σεβασμό των άλλων για την κοινότητα θύμα και τις ανάγκες της. Ωστόσο, είναι σημαντικό η κοινότητα να γνωρίζει τι εικόνα θέλει να βγάζει προς τα έξω, ώστε η αναφορά και οι συζητήσεις να αντανakλούν αυτήν την εικόνα. Για παράδειγμα, αν μια μειονοτική κοινότητα δεν θέλει να χαρακτηρίζεται κατά κύριο λόγο ως μια κοινότητα θύμα εγκλημάτων μίσους, τότε θα πρέπει να δίνει έμφαση στα θετικά της σημεία, όταν έχει την ευκαιρία. Για παράδειγμα, αν τα ΜΜΕ αναφέρονται σε μια μειονοτική κοινότητα μόνο όταν έχει πέσει θύμα εγκλημάτων μίσους ή όταν η κοινότητα καταθέτει αναφορές για εγκλήματα μίσους, τότε είναι πιθανόν η μειονοτική κοινότητα να νιώθει πως θα πρέπει να προωθήσει μια πιο θετική εικόνα για την καθημερινότητά της.

Κυβέρνηση και δημόσιες αρχές (τοπικές, περιφερειακές): ακόμα κι αν η κυβέρνηση δεν μπορεί να σταματήσει στην πλειονότητα τους τα εγκλήματα μίσους από το να συμβαίνουν, η δημοσίευση των αναφορών δίνει την ευκαιρία να γίνουν γνωστές οι εμπειρίες των θυμάτων, οπότε και να υπάρξει ένα κίνημα ειλικρινούς αλληλεγγύης απέναντι στα θύματα. Αυτό είναι σημαντικό για το ηθικό της κοινότητας και τη θέσπιση προτύπων. Δια μέσου αυτών των προτύπων, θα γίνει συνείδηση στην κοινωνία ότι η στοχοποιημένη ομάδα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνικής ζωής του τόπου, και ως τέτοιο θα προστατεύεται. Επίσης ζωτικής σημασίας είναι η αναφορά να παρέχει μια βάση αποδείξεων, πάνω στην οποία θα στηρίζεται η κυβέρνηση για να αναλάβει έμπρακτα δράση, όπως να πάρει μέτρα ασφαλείας για την κοινότητα και να προωθήσει την καλύτερη ανταπόκριση της αστυνομίας και των εισαγγελικών αρχών. Πιο συγκεκριμένα, οι σωστές αναφορές πρέπει να βοηθήσουν να λήξει αυτή η κατάσταση, η οποία θέλει ορισμένες κυβερνήσεις και την αστυνομία να αρνούνται ότι μια μειονοτική ομάδα υποφέρει από συμπεριφορές μίσους.

Αστυνομία και άλλες υπηρεσίες επιβολής του νόμου: η αναφορά πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στην αστυνομία να αποφασίζει καλύτερα ποιους πόρους θα διαθέσει για την κοινότητα θύμα, όσον αφορά την πρόληψη των εγκλημάτων, τη διερεύνηση των εγκλημάτων και τη βελτίωση της εμπιστοσύνης που δείχνει η κοινότητα απέναντι στην αστυνομία και της μεταξύ τους επικοινωνίας.

ΜΜΕ: η αναφορά πρέπει να δίνει την ευκαιρία (το «δόλωμα» για τα ΜΜΕ) να ακουστούν τα προβλήματα της κοινότητας, καθώς και στους υπόλοιπους να εκφράσουν δημοσίως τη συμπάραστασή τους προς τα θύματα. Με τον καιρό, οι διαδοχικές αναφορές θα βοηθήσουν ώστε να βελτιωθεί η κατανόηση των ΜΜΕ για τα ζητήματα. Μπορεί επίσης να ενθαρρύνει τις κοινότητες θύματα να συζητούν απευθείας τα ζητήματα που τους απασχολούν με εκπροσώπους των ΜΜΕ, σε περιπτώσεις όπου νιώθουν ότι η κάλυψη από τα ΜΜΕ της κοινότητάς τους αυξάνει τα εγκλήματα μίσους. (Ενίστε, οι δράστες ανατρέχουν απευθείας σε συγκεκριμένα άρθρα εφημερίδων ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές).

3.4 Δομή αναφοράς

Η δομή και το περιεχόμενο μιας αναφοράς επηρεάζονται από την ομάδα στόχο, όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, από το είδος των διαθέσιμων στοιχείων και από την τρέχουσα σχέση ανάμεσα στις ΟΚΠ και τις Αρχές, εντός του υπάρχοντος κοινωνικού πλαισίου. Μια ΟΚΠ που λειτουργεί εντός ενός εχθρικού πλαισίου, χωρίς επίσημη αναγνώριση από τις Αρχές, με ή χωρίς ένα σύστημα συστηματικής συλλογής στοιχείων, ενδεχομένως να παράγει μια πολύ διαφορετική αναφορά, από ό,τι μια ΟΚΠ που εκπροσωπεί μια αναγνωρισμένη κοινότητα και έχει συνάψει συμφωνίες ανταλλαγής στοιχείων με τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου.

Ποιοι είναι οι στόχοι της αναφοράς; Να ασκηθεί πίεση για πολιτικές αλλαγές; Για αλλαγές στην πολιτική επιβολής του νόμου; Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κόσμου για τα προβλήματα της κοινότητας; Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση στο εξωτερικό, σε μια προσπάθεια να ληφθεί εξωτερική στήριξη για μια κοινότητα η οποία είναι απομονωμένη εντός του εθνικού πλαισίου;

Σε μια κατάσταση όπου υπάρχει έλλειψη ποσοτικών πληροφοριών, εξακολουθεί να είναι ένα ισχυρό εργαλείο η παραγωγή αναφορών για εγκλήματα μίσους, οι οποίες αναφορές χρησιμοποιούν μελέτες περιπτώσεων και παρέχουν αφηγηματική ανάλυση. Οι αναφορές μπορεί να είναι πολύ αποτελεσματικές, αν κάνουν έναν συνδυασμό πηγών, όπως ανεκδοτικά στοιχεία παρατιθέμενα με αποτελέσματα ερευνών, σκιάδεις αναφορές, ακαδημαϊκά δεδομένα, αναφορές διεθνών οργανισμών, κ.τ.λ.

Σε τελική ανάλυση, οι αναφορές εγκλημάτων μίσους έχουν να κάνουν με φριχτές εμπειρίες που βιώνουν πραγματικοί άνθρωποι, πιθανότατα εντός ενός πλαισίου όπου οι ίδιοι αυτοί άνθρωποι και οι κοινότητες στις οποίες ανήκουν πέφτουν κατ'εξακολούθηση θύματα προκαταλήψεων και διακρίσεων. Δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να ξεχνιέται η ανθρώπινη διάσταση των αναφορών. Το αποτέλεσμα που πρέπει να βγαίνει είναι ότι οι άνθρωποι νοιάζονται ειλικρινά για αυτό που συμβαίνει.

Υπάρχουν, επίσης, πολλοί κίνδυνοι οι οποίοι απειλούν την αξιοπιστία, και οι οποίοι πρέπει να ληφθούν υπόψη εκ των προτέρων. Οι υπερβολές, η έλλειψη επαλήθευσης και ο μη σεβασμός της εμπιστευτικότητας των δεδομένων μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις μακροπρόθεσμα στην αξιοπιστία μιας ΟΚΠ, στις σχέσεις της με τις Αρχές και τις κοινότητες, στη δυνατότητά της να αντέξει σε νομικές προκλήσεις και, τέλος, στην επίτευξη αναγνώρισης για τα θύματα εγκλημάτων μίσους.

Συνιστάται να διεξάγεται πάντοτε μια δημιουργική κριτική, με μια συνεχή προοπτική οικοδόμησης σχέσεων, και να παρέχει όσο το δυνατόν περισσότερες διασταυρούμενες παραπομπές σε υποχρεώσεις της κυβέρνησης, όπως εθνικές και διεθνείς συμφωνίες.

Η ανάλυση των στοιχείων και η τοποθέτησή της εντός του ευρύτερου κοινωνικού πλαισίου είναι η υποχρέωση και η ευκαιρία της αναφοράς εγκλημάτων μίσους.

Σε ένα πλαίσιο όπου υπάρχουν διαθέσιμα ποσοτικά στοιχεία, αλλά ακόμα κι αν δεν υπάρχουν, οι ακόλουθες συστάσεις μπορεί να φανούν χρήσιμες, όσον αφορά τη δομή της αναφοράς.

- ☒ Μια σελίδα σύνοψης, όπου εμφανίζεται ο συνολικός αριθμός περιστατικών και πώς αυτός συγκρίνεται με προηγούμενα έτη. Αυτή η σύνοψη μπορεί να περιλαμβάνει έναν μικρό αριθμό από συνόψεις συγκεκριμένων εγκλημάτων μίσους, ώστε να γίνει εμφανές ότι κάθε στατιστικό στοιχείο αντιστοιχεί σε ένα έγκλημα μίσους που αφορά πραγματικά θύματα.
- ☒ Σελίδα σύνοψης που να εμφανίζει ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία ή/και ετήσια σύνολα. Αν είναι δυνατόν, οι μεμονωμένες κατηγορίες πρέπει να χωρίζονται επίσης με αυτόν τον τρόπο.
- ☒ Γραφήματα, ιστογράμματα, κυκλικά διαγράμματα, κ.τ.λ. που να εμφανίζουν γραμμές τάσεων, σημαντικές ημερομηνίες και γεγονότα, θύματα ανά αριθμό κατοίκων, θύματα με βάση το φύλο και την ηλικία, δράστες με βάση το φύλο, την ηλικία και το χρώμα, κ.τ.λ.
- ☒ Φωτογραφίες από διαφορετικών ειδών περιστατικά, θύματα ή/και δράστες. Εικόνες που να δείχνουν έναν υποστηρικτικό λόγο είτε για τα θύματα είτε για τους δράστες. Όλα τα παραπάνω καθιστούν την αναφορά πιο φιλική προς τον αναγνώστη και ενδιαφέρουσα. (Σημειώστε ότι υπάρχει επίσης ο κίνδυνος να δείχνει λιγότερο ακαδημαϊκή, οπότε η επιλογή των εικόνων πρέπει να είναι πολύ προσεκτική).
- ☒ Σελίδες που εμφανίζουν τύπους συγκεκριμένων περιστατικών, τοποθετημένες μαζί ανά κατηγορία ή χρονικό πλαίσιο.
- ☒ Η αναφορά πρέπει να περιέχει μια επεξήγηση του τι θεωρείται έγκλημα μίσους. Είναι επίσης σημαντικό να εξηγηθεί τι δεν θεωρείται έγκλημα μίσους και γιατί δεν περιλαμβάνεται στην αναφορά. Ωστόσο, οι αναφορές μπορούν να περιλαμβάνουν το συνολικό αριθμό εγκλημάτων, μη υποκινούμενων από μίσος, που αναφέρθηκαν από θύματα: με αυτόν τον τρόπο, οι αναγνώστες θα καταλάβουν ότι η αναφερόμενη ομάδα είναι σχολαστική στην εφαρμογή της κατηγοριοποίησης και της ανάλυσης. Επίσης, θα μπορούν να δουν πόσες κλήσεις, email, κ.τ.λ. λαμβάνει κάθε ημέρα/εβδομάδα/μήνα/έτος η ομάδα. Αν η αναφορά υποδιαιρεί τα εγκλήματα μίσους σε κατηγορίες, τότε θα πρέπει να δίδεται επεξήγηση για κάθε κατηγορία.
- ☒ Οι αναφορές μπορούν να υποδιαιρεθούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Για παράδειγμα, τα θύματα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με βάση την ηλικία, το φύλο, την τοποθεσία (π.χ. σχολείο, συναγωγή, δρόμος, σπίτι), τη γεωγραφική περιοχή, τα εμφανή χαρακτηριστικά του θύματος (π.χ. αναγνωρίσιμος μουσουλμάνος, Ρομά, κ.τ.λ.), την ώρα της ημέρας, την εποχή του χρόνου (θρησκευτικές εκδηλώσεις, δημόσιες γιορτές, κ.τ.λ.). Οι δράστες μπορούν επίσης να κατηγοριοποιηθούν: με βάση το φύλο, την ηλικία, (φαινομενική) την εθνικότητα ή θρησκεία, το τι λένε/γράφουν, κ.τ.λ. Παρομοίως, πρέπει να γίνονται εκτιμήσεις για το κατά πόσο οι δράστες ξεκινούν με μια συγκεκριμένη αποστολή ή στόχο κατά νου, ή αν το έγκλημα μίσους ήταν συμπτωματικό (όπως ένας καβγάς ανάμεσα σε οδηγούς, κατά τον οποίον εκστομίζονται λόγια μίσους εναντίον του θύματος).
- ☒ Οι αναφορές πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν πιο γενικά στοιχεία, προκειμένου να δημιουργείται το πλαίσιο. Αυτό μπορεί να εμφανίζει άλλες δειγματοληψίες από σχετικά ζητήματα, στοιχεία εγκληματικών πράξεων, κ.τ.λ. Μπορεί να λειτουργήσει ως επεξήγηση της ιστορίας και της τρέχουσας συνολικής κατάστασης της κοινότητας θύμα. Μπορεί να περιέχει μια λίστα με επιτυχημένους νομικούς αγώνες ή τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η κυβέρνηση, κ.τ.λ.
- ☒ Αν η κοινότητα έχει κατά νου έναν συγκεκριμένο εκπρόσωπο ή συνήγορο ή οργάνωση που τη στηρίζει, όταν κάνει την αναφορά, τότε είναι σημαντικό ο εν λόγω συνήγορος να είναι ευχαριστημένος με το περιεχόμενο και την εμφάνιση της αναφοράς. Θα πρέπει, μάλιστα, να ζητείται η γνώμη αυτού του προσώπου από το ξεκίνημα της διαδικασίας, ώστε να διασφαλίζεται ότι θα συνδράμει στο έργο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ

Η αναφορά των εγκλημάτων μίσους μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση απέναντι στις διακρίσεις, καθώς και η συνειδητοποίηση ότι είναι απαραίτητη

η καταπολέμησή τους, τόσο ανάμεσα στις μειονοτικές κοινότητες όσο Τα ΜΜΕ – τηλεόραση, ραδιόφωνο, Τύπος ή διαδίκτυο – μπορούν να παίξουν πολύ διαφορετικούς ρόλους σε αυτήν τη διαδικασία.

4.1 ΜΜΕ και εγκλήματα μίσους – ένας διαφορούμενος ρόλος

Καθότι είναι πάροχοι ειδήσεων, ορισμένες φορές τα ΜΜΕ χρησιμοποιούνται ως πηγή στοιχείων για εγκλήματα μίσους. Τα ΜΜΕ μπορούν επίσης να αποτελέσουν μια πολύτιμη πηγή για το πλαίσιο μέσα στο οποίο λαμβάνουν χώρα τα εγκλήματα μίσους και αναπτύσσονται οι τάσεις της κοινής γνώμης. Ωστόσο, τα ΜΜΕ μπορούν επίσης να εξαπατήσουν, μέσα από υπερβολική ενασχόληση με ένα ζήτημα ή με απόκρυψη πληροφοριών, οπότε και να επηρεάσουν το πλαίσιο, επιλέγοντας και ερμηνεύοντας κατά βούληση τα γεγονότα και τις πηγές – συμπεριλαμβανομένων των αναφορών από τις ΟΚΠ. Υπάρχουν τέσσερις πιθανοί ρόλοι για τα ΜΜΕ:

- Πηγή πληροφοριών
- Κανάλι ή όχημα
- Δράστης
- Αντίπαλος

Για να παρουσιαστούν τα στοιχεία από τα εγκλήματα μίσους με τρόπο αξιόπιστο ενώπιον της κυβέρνησης, των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και των ΜΜΕ, είναι σημαντικό να διαχωριστούν ξεκάθαρα αυτοί οι ρόλοι. Ωστόσο, οποιοσδήποτε κι αν είναι ο ρόλος που παίζουν τα ΜΜΕ, οι αναφορές που προέρχονται από αυτά δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές χωρίς αμφισβήτηση. Τα ΜΜΕ σπάνια αποτελούν την κύρια πηγή. Συχνά οι αναφορές τους είναι τόσο αναξιόπιστες όσο και οι πηγές τους. Η επιλογή των γεγονότων που προβάλουν και των πηγών που χρησιμοποιούν συμβάλουν στην αξιοπιστία τους ή στην έλλειψη αξιοπιστίας.

Κατ' επέκταση, η χρήση και η αντιμετώπιση των ΜΜΕ μπορεί επίσης να επηρεάσει την αξιοπιστία μια αναφοράς εγκλήματος μίσους από την ΟΚΠ. Οι καταγγελίες για ρητορική μίσους στο διαδίκτυο και τα περιστατικά που αναφέρουν τα ΜΜΕ θέλουν μεγάλη προσοχή, καθώς η αναφορά γίνεται από τρίτους ή οι πηγές είναι ανώνυμες. Η ύπαρξη περισσότερων από μία πηγών είναι ένας καλός δείκτης αξιοπιστίας. Ωστόσο, μερικές φορές η ύπαρξη πολλών παρόμοιων αφηγήσεων μπορεί να αποδοθεί στην ιστορία που έπαιξαν τα κεντρικά δελτία ειδήσεων των μεγάλων καναλιών, τα οποία δεν είναι αλάνθαστα. Η εξακρίβωση των πληροφοριών, είτε αυτές παρέχονται από θύματα, μάρτυρες ή ΜΜΕ, είναι πάντοτε ένας καλός κανόνας για την παραγωγή αναφορών ακριβείας.

Οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να βοηθήσουν τις ΟΚΠ να αντιμετωπίσουν τη μετάδοση ρητορικής μίσους από τα ΜΜΕ.

4.2 Κατευθυντήριες γραμμές για την παρακολούθηση των ΜΜΕ ως αυτουργούς εκφοράς ρητορικής μίσους

Όταν γίνονται αναφορές περιστατικών ρητορικής μίσους στα ΜΜΕ, είναι σημαντικό να είναι γνωστή η εθνική νομοθεσία σχετικά με τη ρητορική μίσους και να ενισχύεται η γνώση και η κατανόηση του κόσμου σχετικά με αυτήν τη νομοθεσία. Υπάρχει μια σημαντική διάκριση ανάμεσα στην ελευθερία του λόγου και στη (εγκληματική) ρητορική μίσους, και η σχετική νομοθεσία μπορεί να διαφέρει πολύ από χώρα σε χώρα.

Οι περισσότερες ΟΚΠ που παρακολουθούν τα περιστατικά ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, δεν θεωρούν ότι συνιστά καλή πρακτική η αναζήτηση περιστατικών από τις ίδιες, εκτός αν η αναζήτηση γίνεται εντός ενός συγκεκριμένου πλαισίου. Γενικά, οι ΟΚΠ έχουν να κάνουν αποκλειστικά με καταγγελίες και προσπαθούν να κατεβάσουν τη ρητορική μίσους από το διαδίκτυο, είτε απευθείας είτε – αν δεν διαθέτουν επαρκή προσωπικό – ζητώντας από τους καταγγέλλοντες και το ευρύ κοινό να το κάνει.

Η ακριβής και αξιόπιστη καταγραφή της ρητορικής μίσους και η αποτελεσματική αναφοράς της μπορεί να επιτευχθεί με τους ακόλουθους τρόπους:

- Σαφείς ορισμός του τι είναι ένα έγκλημα μίσους, συμπεριλαμβανομένης της ρητορικής μίσους:
 - Παραδείγματα σχετικά με το τι θεωρείται και τι δεν θεωρείται ρητορική μίσους,
 - συνεπής και επαναλαμβανόμενη χρήση συμβόλων, ώστε να γίνεται γρήγορα η αναγνώριση συγκεκριμένων τύπων προκατάληψης στις αναφορές.
- Σαφείς διαδικασίες για την αντιμετώπιση των πηγών και διπλός έλεγχος των αναφορών που γίνονται από τα ΜΜΕ, για παράδειγμα, μέσω της χρήσης εντύπων αναφοράς περιστατικών με πλαίσια για την πηγή 1 και την πηγή 2.
- Αν χρησιμοποιούνται αναφορές από τα ΜΜΕ: πρέπει να κατονομάζονται οι πηγές (εφημερίδες, τηλεόραση, έρευνα από προσωπικό, π.χ. αναζητώντας την επιβεβαίωση της αστυνομίας) και να γίνεται έλεγχος για πιθανούς δεσμούς της πηγής με πολιτικές, θρησκευτικές και άλλους είδους οργανώσεις, και δήλωση αυτών των δεσμών.
- Προσπάθεια εύρεσης των αρχικών πηγών: αντί να βασίζεται κανείς στις αναφορές των ΜΜΕ, πρέπει να αναζητούνται (συνόψεις) των αρχικών υπηρεσιών δειγματοληψίας/έρευνα, να κατονομάζονται αυτές οι υπηρεσίες, δίδονται κατανοητές και ειλικρινείς πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των ερωτώμενων, τη μεθοδολογία και τους πιθανούς περιορισμούς. Πρέπει να κατονομάζονται οι ειδικοί, τα δικαστήρια ή οι ποινές που αποφασίστηκαν.
- Παραδείγματα σχετικά με την επίπτωση της ρητορικής μίσους στις ζωές των (ανώνυμων) θυμάτων⁷, απευθείας παραθέσεις/απεικονίσεις, παρά περιγραφή της ρητορικής μίσους.
- Αναφορές σχετικά με δικαστικές ποινές σε εκφραστές ρητορικής μίσους. Αντί να ξεχνιούνται οι παλιές ιστορίες, πρέπει να καταδεικνύεται ότι ρητορικής μίσους μέσω του διαδικτύου μπορεί να τιμωρηθεί.

7 <http://www.guardian.co.uk/society/2012/feb/19/dominic-crouch-homophobic-bullying-suicide>

4.3 Ο ρόλος των ΟΚΠ στην καταπολέμηση του μίσους στο διαδίκτυο

Το διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει ένα όχημα για να γίνονται πιο εύκολα οι αναφορές των εγκλημάτων μίσους στις ΟΚΠ, αλλά είναι, επίσης, μια παγκόσμια πλατφόρμα εξάπλωσης του μίσους. Το περιεχόμενο μίσους εκδηλώνεται μέσα από διάφορα φόρουμ, όπως ιστότοπους ειδικά αφιερωμένους στη ρητορική μίσους, ΜΜΕ, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιστολόγια και email. Όταν οι ΟΚΠ ανακαλύψουν κάποια εκδήλωση μίσους στο διαδίκτυο ή λάβουν αναφορές για περιεχόμενο μίσους στο διαδίκτυο, υπάρχουν διάφορες οδοί που μπορούν να ακολουθήσουν, προκειμένου να ανταπεξέλθουν κατάλληλα. Οι στρατηγικές που μπορούν να επιλέξουν διαφέρουν ανάλογα με το πλαίσιο και τη φύση του περιεχομένου. Οι αναφορές για μίσος στο διαδίκτυο απαιτούν έρευνα και παρακολούθηση του ιστότοπου ή του παρόχου των υπηρεσιών διαδικτύου.

Όταν αναφέρεται ένα περιστατικό μίσους στο διαδίκτυο, πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να διατηρηθούν τα email, τα γραπτά μηνύματα, τα βίντεο ή οι αναρτήσεις σε ιστολόγιο ή φόρουμ. Αυτές οι εικόνες θα ενισχύσουν την αξιοπιστία των αναφορών που θα γίνουν σε εταιρείες διαδικτύου, σε ρυθμιστές και στην αστυνομία. Οι αναφορές για περιστατικά μίσους στο διαδίκτυο πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο βαθμό προτεραιότητας με κάθε άλλο περιστατικό μίσους που αναφέρεται στις ΟΚΠ.

Μίσος στο διαδίκτυο: Τι είναι;

Το μίσος στο διαδίκτυο είναι η χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας για τη διάδοση αντισημιτικών, ρατσιστικών, φανατικών, εξτρεμιστικών ή τρομοκρατικών μηνυμάτων ή πληροφοριών. Σε αυτές τις τεχνολογίες ηλεκτρονικής επικοινωνίας περιλαμβάνεται το διαδίκτυο (δηλαδή ιστότοποι, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, περιεχόμενο παραγόμενο από χρήστες «Web 2.0», ιστότοποι γνωριμιών, ιστολόγια, διαδικτυακά παιχνίδια, υπηρεσίες άμεσης ανταλλαγής μηνυμάτων, και email), καθώς και άλλες τεχνολογίες πληροφοριών που έχουν ως βάση τους υπολογιστές και τα κινητά τηλέφωνα (όπως τα γραπτά μηνύματα και οι κλήσεις από κινητό τηλέφωνο).

Ο ορισμός της «ρητορικής μίσους» διαφέρει ανάλογα με την εκάστοτε δικαιοδοσία. Οι ΟΚΠ σκέφτονται να υιοθετήσουν έναν κοινό ορισμό, ώστε να διασφαλιστεί ότι το σύστημα αναφοράς θα είναι συνεπές και συγχρονισμένο με τους τοπικούς νόμους. Δεδομένης της παγκόσμιας φύσης του μίσους στο διαδίκτυο, οι αναφορές θα πρέπει να διακρίνουν αν το περιστατικό είναι τοπικό ή έρχεται από το εξωτερικό.

Νομική καθοδήγηση

Οι νομικές διατυπώσεις γύρω από τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Είναι ζωτικής σημασίας για τις ΟΚΠ να γνωρίζουν καλά τους τοπικούς νόμους, όσον αφορά τα εγκλήματα μίσους, τη ρητορική μίσους, την υποκίνηση, την αθέατη παρακολούθηση και την παρενόχληση. Όλα τα περιστατικά μίσους στο διαδίκτυο πρέπει να αποτελούν μέρος μιας συνεχούς αναφοράς εγκλημάτων μίσους, ακόμα κι αν η ανταπόκριση των τοπικών αρχών διαφέρει βάσει της δικαιοδοσίας. Η αναφορά θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση του κόσμου και μπορεί να πετύχει τον περιορισμό του περιεχομένου μίσους σε ορισμένους ιστότοπους.

Για μια πιο λεπτομερή προσέγγιση σε διάφορους εθνικούς νόμους σχετικά με το μίσος στο διαδίκτυο και για περισσότερες πληροφορίες για το μίσος στο διαδίκτυο διεθνώς, μπορείτε να ανατρέξετε στον ιστότοπο του International Network Against CyberHate (INACH – Διεθνές Δίκτυο Κατά του Μίσους στο Διαδίκτυο) www.inach.net. Το INACH μπορεί να λειτουργήσει επίσης ως μια σημαντική πηγή για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που θέλουν να καταπολεμήσουν την εμφάνιση περιστατικών μίσους στο διαδίκτυο.

Ιστότοποι αφιερωμένοι στο μίσος

Πολλές αναφορές για μίσος στο διαδίκτυο περιλαμβάνουν καταγγελίες για ιστότοπους που είναι αφιερωμένοι στο μίσος. Καθότι αυτοί οι ιστότοποι αποτελούν αρχική πηγή περιεχομένου μίσους, η απευθείας καταγγελία στον ιδιοκτήτη του ιστότοπου ή στο άτομο που ανάρτησε προσβλητικό περιεχόμενο είναι απίθανό να βοηθήσει σε κάτι. Οι ιστότοποι που είναι αφιερωμένοι στο μίσος ανήκουν σε αντισημίτες, ρατσιστές, νεοναζί, αρνητές του Ολοκαυτώματος ή άλλου είδους εξτρεμιστές, οι οποίοι δεν ενδιαφέρονται αν η ρητορική τους προσβάλει άλλα άτομα, οπότε οι καταγγελίες απευθείας σε αυτά τα άτομα δεν πρόκειται να φέρουν αποτέλεσμα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια καταγγελία μπορεί να δώσει ικανοποίηση στον ιδιοκτήτη του ιστότοπου μίσους. Στη χειρότερη περίπτωση, μπορεί ο καταγγέλλων να αποτελέσει στόχο εξύβρισης.

Οι περισσότεροι ιστότοποι «φιλοξενούνται» από ένα πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου (ISP), δηλαδή μια εταιρεία που παρέχει πρόσβαση στο διαδίκτυο για τον ιστότοπο. Συνεπώς, ένας τρόπος αντιμετώπισης του περιεχομένου μίσους είναι να αναφερθεί ο ιστότοπος στον ISP. Σε πολλές περιπτώσεις, οι ISP έχουν τους δικούς τους κανόνες, σχετικά με το τι είδους ιστότοπου και περιεχόμενου προτίθενται να φιλοξενήσουν, οπότε, αν ο προσβλητικός ιστότοπος παραβιάζει αυτούς τους κανόνες, τότε πιθανόν να τον κατεβάσουν από το διαδίκτυο. Η απευθείας επικοινωνία με τον ISP θα είναι πιο αποδοτική.

Βήματα ανταπόκρισης

Βρείτε ποιος είναι ο ISP του ιστότοπου πληκτρολογώντας το όνομα του ιστότοπου σε μια υπηρεσία όπως η www.DomainTools.com, για παράδειγμα, η οποία παραθέτει μια λίστα των ISP μέσω της διεύθυνσης IP. Ελέγξτε ποιες είναι οι προϋποθέσεις του ISP για τους ιστότοπους που φιλοξενεί. Αναζητήστε τους Όρους Λειτουργίας (Terms of Service), Κοινοτικές Οδηγίες (Community Guidelines) ή Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης (Acceptable Use Policy), αν υπάρχουν στον ιστότοπο του ISP. Είναι συχνά χρήσιμο να γίνεται ένας έλεγχος των περιοχών στον ιστότοπο του ISP με την ένδειξη «νομικές υποχρεώσεις, πολιτικές σχετικά με πληροφορίες για τη χρήση ή τον χρήστη», στην μπάρα πλοήγησης.

Για παράδειγμα, ένα μεγάλος ISP δηλώνει στους Όρους Λειτουργίας του ότι δεν επιτρέπει στους χρήστες να «διασπείρουν ή μεταδώσουν κάθε είδους υλικού το οποίο, βάσει της κοινής λογικής, μπορεί να είναι υβριστικό, άσεμνο, πορνογραφικό, δυσφημιστικό, ενοχλητικό, σοβαρά προσβλητικό, χυδαίο, απειλητικό ή κακόβουλο». Μπορεί να πιστεύετε, για παράδειγμα, ότι ο ιστότοπος που σας απασχολεί αναρτά «σοβαρά προσβλητικές» πληροφορίες. Φυσικά, ο ISP μπορεί να διαφωνεί με τον ορισμό που εσείς δίνετε, με τις αναλύσεις ή τα συμπεράσματά σας. Γράψτε απευθείας στον ISP ή τον υπεύθυνο φιλοξενίας του προσβλητικού ιστότοπου σχετικά με την καταγγελία σας. Όταν κάνετε μια καταγγελία σε έναν ISP ή σε μια εταιρεία φιλοξενίας, πρέπει να είστε συγκεκριμένοι για το σχετικό προσβλητικό υλικό. Παρέχετε το όνομα του ιστότοπου, την URL (τη διεύθυνση του στον ιστό) και μια εικόνα από τον ιστότοπο.

Αν είναι δυνατόν, υποδείξτε τη ενότητα των Όρων Λειτουργίας, των Κοινοτικών Οδηγιών ή της Πολιτικής Αποδεκτής Χρήσης που παραβιάζει ο εν λόγω ιστότοπος. Συμπεριλάβετε το URL των ενοτήτων από τους Όρους Λειτουργίας ή την Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης που επικαλείστε.

Παρέχετε όλες τις σχετικές πληροφορίες, προκειμένου να γίνει όσο το δυνατόν πιο εύκολο για τον ISP ή την εταιρεία φιλοξενίας να καταλάβει και να ανταποκριθεί γρήγορα στην καταγγελία σας.

Η σαφήνεια είναι ένα απαραίτητο στοιχείο, όταν επικοινωνείτε με διαδικτυακές εταιρείες. Οι διαδικτυακές εταιρείες δέχονται χιλιάδες καταγγελίες καθημερινά, οπότε οι χρήστες πρέπει να εξηγούν ακριβώς τι τους ενόχλησε, συμπεριλαμβάνοντας μια ακριβή περιγραφή του πού βρίσκεται το προσβλητικό περιεχόμενο και γιατί είναι προσβλητικό, ακόμα κι είναι προφανές.

Μην υποθέτετε πως επειδή εσείς γνωρίζετε ότι συγκεκριμένες λέξεις, ιδέες ή σύμβολα είναι πολύ ενοχλητικά ή προσβλητικά, για εσάς ή την κοινότητά σας, θα το γνωρίζει και το πρόσωπο που εξετάζει την καταγγελία. Εξηγήστε το πρόβλημα προσεκτικά, αναλύοντας κάθε πτυχή και παρέχοντας παραπομπές, αν είναι δυνατόν.

Τέλος, παρόλο που το εξής δεν είναι ιδανικό, είναι η πραγματικότητα: έχετε κατά νου ότι το πρόσωπο που εξετάζει τις πληροφορίες που παραθέσατε θα διαθέσει ένα πάρα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα – ίσως μερικά δευτερόλεπτα – προκειμένου να κρίνει την καταγγελία σας. Η ακρίβεια και η οικονομία λέξεων μπορούν να βοηθήσουν τα μέγιστα για να περάσετε το μήνυμά σας.

Οι καταγγελίες πρέπει να είναι γραμμένες σε ήρεμο και ευγενικό τόνο, και να μπαίνουν κατευθείαν στο θέμα. Χρησιμοποιήστε τη μορφή ή τη φόρμα που ορίζει ο ISP, αν παρέχει κάτι τέτοιο. Να είστε πολύ σαφείς και να τους πείτε ακριβώς τι τους ζητάτε να κάνουν για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση. Ζητήστε συγκεκριμένα να σας απαντήσουν.

Η καταγγελία σε μια εταιρεία φιλοξενίας ιστοτόπων δεν εγγυάται ότι θα υπάρξει αποτέλεσμα. Η επιβολή των Όρων Λειτουργίας, των Κοινοτικών Οδηγιών ή της Πολιτικής Αποδεκτής Χρήσης πιθανόν, βάσει νόμου, να επαφίεται αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια του ISP και είναι, γενικά, ένα ζήτημα μεταξύ του ιδιοκτήτη του ιστοτόπου και του ISP. Επιπλέον, αυτό δεν διασφαλίζει ότι ο ιστότοπος ή το προσβλητικό υλικό δεν θα βρούνε κάποιον άλλον ISP, προκειμένου να επανεμφανιστούν κάπου αλλού στο διαδίκτυο.

Ιστότοποι με ανώνυμη καταχώριση

Πολλοί ιστότοποι μίσους είναι καταχωρισμένοι ανώνυμα, οπότε είναι πιο δύσκολο να προσδιοριστεί πού φιλοξενούνται. Είναι σχεδιασμένοι για να αποκρύπτουν τα στοιχεία των ιδιοκτητών τους, εμποδίζοντας τρίτους να γνωρίζουν σε ποιον ανήκει (ποιος έχει καταχωρίσει) τον ιστότοπο.

Μια υπηρεσία καταχώρισης – αποκαλείται υπηρεσία πληρεξούσιας καταχώρισης – καταχωρίζει το όνομα τομέα του ιστότοπου εκ μέρους του χρήστη και λειτουργεί σαν ταχυδρομική θυρίδα. Τα email και άλλη αλληλογραφία αποστέλλονται στην υπηρεσία πληρεξούσιας καταχώρισης, η οποία στη συνέχεια τα προωθεί στον πραγματικό ιδιοκτήτη. Οι ιδιοκτήτες ιστοτόπων χρησιμοποιούν υπηρεσίες καταχώρισης για να αποκρύψουν την ταυτότητά τους, προκειμένου να αποφύγουν να αναλάβουν οποιαδήποτε ευθύνη για εμπρηστικό, παραπλανητικό, διεστραμμένο περιεχόμενο ή περιεχόμενο μίσους.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει να επικοινωνήσετε με την εταιρεία που παρέχει τη δυνατότητα ανώνυμης καταχώρισης. Για να το κάνετε αυτό, πρέπει να αναγνωρίσετε την υπηρεσία εμπιστευτικής καταχώρισης, την υπηρεσία πληρεξούσιας καταχώρισης ή την υπηρεσία ανώνυμης καταχώρισης. **Πηγαίνετε στη διεύθυνση www.whois.com ή www.betterwhois.com για να διαπιστώσετε ποιος έχει κάνει την καταχώριση του ιστοτόπου.** Μόλις διαπιστώσετε ποιος είναι ο καταχωρίζων, πηγαίνετε στον ιστότοπο της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ανώνυμης καταχώρισης και δείτε αν έχουν παραβιαστεί οι δικοί της Όροι Λειτουργίας. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία παροχής υπηρεσιών ανώνυμης καταχώρισης πρέπει να ενημερωθεί με σαφή, σύντομα και απλά παραδείγματα για τον τρόπο με τον οποίον ο ιστότοπος μίσους καταχράται την υπηρεσία ανώνυμης καταχώρισης που παρέχει.

Αναρτήσεις σχολίων σε ιστότοπους ΜΜΕ

Είναι συχνό φαινόμενο η εμφάνιση σχολίων γεμάτων με προσβολές και μίσος σε ιστοτόπους εφημερίδων και μεγάλων ΜΜΕ. Αναφέρετε το περιεχόμενο αυτών των σχολίων στην εφημερίδα ή στην εταιρεία διαχείριση του ΜΜΕ. Μην επικοινωνήσετε απευθείας με το πρόσωπο που ανάρτησε το σχόλιο.

Οι περισσότερες εφημερίδες έχουν Όρους Λειτουργίας και εφαρμόζουν Πολιτικές Αποδεκτής Χρήσης στους ιστότοπούς τους, και παρέχουν μια φόρμα επικοινωνίας με τους εκδότες και τον διαχειριστή του ιστοτόπου. Στείλε τους ένα email στο οποίο θα έχετε αντιγράψει τις προσβλητικές αναρτήσεις και θα εξηγείτε τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους παραβιάζονται οι Όροι Λειτουργίας. Ζητήστε συγκεκριμένα από την εφημερίδα να σας απαντήσει.

Απειλές μέσω διαδικτύου, υποκίνηση για επικείμενη βία και παρενόχληση

Το διαδίκτυο αποτελεί ένα ιδανικό μέσο υποκίνησης για τη στόχευση συγκεκριμένων ατόμων. Τα email ή οι αναρτήσεις που υποκινούν τη διάπραξη ρατσιστικών ενεργειών, μπορεί να παραβιάζουν το τοπικό ποινικό δίκαιο και να πρέπει να ειδοποιηθεί η τοπική αστυνομία. Η προσωπική ασφάλεια πρέπει να είναι πάντοτε προτεραιότητα.

Ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης

Η εξύβριση, ο εκφοβισμός και η ρητορική μίσους είναι γνωστά φαινόμενα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Όταν διερευνάτε τις εισερχόμενες καταγγελίες, είναι απαραίτητο να διαβάσετε τους Όρους Λειτουργίας, τους Κανόνες Αποδεκτής Συμπεριφοράς, τις Κοινοτικές Οδηγίες ή/και την Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης του ιστοτόπου κοινωνικής δικτύωσης. Οι περισσότεροι ιστότοποι διαθέτουν μια διαδικασία για να γίνεται αναφορά των περιστατικών κατάχρησης και για να ανταποκρίνονται στις καταγγελίες.

Η εμφάνιση ρητορικής μίσους σε έναν ιστότοπο κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να αναφέρεται άμεσα στον ιστότοπο φιλοξενίας. Οι καταγγελίες είναι πιο αποτελεσματικές όταν γίνονται από μέλη του ιστοτόπου. Ωστόσο, οι ΟΚΠ πρέπει να παρακολουθούν τη διαδικασία και να επικοινωνήσουν με τον ιστότοπο, σε περίπτωση που η ανταπόκρισή του είναι ανεπαρκής. Γενικά, οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης δείχνουν μεγάλη ευαισθησία σε τέτοιου είδους καταγγελίες.

Βίντεο μίσους στο διαδίκτυο

Οι ιστότοποι κοινής χρήσης βίντεο, όπως το YouTube, το Google video και άλλοι, είναι υπηρεσίες που δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες να ανεβάζουν βίντεο και να τα καθιστούν διαθέσιμα δημοσίως στο κοινό του διαδικτύου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτά τα βίντεο φιλοξενούνται από έναν ιστότοπο κοινής χρήσης βίντεο. Σε άλλες περιπτώσεις, οι ιστότοποι κοινής χρήσης βίντεο παρέχουν απλώς συνδέσμους σε περιεχόμενο που φιλοξενείται από άλλους ιστότοπους ή υπολογιστές. Οι περισσότεροι ιστότοποι κοινής χρήσης βίντεο διαθέτουν Όρους Λειτουργίας σχετικά με τη χρήση του περιβάλλοντός τους, καθώς και μια φόρμα επικοινωνίας με τους ιδιοκτήτες του ιστότοπου. Στείλτε ένα email στην εταιρεία (ή συμπληρώστε τη φόρμα «αναφοράς κατάχρησης» που διαθέτει) με το URL (τη διεύθυνση) του προσβλητικού βίντεο, και παραθέστε τους ειδικούς λόγους για τους οποίους πιστεύετε ότι παραβιάζονται οι Όροι Λειτουργίας.

Να είστε πολύ σαφείς και να συμπεριλάβετε, αν μπορείτε, το χρονικό σημείο του βίντεο στο οποίο λαμβάνει χώρα η προσβλητική ενέργεια. Όταν απαγορεύεται η ανάρτηση συγκεκριμένου υλικού, αυτοί οι ιστότοποι συνήθως ανταποκρίνονται στις καταγγελίες. Ορισμένοι ιστότοποι δεν θα αφαιρέσουν τελείως τα βίντεο, αλλά θα τοποθετήσουν μια προειδοποίηση σχετικά με το περιεχόμενό του βίντεο που αποτέλεσε το αντικείμενο της καταγγελίας. Το βίντεο ενδέχεται να αφαιρεθεί, αν συνεχιστούν οι καταγγελίες. Ωστόσο, οι ιστότοποι κοινής χρήσης βίντεο ορισμένες φορές αργούν να ανταποκριθούν στις καταγγελίες, επειδή διαχειρίζονται έναν τεράστιο όγκο βίντεο. Τα βίντεο που αποτελούν αντικείμενο καταγγελίας συνήθως απαιτούν λεπτομερή ανασκόπηση, κάτι που μπορεί να πάρει χρόνο.

Χρήσιμες ηλεκτρονικές διευθύνσεις

www.inach.net
www.domaintools.com
www.whois.com
www.betterwhois.com

ΑΝΑΦΟΡΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΜΙΣΟΥΣ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Η ακόλουθη λίστα «καλών πρακτικών» παρέχει διαφορετικά παραδείγματα σχετικά με το πώς μπορούν να αναφέρονται τα εγκλήματα μίσους και τα περιστατικά μίσους, ενώ περιλαμβάνει και διαφορετικούς τρόπους «κατηγοριοποίησης» των περιστατικών. Τα παραδείγματα που έχουν επιλεγεί περιλαμβάνουν «φόρμες αναφοράς» που σχετίζονται μόνο με ορισμένους τύπους εγκλημάτων/περιστατικών μίσους (π.χ. ομοφοβική βία, αντισημιτικά περιστατικά, κ.τ.λ.) και δεν συμπεριλαμβάνουν ορισμένες ιδιαιτερότητες. Ωστόσο, προφανώς μπορούν να λειτουργήσουν ως παραδείγματα, ώστε να μπορεί να καταγραφεί ένα έγκλημα/περιστατικό μίσους με βάση οποιοδήποτε κίνητρο.

● ΟΑΣΕ/ΓΔΘΑΔ

Τα κράτη που συμμετέχουν στον ΟΑΣΕ έχουν αναθέσει στο Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΔΘΑΔ) να λειτουργεί ως σημείο συλλογής πληροφοριών και στατιστικών για τα εγκλήματα μίσους και να καθιστά αυτές τις πληροφορίες διαθέσιμες δημοσίως μέσω των ιστοτόπων Tolerance and Non-discrimination System και annual hate crime report. Το ΓΔΘΑΔ έχει κάνει διάφορες ενέργειες σε αυτόν τον τομέα, όπως να παρέχει εκπαίδευση σε αστυνομικούς και να αναπτύξει τις ικανότητες των ΟΚΠ, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης ενός οδηγού με τίτλο Preventing and Responding to Hate Crimes: a resource guide for CSOs in the OSCE region (Πρόληψη και αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους: ένα οδηγός πόρων για τις ΜΚΟ στην επικράτεια του ΟΑΣΕ).

Το ΓΔΘΑΔ έχει δημιουργήσει επίσης μια φόρμα αναφοράς που μπορούν να χρησιμοποιούν οι ΟΚΠ για να καταγράφουν και να αναφέρουν τα εγκλήματα μίσους:

http://tandis.odihr.pl/content/documents/hcr2011_CSO_format.pdf

Αυτή η φόρμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς τοπικής και περιφερειακής συνηγορίας, καθώς και για την υποβολή στοιχείων που θα συμπεριληφθούν στην ετήσια έκθεση του ΟΑΣΕ για τα εγκλήματα μίσους. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο του ΓΔΘΑΔ και τις πηγές του, ανατρέξτε στο TANDIS (Tolerance and Nondiscrimination Information System – Σύστημα πληροφοριών ανεκτικότητας και μη διακρίσεων).

● Community Security Trust (Κοινοτική εμπιστοσύνη ασφαλείας)⁸

Το CST (Community security Trust) καταγράφει αντισημιτικά περιστατικά στο Ηνωμένο Βασίλειο από το 1984, ως μέρος ενός ευρύτερου έργου παροχής ασφάλειας και συμβουλών στους Βρετανούς Εβραίους.

Το CST εξέδωσε το 2010 το A Guide to Fighting Hate Crime (Οδηγός καταπολέμησης των εγκλημάτων μίσους). Ο οδηγός περιέχει χρήσιμες συμβουλές για την αναφορά των εγκλημάτων μίσους, τη συνεργασία με την αστυνομία και τη στήριξη των θυμάτων. Ο οδηγός περιέχει χρήσιμες συμβουλές για την αναφορά των εγκλημάτων μίσους, τη συνεργασία με την αστυνομία και τη στήριξη των θυμάτων. Ο οδηγός περιλαμβάνει επίσης μια τυπολογία των εγκλημάτων μίσους και των περιστατικών μίσους, καθώς και φόρμες αναφοράς που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την καταγραφή στοιχείων από τα εγκλήματα ή τα περιστατικά μίσους, τους δράστες και τα οχήματα που μπορεί να χρησιμοποιήσαν.

Η ετήσια έκθεση του CST για τα περιστατικά αντισημιτισμού παρέχει μια διαφωτιστική συνοπτική περίληψη, επεξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο συλλέγονται και χρησιμοποιούνται τα στοιχεία, εκτεταμένες περιγραφές σοβαρών περιστατικών, ξεχωριστές σημειώσεις για τα θύματα και τους δράστες, σημειώσεις για ρητορική και κίνητρα που υποκινούν αντισημιτικές ενέργειες, σημειώσεις για τις διαφορές ανάμεσα σε περιστατικά που συμβαίνουν σε διαφορετικές περιοχές, διαγράμματα και γραφήματα. Η έκθεση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση:

www.thecst.org.uk/docs/Incidents%20Report%202011.pdf

Άλλη μια έκθεση για την εβραϊκή κοινότητα είναι αυτή της SPCJ (Service de Protection de la Communauté Juive – Υπηρεσία Προστασίας της Εβραϊκής Κοινότητας) στη Γαλλία. Η έκθεση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: www.spcj.org

- **Το εγχειρίδιο της ILGA Europe για την παρακολούθηση και αναφορά περιστατικών ομοφοβίας και τρανσφοβίας.**

Ο στόχος αυτού του εγχειριδίου, το οποίο εκδόθηκε το 2008, είναι να συμβάλει στην αύξηση και τη βελτίωση των αναφορών για περιστατικά ομοφοβίας και τρανσφοβίας. Παρέχει εργαλεία και μια μεθοδολογία για την τεκμηρίωση και την αναφορά περιστατικών βίας υποκινούμενα από μίσος προς άτομα της κοινότητας ΛΟΑΔ, με έναν συστηματικό και ορθολογικό τρόπο.

Το εγχειρίδιο παρέχει ένα λεπτομερές μοντελοποιημένο ερωτηματολόγιο, ώστε να βοηθήσει να περιγραφεί ένα περιστατικό με τρόπο όσο το δυνατόν πιο πραγματικό, αντικειμενικό, σαφή, συνεπή και αξιόπιστο. Πρόκειται για μια πλατφόρμα, η οποία είναι σχεδιασμένη να χρησιμοποιείται με διάφορους τρόπους (διαδικτυακό ερωτηματολόγιο, συνεντεύξεις). Τα άτομα και οι οργανισμοί καλούνται να σκεφτούν προσεκτικά τους δικούς τους στόχους και τις ειδικές ανάγκες που υπάρχουν στη χώρα τους, και να κάνουν τις απαραίτητες προσαρμογές. Το εγχειρίδιο παρέχει, επίσης, ένα ενδεικτικό πλαίσιο για συνεντεύξεις, οι οποίες είναι κατά το ήμισυ δομημένες και προορίζονται για άτομα που έχουν πέσει θύμα παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων:

http://www.ilga-europe.org/europe/publications/non_periodical/handbook_on_monitoring_and_reporting_homophobic_and_transphobic_incidents

- **«Πρόγραμμα υποβοηθούμενης αναφοράς» - GALOP, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο**

Η οργάνωση GALOP των ΛΟΑΔ, με έδρα το Λονδίνο, έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα «υποβοηθούμενης αναφοράς», σε συνεργασία με την MPS (Metropolitan Police Service – Υπηρεσία Μητροπολιτικής Αστυνομίας), προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των αναφορών που σχετίζονται με ομοφοβικά εγκλήματα μίσους. Οι χρήστες που δεν θέλουν να αναφέρουν ένα περιστατικό απευθείας στην αστυνομία μπορούν να καταθέσουν την αναφορά τους μέσα από τον ιστότοπο του GALOP, χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική φόρμα αναφοράς: <http://www.galop.org.uk/online-report-form/> και <http://www.galop.org.uk/wp-content/uploads/2009/05/reportform.pdf>) ή μέσω της γραμμής βοήθειας, η οποία είναι μια υπηρεσία παροχής βοήθειας, συμβουλών, στήριξης και συνεχούς εργασίας με τα θύματα ομοφοβικών και τρανσφοβικών εγκλημάτων, σεξουαλικής και ενδοοικογενειακής βίας, ενώ απευθύνεται και σε άτομα που έχουν προβλήματα με την αστυνομία.

Η ηλεκτρονική φόρμα αναφοράς περιλαμβάνει ερωτήσεις για τον τρόπο και τον χρόνο που συνέβη το περιστατικό, τον τύπο της σωματικής βλάβης, της απώλειας ή της ζημίας σε ιδιοκτησία, καθώς και στοιχεία σχετικά με το θύμα και τον δράστη. Το πρόγραμμα υποβοηθούμενης αναφοράς δίνει την επιλογή στον χρήστη να αποφασίσει:

- αν θέλει να έρθει σε επικοινωνία μαζί του ένας κοινωνικός λειτουργός του GALOP, αλλά δεν επιθυμεί να δοθούν τα στοιχεία επικοινωνίας του σε άλλες υπηρεσίες (συμπεριλαμβανομένης της αστυνομίας)
- αν επιθυμεί να πραγματοποιήσει έρευνα η αστυνομία και να δοθούν τα στοιχεία επικοινωνίας του στην αστυνομία
- αν επιθυμεί να παραμείνει ανώνυμος και δεν επιθυμεί να επικοινωνήσει μαζί του η αστυνομία ή το GALOP.

Ανάλογα με την επιλογή του χρήστη, το GALOP θα δώσει τα στοιχεία του απευθείας στην αστυνομία, θα καταθέσει μια ανώνυμα αναφορά ή θα ενεργήσει ως ενδιάμεσος, ώστε η αστυνομία να μην έχει τα στοιχεία του θύματος, αλλά να συνεργάζεται με το GALOP. Το GALOP υποδεικνύει επίσης ότι οι πληροφορίες που έχουν παρέχει οι χρήστες θα καταχωριστούν ανώνυμα από το GALOP, ώστε να δημιουργηθούν στατιστικές οι οποίες, όπου είναι απαραίτητο, θα ανταλλάσσονται με άλλες υπηρεσίες, προκειμένου να προληφθούν άλλα περιστατικά στο μέλλον. Ο ιστότοπος της Μητροπολιτικής Αστυνομίας αναφέρει επίσης αυτό το «πρόγραμμα υποβοηθούμενης αναφοράς»:

(http://www.met.police.uk/communities_together/docs/reporting_crime.pdf)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΘΥΜΑΤΟΣ

Καθότι ένα έγκλημα μίσους αφορά μια προμελετημένη επίθεση εις βάρος ενός ατόμου με γνώμονα την πραγματική ή εικαζόμενη ταυτότητά του (ηλικία, φυλή, θρησκεία, φύλο, γενετήσιο προσανατολισμό, έμφυλη ταυτότητα, αναπηρία), οι επιπλοκές για το θύμα είναι πιο σοβαρές από αυτές που έχουν άλλα εγκλήματα, τα οποία είναι, για παράδειγμα, συμπτωματικά. Αυτό συμβαίνει κυρίως επειδή τα θύμα εγκλημάτων μίσους έχουν λιγότερες δυνατότητες να αποτρέψουν μια νέα επίθεση μελλοντικά, χωρίς να αλλάξουν εκ βάθρων την ταυτότητά τους.

Τα εγκλήματα μίσους μπορούν να συμβούν παντού, στο σπίτι, στον δρόμο, σε μέσα μαζική μεταφοράς, στη δουλειά, στο σχολείο, κ.τ.λ. Τα περιστατικά μπορεί να περιλαμβάνουν σωματική επίθεση, πρόκληση ζημιών σε ιδιοκτησίες, εκφοβισμό, παρενόχληση, προφορική εξύβριση ή προσβολές και προσβλητικό γκράφιτι ή επιστολές (αλληλογραφία μίσους).

Αυτό το κεφάλαιο αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις ΟΚΠ να θεσπίσουν βασικά πρότυπα για τη διαδικασία στήριξης των ατόμων που έχουν πέσει θύματα εγκλημάτων μίσους, καθώς και για τη διαδικασία ανεύρεσης τρόπων συνεργασίας με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους παράγοντες.

Στις περισσότερες χώρες υπάρχουν διάφορα μοντέλα παροχής στήριξης, τα οποία εφαρμόζονται από διαφορετικούς φορείς στήριξης θυμάτων. Αυτοί οι φορείς είναι είτε επίσημοι (με βάση τη νομοθεσία, υπό την αιγίδα και τη χρηματοδότηση του κράτους) είτε μη κυβερνητικοί είτε εθελοντικές ομάδες. Καλύτερες

υπηρεσίες και τα θύματα να νιώθουν ασφαλή.

Όλοι οι φορείς πρέπει να συνεργάζονται και να αλληλοϋποστηρίζονται, ώστε να προσφέρουν όσο το δυνατόν. Ενώ το κράτος έχει τις δικές του υποχρεώσεις σχετικά με τα εγκλήματα μίσους, ο ρόλος των ΟΚΠ πρέπει να είναι η στήριξη των θυμάτων εγκλημάτων μίσους. Οι ΟΚΠ μπορούν να βοηθήσουν αμέσως μετά από το περιστατικό, παρέχοντας πρακτικές συμβουλές και ψυχολογική βοήθεια. Επιπλέον, ορισμένες ΟΚΠ μπορούν να προσφέρουν ένα ολοκληρω εύρος στήριξης, από επαγγελματικές νομικές συμβουλές από εθελοντές, έως και εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα για δημόσιους λειτουργούς (π.χ. αστυνομικούς).

Παρόλο που υπάρχουν συμφωνίες για τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, οι νομοθεσίες και τα πρακτικά μέτρα σχετικά με τη στήριξη των θυμάτων εγκλημάτων μίσους διαφέρουν ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ. Οι προτεινόμενες κατευθυντήριες γραμμές στοχεύουν να διευκολύνουν την υλοποίηση ενός κοινού συνόλου αρχών και καλών πρακτικών για τη στήριξη των θυμάτων.

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές, ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν ένα ολοκληρωμένο εγχειρίδιο στήριξης θυμάτων. Η στήριξη των θυμάτων είναι ένα πολύ δύσκολο έργο, με πολλές παραμέτρους, όσον αφορά την ετοιμότητα των ΟΚΠ, του προσωπικού που απασχολούν και των εθελοντών, προκειμένου να αναλάβουν μια τόσο σημαντική ευθύνη.

5.1 Δικαιώματα των θυμάτων και βασικά πρότυπα

Σε μια διαδικασία αναφοράς και διερεύνησης του εγκλήματος μίσους, το θύμα χρειάζεται όσο το δυνατόν περισσότερη συμπαράσταση. Είναι σημαντικό να προστατεύονται τα δικαιώματα του θύματος καθ' όλη τη διαδικασία. Στα δικαιώματα που σχετίζονται ιδιαιτέρως με θύματα εγκλημάτων μίσους περιλαμβάνονται:

- Δικαίωμα για επιείκεια, συμπόνια και σεβασμό
- Πληροφορίες για υπηρεσίες και μέτρα αποκατάστασης
- Πρόσβαση στις υπηρεσίες
- Πληροφορίες για δικαστικές διαδικασίες
- Προστασία από επαφή με τον δράστη
- Ανωνυμία του θύματος
- Ευαισθητοποίηση για τις επιπτώσεις στο θύμα
- Πληροφορίες για την αποζημίωση του θύματος

Είτε αυτά τα δικαιώματα αναγνωρίζονται επισήμως στις διεθνείς νομοθεσίες και πρωτόκολλα είτε όχι, οι ΟΚΠ πρέπει να τηρούν διάφορα βασικά πρότυπα και βήματα διαδικασίας. Τα συνιστώμενα βασικά πρότυπα είναι τα ακόλουθα:

☒ **Σωστή τεκμηρίωση**

Με την καλή τεκμηρίωση εξοικονομείται χρόνος, ενισχύεται η αποδοτικότητα και καθίστανται διαφανείς οι διαδικασίες των ΟΚΠ. Οι ΟΚΠ πρέπει, οπότε, να αναπτύξουν πρωτόκολλα για τη μεταχείριση των εγγράφων και των πληροφοριών (σε συμφωνία με την εθνική νομοθεσία και τα πρότυπα εθελοντικής συμμόρφωσης). Αν δεν υπάρχουν πρότυπα ή κάποια νομοθεσία σχετικά με την υποχρεωτική τεκμηρίωση, η οργάνωση πρέπει να διατηρεί μια σταθερή φόρμα με στοιχεία σχετικά με τα θύματα και τα περιστατικά.

Ωστόσο, το πιο σημαντικό σε αυτό το έργο είναι οι κύριες απαιτήσεις για ανωνυμία και προστασία των δεδομένων (ανατρέξτε στο επόμενο σημείο).

Τα θύματα πρέπει να είναι, επίσης, κατάλληλα ενημερωμένα για τη διαχείριση κινδύνου και για την ταυτότητα όλων των μερών που εμπλέκονται στη διαδικασία (το θύμα, η κοινότητα, η ΟΚΠ που λαμβάνει την καταγγελία, και άλλοι).

☒ **Πολιτική εμπιστευτικότητας**

Η προστασία των δεδομένων ορίζεται στις περισσότερες εθνικές νομοθεσίες. Παρόλα αυτά, δεν λύνει το πρόβλημα της εμπιστευτικότητας στη σχέση ανάμεσα στο θύμα και το άτομο που του παρέχει βοήθεια στα πλαίσια της ΟΚΠ. Προκειμένου να καλλιεργήσουν ένα κλίμα ανεπίσημης εμπιστοσύνης, οι ΟΚΠ μπορεί να θελήσουν να αναπτύξουν μια πιο επίσημη συμφωνία μεταξύ των δύο μερών, η οποία θα υπογράφεται στην έναρξη της συνέντευξης ή κάποια άλλης παρόμοιας επαφής. Ως γενική πρακτική και για την ενίσχυση της εσωτερικής εμπιστευτικότητας της οργάνωσης, συνιστάται να συμπεριλαμβάνεται μια ρήτρα στις συμφωνίες που υπογράφουν οι εθελοντές, πριν ξεκινήσουν να συνεργάζονται με την ΟΚΠ.

☒ **Κώδικα δεοντολογίας**

Οι ΟΚΠ μπορούν να αναπτύξουν έναν κώδικα δεοντολογίας, ο οποίος θα περιέχει βασικές διατάξεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως είναι η κοινωνική ένταξη, η δίκαιη αντιμετώπιση και η μη διάκριση, η πρόληψη διενέξεων και οι συμπαγείς διαδικασίες για την αναφορά κακομεταχείρισης. Αυτός ο κώδικας δεν πρέπει να εκλαμβάνεται ως κάτι το τυπικό, αλλά πρέπει να κοινοποιείται στο προσωπικό και να προωθείται μέσα από προγράμματα ανάπτυξης για το τακτικό προσωπικό. Ο κώδικας δεοντολογίας και τα ηθικά πρότυπα πρέπει να διέπουν το καθημερινό έργο της ΟΚΠ. Ωστόσο, για να επιτευχθεί αυτό, τα πρότυπα πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα ήθη και την κουλτούρα του εκάστοτε τόπου (π.χ. σε περίπτωση πολυεθνικών ιδρυμάτων, τα ήθη μίας χώρας δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως δεδομένα και για μια άλλη χώρα).

☒ **Σαφείς προσδοκίες**

Συνιστούμε να ορίζονται με σαφήνεια οι βασικοί τομείς στήριξης, ωστόσο πρέπει να τονίζεται ότι η ΟΚΠ είναι απολύτως ανοιχτή να αντιμετωπίσει κάθε υπόθεση ξεχωριστά. Μια έντονα κανονιστική ταξινόμηση των τύπων στήριξης μπορεί να είναι απόμακρη και ψυχρή, οπότε να μην φαίνεται ελκυστική στα θύματα που στρέφονται στην ΟΚΠ για στήριξη.

Ταυτόχρονα, η ΟΚΠ πρέπει να διαχειρίζεται με σαφήνεια τις προσδοκίες των θυμάτων/πελατών και να αρθρώνει όσο το δυνατόν πιο ξεκάθαρα τις δυνατότητες, τις ευκαιρίες, τα πιθανά εμπόδια που θα παρουσιαστούν, ώστε να αποφύγει τη δημιουργία ψευδών ελπίδων στα επόμενα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας.

☒ **Διαχωρισμός του φόρτου εργασίας: Συμφωνημένοι ρόλοι και ευθύνες ανάμεσα σε μια ΟΚΠ και την αστυνομία**

Η όποια σχέση υπάρχει ανάμεσα σε μια ΟΚΠ και τη αστυνομία πρέπει να βασίζεται στην αμοιβαία συναίνεση και να αναγνωρίζονται οι ευθύνες και οι πραγματικές δυνάμεις της κάθε πλευράς (τι μπορεί να πετύχει η κάθε πλευρά πιο αποτελεσματικά – επικοινωνία με το θύμα για αντιμετώπιση του ψυχικού τραύματος, συγκέντρωση πληροφοριών κατά τη διερεύνηση του εγκλήματος, προληπτικά μέτρα, κ.τ.λ.). Ωστόσο, για να επιτευχθεί ένα πλαίσιο βέλτιστης συνεργασίας, είναι προτιμητέο να υπογραφεί ένα μνημόνιο συνεργασίας ανάμεσα στην ΟΚΠ και την αστυνομία, αν αυτό είναι εφικτό.

Οι σχέσεις ανάμεσα σε μια ΟΚΠ και την αστυνομία επηρεάζονται κατά πολύ από την πολιτική ζωή της κάθε χώρας. Σε ορισμένες χώρες αυτή η σχέση είναι εξαιρετικά ευαίσθητη στο θέμα της οικοδόμησης αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Έτσι, οι ανεπίσημοι δεσμοί είναι πολύ πιο σημαντικοί από τους επίσημους.

☒ **Επαγγελματική εξέλιξη και εκπαίδευση**

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική στήριξη και να αποτραπεί τυχόν περαιτέρω αδικαιολόγητη βλάβη στα θύματα, οι εργαζόμενοι που έρχονται πρώτοι σε επαφή με τα θύματα απαιτούν συνεχή επαγγελματική εξέλιξη, η οποία συνεπάγεται συνεχούς εκπαίδευσης σε πρακτικές πρώτης επαφής, τεχνικές συνέντευξης και σχετικούς τύπους συμβουλευτικής πρώτης βοήθειας και παραπομπές. Η παροχή εκπαίδευση διάρκειας έξι μηνών είναι συνήθης πρακτική στις ΟΚΠ που προσφέρουν στήριξη σε θύματα.

☒ **Σχόλια και ανασκόπηση**

Πρέπει να πραγματοποιείται τακτική ανασκόπηση των υποθέσεων, πάνω και πέρα από τη συλλογή στοιχείων (η οποία πρέπει να συνδυάζει ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία). Οι μεγάλες ΟΚΠ μπορεί να θέλουν να συγκαλούν τακτικές συνελεύσεις με το προσωπικό, για παράδειγμα κάθε μήνα, όπου θα επανεξετάζουν τις πιο σημαντικές υποθέσεις. Αυτό μπορεί να συνδεθεί με προγράμματα επαγγελματικής εξέλιξης ή/και παρακολούθηση από ομότιμους (συχνά πιο αποδοτική από μια τυποποιημένη διαχείριση της ανασκόπησης και του ελέγχου).

☒ **Σαφείς λειτουργικές διαδικασίες**

Η ΟΚΠ πρέπει να αναπτύσσει τις απαραίτητες κατευθυντήριες γραμμές για τις λειτουργικές διαδικασίες. Ιδανικά, θα πρέπει να παρέχει ένα βήμα προς βήμα εγχειρίδιο με βασικούς αριθμούς επικοινωνίας, μια λίστα ελέγχου ενεργειών και ένα σύστημα συμπλήρωσης, προκειμένου να επιταχύνονται οι διαδικασίες και να διασφαλίζεται ότι τουλάχιστον τα βασικά βήματα ακολουθούνται και καταγράφονται για μελλοντική αναφορά και περαιτέρω ανασκόπηση.

☒ **Συμπαράσταση σε άλλες στοχοποιημένες ομάδες**

Αυτό αναφέρεται στην ένταξη των εγκλημάτων μίσους σε ένα πλαίσιο, κάτι που παίζει κυρίαρχο ρόλο στην πρόληψη αλλά και στην μετατραυματική αποκατάσταση των θυμάτων και της κοινότητας. Η ηθική συμπαράσταση σε άλλες στοχοποιημένες ομάδες βοηθά να υπάρξει καλύτερη κατανόηση των διαφορετικών ειδών ψυχολογικής βλάβης που εμφανίζονται σε όλο το φάσμα των θυμάτων. Θα πρέπει να παρέχεται βοήθεια στα θύματα ώστε να αποδεχθούν την ίδια τους την ταυτότητα και να αναζητήσουν τον καλύτερο δυνατό τρόπο για να εκμεταλλευτούν τη δυναμική που απορρέει από την ταυτότητά τους, προς όφελος της κοινωνίας.

5.2 Παρεχόμενες υπηρεσίες για θύματα εγκλημάτων μίσους

Οι διαδικασίες πρέπει να βασίζονται στις ανάγκες των θυμάτων και να τις εκφράζουν. Ο τύπος και το μέγεθος των διαθέσιμων πόρων εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από τον τύπο της ΟΚΠ.

Τα **κέντρα νομικής συνδρομής** (π.χ. κέντρα για τα δικαιώματα του πολίτη ή ΟΚΠ συνηγορίας) διοχετεύουν τους πόρους στην παροχή νομικών υπηρεσιών. Με αυτόν τον τρόπο εκχωρούν τον πυρήνα των πόρων τους – χρόνο, εμπειρογνωμοσύνη, χρήματα, κ.τ.λ. -

Οι **ΟΚΠ ανθρωπίνων δικαιωμάτων τείνουν** να εξειδικεύονται σε διαφορετικά ζητήματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ή να συνδυάζουν αυτήν την εμπειρογνωμοσύνη με την παροχή κοινωνικής πρόνοιας. Η παροχή κοινωνικής πρόνοιας μπορεί να είναι πιο κατάλληλη ως πρώτος σταθμός βοήθειας. Συνήθως είναι καλά εξοπλισμένες για να παρέχουν στήριξη στα θύματα μέσα από βραχυπρόθεσμες έως μακροπρόθεσμες διαδικασίες.

Οι **ΟΚΠ κοινωνικών υπηρεσιών** συχνά έχουν στη διάθεσή τους ένα εύρος πολύ επαγγελματικών εργαλείων, αλλά ενδεχομένως να μην είναι σε θέση να παρέχουν με αποτελεσματικό τρόπο επαρκή νομική υποστήριξη. Οπότε, σε κάθε περίπτωση, η συνεργασία ανάμεσα στους ενδιαφερόμενους παράγοντες είναι ο καλύτερος τρόπος δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου δικτύου στήριξης

5.2.1 Βασικές συμβουλές (πρακτική βοήθεια)

Οι ΟΚΠ συχνά λειτουργούν ως σταθμός πρώτων βοηθειών για τα θύματα. Συνεπώς, θα πρέπει να έχουν προετοιμαστεί για να παρέχουν κατάλληλες συμβουλές ή τουλάχιστον παραπομπές για τις ακόλουθες ανάγκες των θυμάτων:

- Ιατρική βοήθεια
- Ψυχολογική στήριξη
- Νομικές υπηρεσίες
- Διαμεσολάβηση με τις Αρχές
- Οικονομική αποζημίωση
- Ομάδες στήριξης θυμάτων
- Κοινωνικές υπηρεσίες (π.χ.: παιδικός σταθμός)
- Βοήθεια για μετεγκατάσταση (π.χ.: καταφύγιο)
- Φιλικά ΜΜΕ

Νομικές υπηρεσίες

Ανάλογα με την πολυπλοκότητα του εκάστοτε ζητήματος, οι ΟΚΠ μπορεί να ζητήσουν παροχή βασικών νομικών συμβουλών ή μια πιο περίπλοκη νομική συνδρομή. Αν η νομική συνδρομή είναι πέραν του σκοπού της ενδιαφερόμενης ΟΚΠ, η ΟΚΠ θα πρέπει να μπορεί να παραπέμψει σε έναν εξωτερικό σύμβουλο, ο οποίος ιδανικά έχει μια μακροπρόθεσμη συνεργασία μαζί της, καθώς αυτό αυξάνει την εμπιστοσύνη του θύματος απέναντι σε κάθε οργάνωση.

- Οι περισσότερες ΟΚΠ παρέχουν νομικές συμβουλές. Ωστόσο, αυτές τείνουν να είναι βραχυπρόθεσμες και χρησιμοποιούνται στα πρώτα στάδια της υπόθεσης.
- Ορισμένες ΟΚΠ εξειδικεύονται στην παροχή νομικής εκπροσώπησης σε αντιδικίες, στο δικαστήριο ή σε άλλους αρμόδιους φορείς. Αυτό συχνά συνεπάγεται μια εργασία υψηλής εξειδίκευσης και μακροχρόνια σχέση με τον πελάτη. Επίσης, μπορεί να απαιτεί σημαντικά έξοδα, τα οποία συχνά ξεπερνούν τις οικονομικές δυνατότητες του θύματος. Συνεπώς, αυτός ο τύπος νομικής συνδρομής συχνά προσφέρεται από νομικά γραφεία σε φιλανθρωπική βάση.

Αρωγή (π.χ. όταν έρχονται για να αναφέρουν ένα περιστατικό, κατά την ανάκριση, στο νοσοκομείο).

Οι ΟΚΠ μπορούν να στηρίζουν πολύ αποτελεσματικά τα θύματα να αναφέρουν το περιστατικό, αποτελώντας τον πρώτο σταθμό βοήθειας και, ταυτόχρονα, παρέχοντας έναν εργαζόμενο αρωγής (είτε μέλος του προσωπικού είτε εκπαιδευμένο εθελοντή) που θα συνοδεύσει το θύμα στη συνάντησή του με τις Αρχές. Ακόμα κι αν δεν συνδιαλέγεται απευθείας με τις Αρχές, η παρουσία του ίδιου προσώπου – του συνοδού – σε όλες τις διαδικασίες, ακόμα κι αν περιμένει έξω από το ανακριτικό γραφείο ή το χειρουργείο, μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας για την αυτοπεποίθηση του θύματος και την ανακούφιση του ψυχολογικού του πόνου.

Διαμεσολάβηση με τις Αρχές (σχολεία, στέγαση, κ.τ.λ.)

Οι ΟΚΠ έχουν παραδοσιακά μεγάλες ικανότητες να δρουν αποτελεσματικά ως διαμεσολαβητές με τις Αρχές. Η ανάπτυξη ενός δικτύου κατάλληλων γνωριμιών – σε σχολεία, σε υπηρεσίες στέγασης, την αστυνομία και τους δημόσιους φορείς – παρέχει στις ΟΚΠ ένα ζωτικής σημασίας εργαλείο, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά την όποια υπόθεση. Οι μακροπρόθεσμες σχέσεις μεταξύ αυτών των ενδιαφερόμενων είναι επίσης πολύ χρήσιμες για την πρόληψη των εγκλημάτων και την ενδυνάμωση των θυμάτων.

Ψυχολογική υποστήριξη (για τα θύματα και τους συγγενείς τους, αν είναι απαραίτητο)

Ορισμένες ΟΚΠ έχουν επαγγελματικά προσόντα να παρέχουν κατάλληλη ψυχολογική υποστήριξη και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Πρέπει να διαθέτουν καλά εκπαιδευμένους εργαζόμενους πρώτης επαφής (προσωπικό ή εθελοντές). Ενώ το θύμα είναι απαραίτητως στο επίκεντρο της στήριξης από την πρώτη στιγμή και καθ' όλη την εξέλιξη της υπόθεσης, οι συγγενείς του θύματος συχνά αγνοούνται. Ωστόσο, οι συγγενείς μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην ανακούφιση του θύματος από τις επιπτώσεις που είχε το έγκλημα επάνω του, να συμβάλουν στη συνολική αποκατάστασή του, καθώς και στην πρόληψη μελλοντικών εγκλημάτων. Για αυτόν τον λόγο, οι ΟΚΠ πρέπει να έρχονται σε επαφή και με τους συγγενείς του θύματος, είτε μέσω εξειδικευμένων ομάδων που επικεντρώνουν στο θέμα είτε μέσω ανεπίσημων συλλόγων (ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο, ειδικά στο στάδιο της μακροπρόθεσμης αποκατάστασης ή ακόμα και της συμφιλίωσης).

Οικονομική αποζημίωση

Κάποιες ΟΚΠ, όπως τα γραφεία παροχής συμβουλών για τους πολίτες, παρέχουν βασικές πληροφορίες σχετικά με την οικονομική αποζημίωση. Ωστόσο, αυτό είναι ένα θέμα που γενικά είναι προτιμότερο να το αναλαμβάνουν εξειδικευμένα δικηγορικά γραφεία και αρμόδιες Αρχές (ειδικά μέσω δικαστικών αποφάσεων). Η στήριξη των ΟΚΠ μπορεί να φανεί πολύ χρήσιμη σε υποθέσεις όπου είναι απαραίτητη επιπρόσθετη οικονομική βοήθεια, ώστε να υπάρξει μια επαναφορά στην κατάσταση πριν από το έγκλημα (για παράδειγμα, όταν η ιδιοκτησία έχει καταστραφεί πλήρως, αν το θύμα έχει υποστεί σοβαρές σωματικές βλάβες και απαιτεί βοήθημα για τη μετακίνησή του ή αν οι συγγενείς του θύματος έχουν μείνει χωρίς οικονομική υποστήριξη, η οποία παρέχόταν αρχικά από το θύμα, το οποίο πλέον δεν είναι σε θέση να εργαστεί, είτε μόνιμα είτε προσωρινά, ή έχει δεχθεί θανάσιμο τραυματισμό).

5.2.2 Προσέγγιση των θυμάτων και διαφήμιση της ΟΚΠ

Κάθε ΟΚΠ, ακόμα και αυτές που ασχολούνται με τη στήριξη των θυμάτων, πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίον προσεγγίζει τα θύματα, καθώς και να αναπτύσσει τους αποτελεσματικούς τρόπους διαφήμισης της δράσης της. Όσο επαγγελματικά κι αν ενεργεί η οργάνωση, αν τα θύματα δεν γνωρίζουν καν την ύπαρξή της, τότε δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τον σκοπό της. Πιο κάτω παρατίθεται μια λίστα από ορισμένους αποτελεσματικούς διαύλους επικοινωνίας και από εργαλεία που χρησιμοποιούν επιτυχημένες ΟΚΠ, τα οποία δεν απαιτούν υπέρογκα χρηματικά ποσά για να λειτουργήσουν.

Δίαυλοι επικοινωνίας:

- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης – στο διαδίκτυο (ένα εργαλείο μεγάλης εξοικονόμησης χρόνου και χρήματος με δυνατότητες πολύ γρήγορης διάδοσης)
- Επί τόπου - (ενώ κοστίζει περισσότερο, είναι ένα σημαντικό εργαλείο για να απευθυνθούν οι ΟΚΠ απευθείας στα εν δυνάμει θύματα) σε περιοχές που συχνάζουν τα εν δυνάμει θύματα και οι ομάδες θύματα.
- Εκστρατείες ενημέρωσης στα ΜΜΕ και δημοσίως – ιδανικό για τοπικά ΜΜΕ, χρήση διαφημίσεων αγωγής του πολίτη, σχολεία (ένταξη στο πρόγραμμα αγωγής του πολίτη στα σχολεία), εργαζόμενοι, δημόσιοι χώροι όπως πολιτιστικά κέντρα, κοινοτικά κέντρα, δημόσιες βιβλιοθήκες, δημόσιες υπηρεσίες, λατρευτικοί χώροι, μπαρ-καφετέριες, στάδια και δημόσιες εκδηλώσεις.

Εργαλεία επικοινωνίας:

Η διάδοση από στόμα σε στόμα είναι συχνά ο καλύτερος διαφήμισης ανάμεσα στα θύματα, ειδικά ανάμεσα σε θύματα εγκλημάτων μίσους όπου η κοινότητά τους (με βάση της κουλτούρα, την εθνότητα, τη θρησκεία, το φύλο, τον γενετήσιο προσανατολισμό, κ.τ.λ.) αποτελεί συχνά κλειδί για την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη. Η συμμετοχή άλλων μελών μιας τέτοιας κοινότητας μπορεί να βοηθήσει τις ΟΚΠ να κατανοήσουν καλύτερα τη νοοτροπία και τα ήθη των μελών της κοινότητας.

Η συνεργασία με τοπικούς πολιτιστικούς και καλλιτεχνικούς συλλόγους μπορεί να αυξήσει την ευαισθητοποίηση, όσον αφορά το φαινόμενο των εγκλημάτων μίσους, συμπεριλαμβάνοντας θεατρικές παραστάσεις και ντοκιμαντέρ.

Επίσης, δεν πρέπει να υποτιμάται η χρήση αφισών και φυλλαδίων για την προώθηση των υπηρεσιών μιας ΟΚΠ.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

● **People against Racism (PaR)**

Η PaR είναι μια ΟΚΠ που αγωνίζεται κυρίως κατά του ακροδεξιού εξτρεμισμού. Είναι γνωστή για τις εκστρατείες της, για την επιμόρφωση του κοινού και τη στήριξη που προσφέρει στα θύματα. Η οργάνωση λειτουργεί κυρίως με βάση τον εθελοντισμό. Η στήριξη των θυμάτων βασίζεται κυρίως στην παροχή νομικής συνδρομής.

Η PaR οικοδομεί ένα δίκτυο εθελοντών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε τοπικό επίπεδο σε όλους τους ευάλωτους χώρους, π.χ. συλλόγους, σχολεία. Πέραν από τις βασικές μεθόδους που χρησιμοποιεί, όπως τηλεφωνική γραμμή βοήθειας και ιστότοπο, διαθέτει ένα δίκτυο το οποίο αποκαλείται «εκπρόσωποι πρώτης επαφής». Πρόκειται για άτομα που εντοπίζουν εν δυνάμει ή πραγματικά θύματα επιθέσεων και τους προσφέρουν τη βοήθεια/συνεργασία τους. Στη συνέχεια, ένας δικηγόρος της PaR έρχεται σε επικοινωνία με το θύμα και του προσφέρει πλήρη συμβουλευτική κάλυψη για μια υπόθεση, συμπεριλαμβανομένης της παράστασής του στις ανακρίσεις της αστυνομίας. Η PaR έχει ετοιμάσει κατευθυντήριες γραμμές για τις πιο συνηθισμένες υποθέσεις/προβλήματα/περιστάσεις, καθώς και συστάσεις προς το θύμα σχετικά με το «πώς να συμπεριφερθεί και τι να κάνει σε ορισμένες καταστάσεις».

● **Υπόθεση Hedviga Malinova**

Η Hedviga Malinova ήταν μια φοιτήτρια σλοβακικής-ουγγρικής καταγωγής, η οποία δέχθηκε επίθεση από νεοναζι έπειδή την άκουσαν να μιλάει στο τηλέφωνο στα ουγγρικά. Οι δράστες τη χτύπησαν, την προσέβαλαν και της άφησαν ένα μήνυμα στην μπλούζα της που έγραφε «οι Ούγγροι να πάνε πίσω από τον Δούναβη». Ο πρώην υπουργός εσωτερικών κατηγορήσε την Hedviga ότι έδωσε παραπλανητικά στοιχεία στην πρώτη συνέντευξη τύπου. Η ιστορία πήρε μεγάλες διαστάσεις, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, προκαλώντας αναβρασμό τόσο στην ουγγρική όσο και στη σλοβακική πλευρά. Η υπόθεση δικάστηκε από κάθε πιθανό δικαστικό σώμα, συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Στο τέλος, Η Δημοκρατία της Σλοβακίας έπρεπε να ζητήσει συγγνώμη από την Hedviga και να παραδεχθεί ότι η Hedviga είχε δίκιο – δεν είχε πει κανένα ψέμα σε οποιοδήποτε σημείο της καταγγελίας της.

Η θετική κατάληξη αυτής της υπόθεσης προήλθε μέσω ισχυρής άσκησης πίεσης από μια συμμαχία ανάμεσα στα ΜΜΕ και την ΟΚΠ, που μαζί παρείχαν νομική, επικοινωνιακή και προσωπική στήριξη στη Hedviga για περισσότερα από 7 χρόνια, και τη βοήθησαν να μην παραιτηθεί από τα δικαιώματά της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΜΟΝΤΕΛΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΟΚΠ, ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

6.1 Καθορισμός επιπέδων υπηρεσιών

Είναι σημαντικό για μια ΟΚΠ, όταν προσπαθεί να βοηθήσει θύματα εγκλημάτων μίσους, να αποφασίσει ποιες υπηρεσίες θέλει να προσφέρει και ποιες όχι. Ένα σημείο κλειδί για να πάρει αυτήν την απόφαση είναι να κατανοήσει τους διαθέσιμους πόρους, τη θέση της οργάνωσης στην κοινότητα, τις υπάρχουσες υποδομές και την προθυμία της ποινικής δικαιοσύνης να αναγνωρίσει τα εγκλήματα μίσους και να ανταπεξέλθει καταλλήλως απέναντι τους. Μια πρωτοεμφανιζόμενη οργάνωση θα αποδειχθεί πιο χρήσιμη αν συμπληρώνει κάποιο κενό στις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες, παρά αν παρέχει υπηρεσίες που υπάρχουν ήδη.

Προκειμένου να προσδιορίσει τις υπηρεσίες που θα προσφέρει, θα ήταν ανεκτίμητης αξίας να κατανοήσει τη φύση του προβλήματος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσω διαβουλεύσεων με τις κοινότητες που έχουν δεχθεί πλήγμα είτε, όπου αυτές υπάρχουν, εξετάζοντας ακαδημαϊκές και κυβερνητικές μελέτες σχετικά με την εχθρότητα και το μίσος προς τη στοχοποιημένη κοινότητα, είτε πρόκειται για μια μοναδική ομάδα είτε για μια ευρύτερη γεωγραφική περιοχή που περιλαμβάνει πολλές στοχοποιημένες ομάδες.

Ένα ακόμα σημαντικό μέρος του σχεδιασμού είναι η θέσπιση στόχων και αξιών. Πρέπει να είναι σαφές σε όλους το τι εκπροσωπεί η οργάνωση, σε ποιον θέλει να παρέχει στήριξη και, πάνω απ' όλα, ποιες είναι οι ηθικές της αξίες. Ενώ μπορεί να θέλει να προσφέρει μια υπηρεσία μόνο σε ένα κομμάτι της κοινότητας, είναι σημαντικό για την οργάνωση να καταστήσει σαφές πώς καταδικάζει ανοιχτά όλα τα είδη εγκλημάτων μίσους και ότι θα συνεργάζεται με άλλους φορείς που βοηθούν κάποιο άλλο κομμάτι της κοινότητας και αντιμετωπίζουν παρόμοια ζητήματα. Η πραγματική επιτυχία γίνεται πιο πιθανή όταν οι ομάδες συνεργάζονται για να προσφέρουν υπηρεσίες σε όλα τα θύματα εγκλημάτων μίσους, ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους.

Υπάρχουν διάφορα μοντέλα υπηρεσιών που προσφέρουν οι ΟΚΠ, από ανάλυση δημόσιων δεδομένων αποκλειστικά, έως οργανώσεις που προσφέρουν ένα ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών, συμπεριλαμβάνοντας συστήματα αναφοράς, συνηγορία των θυμάτων και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, με στόχο να περιορίσουν την εχθρότητα εντός της ευρύτερης κοινότητας. Ο τρόπος με τον οποίον μια οργάνωση χτίζει σχέσεις με τις Αρχές εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη λειτουργία που θα επιλέξει να έχει.

6.2 Stabilirea relațiilor

Κλειδί για την επιτυχία μιας οργάνωσης είναι οι σχέσεις που οικοδομεί με τους πιο σημαντικούς εμπλεκόμενους παράγοντες. Μια οργάνωση είναι δυνατόν να προσφέρει τις υπηρεσίες της χωρίς συνεργατικές σχέσεις, ωστόσο η πραγματική αξία θα έλθει ως αποτέλεσμα των σχέσεων εμπιστοσύνης με όλες εκείνες τις υπηρεσίες που μπορούν να παίξουν κάποιον ρόλο στον περιορισμό της ζημίας που προκαλούν η εχθρότητα και το μίσος, καθώς και με τις ίδιες τις κοινότητες.

Οι ομάδες των εμπλεκόμενων παραγόντων μπορεί να είναι σε τοπικό ή διεθνές επίπεδο και σε αυτές περιλαμβάνονται:

- **Υπάρχουσες κοινοτικές ομάδες:** Ανάλογα με την κοινότητα στόχο, ενδεχομένως να υπάρχουν ομάδες που λειτουργούν ήδη είτε με θρησκευτική, κοινωνική, πολιτιστική ή άλλου είδους βάση. Ορισμένες από αυτές τις ομάδες έχουν επιτυχημένη δράση μέσα από τη συνεργασία τους με αντίστοιχες οργανώσεις που εξειδικεύονται σε άλλους τομείς, όπως της υγείας, της στέγασης ή της εκπαίδευσης. Είναι πολύ πιθανόν οι ΟΚΠ να ανακαλύψουν ότι αυτές οι ομάδες έχουν ακούσει για περιστατικά εχθρότητας και να αναγνωρίζουν τα οφέλη από μια συνεργασία.
- **Άτομα επιρροής:** Πρέπει να ληφθεί υπόψη η πιθανότητα επικοινωνίας με συγκεκριμένα άτομα που μπορούν να βοηθήσουν. Ορισμένες ΟΚΠ έχουν σημειώσει επιτυχίες έχοντας τη στήριξη ισχυρών ανθρώπων, όπως από αρχηγούς κοινοτήτων, ακαδημαϊκούς, θρησκευτικούς ηγέτες ή επώνυμων που έπесαν θύματα εγκλημάτων μίσους, οι ίδιοι ή συγγενείς τους, που μπορεί να επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το όνομά τους για να αποτρέψουν να συμβεί και σε άλλους αυτό που συνέβη σε αυτούς.

- **Αθλητικοί σύλλογοι:** Τα αθλήματα παρέχουν συχνά ένα πεδίο εκδήλωσης μίσους. Μπορούν, όμως, να αποτελέσουν και μια πηγή θετικής επιρροής, όταν συμφωνηθούν κάποιες πρωτοβουλίες που μπορούν να αναλάβουν οι σύλλογοι με ηθικά και οικονομικά κίνητρα να καταστήσουν το άθλημα προσβάσιμο σε όλα τα κομμάτια της κοινότητας. Η συμβολή προσωπικοτήτων από τον χώρο του αθλητισμού είναι ανεκτίμητη, αν επιθυμούν να μιλήσουν κατά αρνητικών συμπεριφορών.
- **Αστυνομία και εισαγγελείς:** Αν μια οργάνωση επιθυμεί να παρέχει στήριξη σε θύματα σε όλα τα στάδια αναφοράς και δίωξης, τότε είναι απαραίτητο να έχει μια βαθιά κατανόηση του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης. Υπάρχουν τεράστιες διαφορές ανάμεσα στα κράτη, όσον αφορά τους ορισμούς, τις δομές ακόμα και την αποφασιστικότητά τους να καταπολεμήσουν τα εγκλήματα μίσους. Αν η επιλεγμένη λειτουργία της οργάνωσης είναι να ενθαρρύνει την αναφορά στις Αρχές, τότε είναι σημαντικό το σύστημα αναφοράς και οι δομές που θα αναπτυχθούν να συμμορφώνονται με τα πρότυπα και τις πρακτικές που υπάρχουν ήδη
 - Ορισμένες οργανώσεις θα διαθέτουν πολιτικές ανταλλαγής στοιχείων, και οι ΟΚΠ πρέπει να αποφασίσουν τι είδους πληροφορίες θα διοχετεύουν και ποιες συμφωνίες εμπιστευτικότητας θα είναι διαθέσιμες για τα θύματα και τους μάρτυρες. Σε ορισμένες ώριμες συνεργασίες, γίνεται ανταλλαγή στοιχείων επίσης από τους επισήμους. Αυτό είναι επιθυμητό, καθώς η ανταλλαγή στοιχείων αυξάνει τη συνολική κατανόηση της φύσης ενός προβλήματος και δίνει τη δυνατότητα για μια πιο αποτελεσματική ανταπόκριση, ωστόσο συμβαίνει μόνο όταν κάθε πλευρά κερδίζει την εμπιστοσύνη της άλλης.
 - Ορισμένες οργανώσεις χρησιμοποιούν φόρμες «συγκατάθεσης θύματος», προκειμένου να λάβουν την έγκριση του θύματος για την ανταλλαγή πληροφοριών με τις Αρχές εκ μέρους τους.
- **Άλλοι κρατικοί οργανισμοί:** Υπάρχουν πολλοί κρατικοί οργανισμοί που θα παίξουν κάποιον ρόλο στην καταπολέμηση των εγκλημάτων μίσους, από τα τοπικά εκπαιδευτήρια μέχρι την εθνική κυβέρνηση. Όταν η νέα οργάνωση έχει μια σαφή ιδέα σχετικά με τον σκοπό των υπηρεσιών της, είναι σημαντικό να εξετάσει ποιοι από αυτούς τους εθνικούς ή τοπικούς οργανισμούς θα γίνουν χρήσιμοι συνεργάτες. Κάποια παραδείγματα είναι οι υπηρεσίες υγείας, στέγασης, μεταφορών και εκπαίδευσης, οι οποίες μπορεί να παίξουν έναν πολύτιμο ρόλο, ανάλογα με τη φύση του εγκλήματος μίσους που αντιμετωπίσαν τα θύματα. Σε ορισμένους τομείς μπορεί να υπάρχουν ήδη συνεργασίες, προκειμένου να προωθείται η ασφάλεια της κοινότητας. Αυτές οι συνεργασίες πιθανόν να παρέχουν το ιδανικό όχημα για την οικοδόμηση σχέσεων.
- **MME:** Η δημιουργική χρήση των MME μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην προώθηση της γνώσης και της αυτοπεποίθησης στις ομάδες που είναι θύματα εγκλημάτων μίσους, καθώς και να ενθαρρύνουν τα θύματα να βγουν από την αφάνεια. Μια νέα οργάνωση πρέπει να λάβει υπόψη της τους καλύτερους τρόπους για να τραβήξει την προσοχή και να κερδίσει τη στήριξη των τοπικών ή εθνικών MME. Είναι συχνά επιθυμητό να έχει προετοιμάσει αποδείξεις για την έκταση του προβλήματος, λεπτομέρειες από αξιοσημείωτα εγκλήματα ή μαρτυρίες θυμάτων που είναι πρόθυμα να μιλήσουν, καθώς όλα αυτά είναι πιθανόν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των δημοσιογράφων.
- **Πολιτικοί:** Όταν μια οργάνωση λειτουργεί με επιτυχία και διαθέτει αδιάσειστα στοιχεία, θα πρέπει να επιλέξει με ποιον τρόπο θα τα χρησιμοποιήσει. Τα στοιχεία είναι πολύτιμα για την άσκηση επιρροής στη διαμόρφωση πολιτικών και για την υπογράμμιση της φύσης του προβλήματος. Οι αναφορές που περιέχουν περιλήψεις των στοιχείων μπορούν να διοχετευθούν μέσω προσωπικών σχέσεων με πολιτικούς, στα MME ή σε διεθνείς οργανισμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ή ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ). Η ΟΚΠ πρέπει να αποφασίσει αν θέλει να δημιουργήσει ένα λόμπι άσκησης πίεσης σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο.
- Τα **κράτη** έχουν την ευθύνη να παρέχουν έναν φορέα διασφάλισης της ισότητας ή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ο οποίος θα εξετάζει τα μέτρα κατά των διακρίσεων. Αυτός ο φορέας θα μπορούσε να είναι ένας πολύτιμος συνεργάτης για να ελέγχει πότε δεν είναι επαρκείς οι παρεχόμενες υπηρεσίες.

6.3 Λειτουργία χωρίς συνεργατικές σχέσεις

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ορισμένες ΟΚΠ δεν βρίσκουν πρόθυμους συνεργάτες στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης ή στο πολιτικό τοπίο, κάτι που αλλάζει πολύ τους τομείς που δίνει έμφαση η ΟΚΠ.

Ορισμένες ομάδες έχουν ανακαλύψει ότι:

- Οι αστυνομικές αρχές είναι απρόθυμες να αναγνωρίσουν την υπάρχουσα εχθρότητα, η οποία τροφοδοτεί τα εγκλήματα μίσους
- Οι πολιτικοί αρνούνται την ύπαρξη μιας τέτοιας εχθρότητας
- Υπάρχει φανερή ή κεκαλυμμένη εχθρότητα απέναντι στην ομάδα από τις ίδιες τις Αρχές
- Η εχθρότητα απέναντι στη στοχοποιημένη ομάδα είναι ευρέως διαδεδομένη στην κοινότητα

Σε τέτοιες περιοχές η λειτουργία της ΟΚΠ θα συναντήσει μεγαλύτερες δυσκολίες και ενδεχομένως η ΟΚΠ να ανακαλύψει ότι πρέπει να καταβάλει μεγάλο μέρος της συνολικής προσπάθειάς της για να εγγυηθεί ένα καθεστώς εμπιστευτικότητας στο θύμα, να οικοδομήσει δημιουργικές σχέσεις, ακόμα και με άτομα εντός άλλων οργανισμών, και να προσπαθήσει να προωθήσει ένα θετικό κλίμα εντός της κοινότητας.

Αν μια οργάνωση διαθέτει ικανούς δικηγόρους, αυτοί μπορεί να επιλέξουν την απαίτηση αποζημιώσεων με ένδικα μέσα, συμπεριλαμβάνοντας την παρακολούθηση παρόμοιων υποθέσεων σε εθνικά και διεθνή δικαστήρια. Αν δεν διαθέτει δικηγόρους, τότε πρέπει να σκεφτεί πώς θα οικοδομήσει σχέσεις με φιλικούς δικηγόρους σε μια βάση εθελοντισμού.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όταν μια ΟΚΠ ενεργεί σε ένα εχθρικό ή μη συνεργάσιμο περιβάλλον πρέπει να διακατέχεται από μεγαλύτερη επιδεξιότητα και να έχει περισσότερες γνώσεις και πηγές. Συμβαίνει, όμως, τα θύματα σε τέτοιες περιοχές συνήθως να έχουν μεγαλύτερη ανάγκη για στήριξη από οπουδήποτε αλλού.

Οι νέες ΟΚΠ είναι πιθανόν να έχουν βοήθεια από άλλες εδραιωμένες οργανώσεις, οι οποίες έχουν αντιμετωπίσει παρόμοια προβλήματα. Συχνά οι διεθνείς οργανισμοί και οι πολυεθνικές ΟΚΠ να μπορούν να υποδείξουν κάποιες οργανώσεις που έχουν επιτύχει, ως έναν βαθμό, σε παρόμοιες συνθήκες.

6.4 Μεθοδολογία: μοντέλα λειτουργίας

6.4.1 Αναφορά εγκλημάτων

Τα ακόλουθα τρία μοντέλα, ή ένας συνδυασμός αυτών, μπορούν να ληφθούν υπόψη ως τρόπος λειτουργίας, ανάλογα με τους πόρους και την έκταση του προβλήματος.

Μοντέλο 1 – αναφορά μόνο των δημόσιων στοιχείων: Αυτή η επιλογή απαιτεί του λιγότερους πόρους. Δεν επιχειρεί να συνδράμει απευθείας τα θύματα ή να παρέχει συστήματα αναφοράς, αλλά στρέφεται στις υπάρχουσες δομές αναφοράς. Συλλέγει, συγκρίνει και ταξινομεί στοιχεία από υπάρχουσες πηγές, όπως τα ΜΜΕ, οι σχέσεις με τους φορείς και με επαγγελματικές ενώσεις. Ο κύριος ρόλος αυτής της λειτουργίας είναι να τονίσει την έκταση του προβλήματος και να χρησιμοποιήσει τα στοιχεία για να επηρεάσει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικών, τους νομοθέτες ή τους παρόχους υπηρεσιών. Αυτή η επιλογή μπορεί να φανεί χρήσιμη σε περιβάλλοντα όπου οι επίσημοι δεν αναγνωρίζουν ή αρνούνται την ύπαρξη εγκλημάτων μίσους απέναντι σε μια μεμονωμένη ομάδα ή μια κοινωνία γενικότερα.

Μοντέλο 2 – Ενθάρρυνση της κατάθεσης αναφορών μέσω των υπαρχόντων διαύλων: Αυτή η επιλογή είναι ίσως η πιο δημοφιλής και απαιτεί η ΟΚΠ να έχει μια ισχυρή βάση εντός της στοχοποιημένης κοινότητας. Είναι πολύτιμη όταν τα θύματα διστάζουν να αναφέρουν το περιστατικό στις Αρχές. Τα θύματα είναι συχνά πιο πρόθυμα να μιλήσουν σε ανεπίσημη ομάδα που έχει τη βάση της στην κοινότητα, τα μέλη της οποίας μπορούν να κάνουν την αναφορά στις Αρχές εκ μέρους των θυμάτων, ή να τα βοηθήσουν να καταθέσουν την αναφορά παρέχοντας πληροφορίες, στήριξη και συνηγορία μέσω της διαδικασίας κατάθεσης αναφοράς και αγωγής. Οι απαραίτητοι πόροι για αυτήν την επιλογή εξαρτώνται από τη φύση και την έκταση του προβλήματος που αντιμετωπίζει η στοχοποιημένη ομάδα, ενώ η μεγαλύτερη πρόκληση είναι να διασφαλιστεί ότι τα θύματα γνωρίζουν την ύπαρξη της υπηρεσίας. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω αποδοτικής δημοσιότητας στα τοπικά μέσα, δημόσιες εκδηλώσεις και την οικοδόμηση ενός καλού ονόματος γύρω από την αποτελεσματική παροχή στήριξης, καθώς τα θύματα θα ανταλλάσουν πληροφορίες με τους ομότιμους τους για τις υπηρεσίες που έλαβαν.

Μοντέλο 3 – Υποδομές αναφοράς που δίνουν τη δυνατότητα στα θύματα να καταθέτουν αναφορές απευθείας στην ΟΚΠ: Αυτό το τρίτο μοντέλο περιλαμβάνει και το προηγούμενο, αλλά είναι το πιο δαπανηρό. Εκτός από την ενθάρρυνση για την κατάθεση αναφορών, προσπαθεί να προσφέρει ένα ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει δυνατότητα απευθείας αναφοράς, στήριξη και συνηγορία υπέρ του θύματος, καθώς και αρωγή καθ' όλη τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας. Ιδανικά θα πρέπει να εξασφαλίζει μια αμφίδρομη επικοινωνία με τις υπηρεσίες. Χρηματοδότηση για μια οργάνωση με τόσο ευρείες υπηρεσίες μπορεί, σε σπάνιες περιπτώσεις, να βρεθεί από τις ίδιες τις στοχοποιημένες κοινότητες ή από φιλανθρωπίες, ωστόσο, πιο συχνά προέρχεται από κρατικά προγράμματα χρηματοδότησης, με την προϋπόθεση ότι η οργάνωση μπορεί να πείσει τις Αρχές ότι μπορεί να προσφέρει μια υπηρεσία εκ μέρους του κράτους.

6.4.2 Ανταλλαγή στοιχείων

Είναι σημαντικό η οργάνωση να γνωρίζει την τοπική νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων και να εφαρμόζει σαφείς κανόνες για την ανταλλαγή στοιχείων. Αυτό θα διασφαλίζει ότι τα θύματα και οι Αρχές κατανοούν με σαφήνεια ποια μεταχείριση θα τύχουν οι πληροφορίες που θα παρέχουν. Θυμηθείτε: μια οργάνωση μπορεί να δεχθεί ανεπανόρθωτο πλήγμα, σε περίπτωση που διαρρεύσουν εμπιστευτικές πληροφορίες, οπότε είναι πολύ σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη η ασφάλεια των πληροφοριών, μαζί με τις συνθήκες ανταλλαγής τους.

Κατά τη διαδικασία οικοδόμησης της εμπιστοσύνης ανάμεσα στις οργανώσεις και τις αρμόδιες υπηρεσίες, ο τύπος πληροφοριών που θα ανταλλάσσονται θα γίνει πιο πολύτιμος και θα οδηγεί σε καλύτερες αποδόσεις, τόσο σε μεμονωμένες υποθέσεις όσο στο ζήτημα άσκησης επιρροής στις πολιτικές και στη λειτουργία του συστήματος.

Στήριξη των θυμάτων: Οι οργανώσεις πρέπει να αποφασίσουν ποιο θα είναι το επίπεδο των υπηρεσιών που επιθυμούν να προσφέρουν στα θύματα. Η μακροπρόθεσμη στήριξη σε θύματα με ψυχικά τραύματα μπορεί να είναι μια πολύ έντονη και δαπανηρή διαδικασία, η οποία να συνεχίζεται για πολλούς μήνες. Είναι απαραίτητο να καταγραφούν οι υπάρχοντες φορείς παροχής στήριξης για τα θύματα και να αποφασισθεί αν οι οργανώσεις θα παραπέμπουν τα θύματα σε αυτούς τους φορείς ή αν θα παρέχουν στήριξη απευθείας. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι ΟΚΠ μπόρεσαν να λειτουργήσουν ως ένας μηχανισμός παροχής στήριξης μέσω ανάθεσης από έναν υπάρχων φορέα στήριξης θυμάτων. Ο φορέας χρηματοδοτεί μια πολιτιστικά κατάλληλη υπηρεσία, την οποία μπορεί να προσφέρει η οργάνωση στην ομάδα που έχει πέσει θύμα. Μπορούν επίσης να συνοδεύουν τα θύματα στις διαδικασίες υποβολής αναφοράς και μήνυσης.

Επιρροή στις πολιτικές: όταν μια οργάνωση έχει στα χέρια της στοιχεία σχετικά με τη φύση και την έκταση της στοχευμένης εχθρικής συμπεριφοράς, μπορεί να ασκήσει επιρροή στις τοπικές, εθνικές ή και διεθνείς πολιτικές, ασκώντας πίεση σε πολιτικούς και επισήμους για καλύτερες υπηρεσίες. Η οργάνωση θα πρέπει να αποφασίσει σε ποιο πεδίο προτίθεται να δραστηριοποιηθεί και να στοχεύσει την επιρροή της σε όσους έχουν πολιτική δύναμη ή ασκούν απευθείας επιρροή στη χάραξη πολιτικών. Αυτή μπορεί να είναι μια συνεργατική σχέση, αλλά οι επιτυχημένες οργανώσεις θα πρέπει, επίσης, να είναι έτοιμες να αντιμετωπίσουν την κακή απόδοση, είτε εντός αυτών των σχέσεων είτε, σε ακραίες περιπτώσεις, σε δημόσιο και πολιτικό πεδίο,

Πρόληψη: οι ΟΚΠ έχουν έναν ουσιαστικό ρόλο να παίξουν στην πρόληψη της εχθρότητας και των εγκλημάτων μίσους. Στις δραστηριότητές τους μπορεί να περιλαμβάνονται εκπαιδευτικά προγράμματα, αναμόρφωση των δραστών ή ακόμα και κινητοποίηση της κοινότητας ενόψει εκδηλώσεων υψηλού κινδύνου, όπως είναι οι παρελάσεις γκέι.

● **Ηνωμένο Βασίλειο - TrueVision**

Με σκοπό να παρέχουν μια μοναδική οδό αναφοράς των εγκλημάτων μίσους στο ηνωμένο Βασίλειο, η αστυνομία, η κυβέρνηση και τα συνεργαζόμενα μέρη εργάστηκαν μαζί για να αναπτύξουν ένα διαδικτυακό σύστημα αναφοράς, το οποίο ονομάζεται **True Vision** (www.report-it.org.uk).

Το True Vision παρέχει επίσης πληροφορίες στα θύματα, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στα θύματα ή στις κοινοτικές οργανώσεις να καταθέτουν τις αναφορές απευθείας στην αρμόδια αστυνομική αρχή. Υπάρχει η δυνατότητα αυτές οι πληροφορίες να παρέχονται ανώνυμα, αν είναι απαραίτητο, αλλά οι ΟΚΠ μπορούν να λειτουργούν χωρίς να κάνουν μεγάλα έξοδα σε τεχνολογίες πληροφοριών. Επίσης, παρέχει στην αστυνομία ένα ενιαίο σύστημα αναφοράς, ανεξάρτητα με το ποια οργάνωση υπέβαλε την αναφορά.

● **Δανία – Δανικό Ίδρυμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**

Σε συνεργασία με το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο με τίτλο Εντοπισμός και Αντιμετώπιση Εγκλημάτων Μίσους κατά ΛΟΑΔ, το οποίο εφαρμόζεται σε 9 κράτη μέλη της ΕΕ, το **Δανικό Ίδρυμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** έκανε αίτηση για συναντήσεις με το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Δανίας, την Υπηρεσία Πληροφοριών και Ασφαλείας της Δανίας, την Εθνική Αστυνομία και την αστυνομία της Κοπεγχάγης. Ο καρπός που απέφεραν αυτές οι συναντήσεις ήταν η αστυνομία της Κοπεγχάγης να οριστεί από τον αρχηγό της Εθνικής Αστυνομίας ως «συνεργάτης» του έργου. Στη συνέχεια, επιλεγμένο προσωπικό του αστυνομικού τμήματος εκπαιδεύθηκε στη διαχείριση των εγκλημάτων μίσους. Επίσης, ζητήθηκε από την αστυνομία να επιτρέψει ερευνητές από το Δανικό Ίδρυμα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων να πραγματοποιήσουν μια μελέτη στο τμήμα, σχετικά με τη διαχείριση των εγκλημάτων μίσους από την αστυνομία στην πράξη. Το αποτέλεσμα από τη μελέτη και την εκπαίδευση, η οποία οργανώθηκε για την αστυνομία αλλά και μαζί με την αστυνομία, ήταν να εδραιωθεί μια στενή συνεργασία με τις αστυνομικές αρχές και να οικοδομηθεί μια αίσθηση εμπιστοσύνης.

Αυτή η συνεργασία οδήγησε στην οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους αστυνομικούς σε όλες τις περιοχές της Δανίας, με τη συμμετοχή της αστυνομίας και των εισαγγελέων ως εκπαιδευτές, και με το Δανικό Ίδρυμα και τη Δανική Υπηρεσία Πληροφοριών ως οργανωτές. Εφεξής, οι εθνικές κατευθυντήρες γραμμές για την αστυνομία, σχετικά με την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους, επισκοπούνται από τον διευθυντή των εισαγγελικών αρχών.

● Καταλονία, Ισπανία - Casal Lambda

Το πρωτόκολλο της καταλανικής αστυνομίας για τη βία που υποκινείται από ομοφοβικό και τρανσφοβικό μίσος αφορά στη ελλιπή αναφορά και την πρόληψη εγκλημάτων μίσους κατά των ΛΟΑΔ. Έχουν αναληφθεί καινοτόμες δράσεις στα πλαίσια μιας συνεργασίας της καταλανικής κυβέρνησης με ενώσεις όπως η **Casal Lambda**, μια ομάδα συνηγορίας για τα δικαιώματα των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφίφυλων και των διεμφυλικών (ΛΟΑΔ). Η Casal Lambda ασχολείται επίσης με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά του οι ΛΟΑΔ, προσφέροντας υπηρεσίες νομικής και ψυχολογικής στήριξης στην κοινότητα. Η Casal Lambda έχει συλλέξει αποδεικτικά στοιχεία που καταδεικνύουν ότι πολλά ομοφοβικά περιστατικά δεν αναφέρονται. Πολλοί πιστεύουν ακόμα ότι οι Αρχές δεν θα ασχοληθούν ή δεν έχουν την κατάλληλη εκπαίδευση για να χειριστούν τέτοιου είδους υποθέσεις.

Τον Σεπτέμβριο του 2006, η αυτόνομη καταλανική κυβέρνηση ενέκρινε ένα διυπηρεσιακό σχέδιο κατά των διακρίσεων ενάντια στους ομοφυλόφιλους και τους διεμφυλικούς, το οποίο αποτελεί έναν εγκάρσιο οδικό χάρτη που μοιράζονται όλες οι υπουργικές υπηρεσίες. Σε δικαστικό επίπεδο, δημιουργήθηκε το 2008 ο θεσμός του εισαγγελέα κατά της ομοφοβίας και της τρανσφοβίας, προκειμένου να συντονίζει τις δράσεις της δικαιοσύνης και της αυτόνομης αστυνομίας, Mossos d'Esquadra, στην αντιμετώπιση όλων των εγκλημάτων που μπορεί να έχουν ομοφοβικές ή τρανσφοβικές διαστάσεις. Ο ρόλος του εισαγγελέα είναι επίσης να διασφαλίζει ότι το ποινικό δίκαιο εφαρμόζεται πλήρως και αυστηρώς σε επιβαρυντικές συνθήκες και άλλες περιπτώσεις. Επίσης υιοθετήθηκε ένα αστυνομικό πρωτόκολλο σχετικά με «αστυνομικές διαδικασίες για εγκλήματα που υποκινούνται από μίσος ή διακρίσεις». Από το 2010 καλύπτει όλους τους τύπους εγκλημάτων μίσους. Ένα από τα αποτελέσματα αυτών των πολιτικών και της συνεργασίας ανάμεσα στην αστυνομία και τις ΟΚΠ ήταν να καταστεί πλέον δυνατή η καταγραφή των εγκλημάτων μίσους.

Οι ΟΚΠ και οι δημόσιες αρχές έχουν συνειδητοποιήσει ότι η συνεργασία μεταξύ τους είναι απολύτως απαραίτητη, προκειμένου να συντελεσθεί μια αλλαγή στον τρόπο που προσεγγίζουν οι Αρχές και η κοινή γνώμη τα εγκλήματα μίσους που υποκινούνται από τον φόβο για τους ΛΟΑΔ. Εδραιώθηκε ένας σταθερό δίαυλος επικοινωνίας ανάμεσα στην αστυνομία και τις ενώσεις. Υπάρχει μια αρμόδια τηλεφωνική υπηρεσία συνεχούς λειτουργίας, δίδονται συστάσεις ασφαλείας και έχουν αναληφθεί δράσεις διάδοσης. Εκτός όλων των άλλων, το πρωτόκολλο της αστυνομίας για τα εγκλήματα μίσους περιλαμβάνει την ανάγκη για την εδραίωση μια απευθείας σχέσης ανάμεσα στις αστυνομικές υπηρεσίες και στις ενώσεις ΛΟΑΔ. Αυτή η διαδικασία οικοδόμησης εμπιστοσύνης συνεπάγεται την παρουσία της αστυνομίας σε όλες τις δημόσιες εκδηλώσεις που συνδέονται με την κοινότητα των ΛΟΑΔ, και την αναγνώριση της σεξουαλικής διαφορετικότητας των αστυνομικών, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών ΛΟΑΔ.

Οι εισαγγελικές αρχές είναι τώρα αρμόδιες για να ορίσουν τις διαδικαστικές απαιτήσεις και την επικοινωνία με την αστυνομία σε υποθέσεις ομοφοβίας, τρανσφοβίας, ενώ τα αστυνομικά τμήματα της Καταλονίας συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις για τα περιστατικά μίσους που σχετίζονται με ΛΟΑΔ. Και οι δύο υπηρεσίες είναι χορηγοί της δημιουργίας μια ομάδας συνηγορίας, η οποία περιλαμβάνει εκπροσώπους της Casal Lambda και άλλων οργανώσεων υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ΛΟΑΔ, καθώς και εκπροσώπους από τις περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις. Η ομάδα συνηγορίας παρακολουθεί όλα τα αναφερθέντα περιστατικά, τα οποία στη συνέχεια αναλαμβάνει να αντιμετωπίσει ο εισαγγελέας και το δικαστικό σύστημα.

Σύμφωνα με την Casal Lambda, αυτές οι πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με ΟΚΠ, είχαν πολύ σημαντική επίδραση. Για παράδειγμα, η αστυνομία έχει δημοσιεύσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πώς να γίνεται η αναφορά περιστατικών ομοφοβίας. Μια ακόμα σημαντική εξέλιξη είναι ότι έχει αυξηθεί η προσοχή που δίδεται στα θύματα. Επίσης, η αστυνομία εκπαιδεύει τους αστυνομικούς για τη σεξουαλική και πολιτιστική διαφορετικότητα, και συμμετέχει σε δράσεις πρόληψης. Κάνει παρουσιάσεις σε σχολεία σχετικά με τον εκφοβισμό, παρέχει θεματικές πληροφορίες για τις διατάξεις του νόμου που αφορούν εγκλήματα μίσους, αναλαμβάνει δράσεις πρόληψης στον χώρο του αθλητισμού.

Τόσο οι οργανώσεις των ΛΟΑΔ όσο και οι δημόσιες αρχές αναγνωρίζουν ότι αποτελεί πολύ σημαντικό επίτευγμα η ικανότητά τους να συναντιούνται και να έχουν έναν δομημένο διάλογο, καθώς και να προχωρούν σε περαιτέρω βήματα για την καταπολέμηση εγκλημάτων υποκινούμενων από τη φοβία για τους ΛΟΑΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 – ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ Η ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΜΙΣΟΥΣ;

Σύμφωνα με την περιγραφή του έργου Facing Facts!, οι στόχοι που προσπαθούν να πετύχουν τα συνεργαζόμενα μέρη περιλαμβάνουν την τυποποίηση των κριτηρίων για τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων για τα εγκλήματα μίσους, καθώς και η εκπαίδευση των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που εκπροσωπούν τα θύματα

σχετικά με τη συλλογή, την ανάλυση και την αναφορά, προκειμένου να **συνηγορούν υπέρ της πρόληψης και των μέτρων επέμβασης**, με σκοπό να βελτιωθεί η συνεργασία ανάμεσα στις Αρχές και τις ΟΚΠ.

Η σχέση ανάμεσα στη συλλογή στοιχείων, την αναφορά, τη συνηγορία και την εκπόνηση αποδοτικών πολιτικών για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων μίσους μπορεί να οριστεί ως ακολούθως:

- **Υπέρτατο στόχο της κοινωνίας των πολιτών που στηρίζει τα θύματα και των κοινοτικών οργανώσεων** αποτελεί η υιοθέτηση συνεπών νομοθεσιών και πολιτικών, σε συνδυασμό με μια ισχυρή πολιτική βούληση να εφαρμοστούν στην πράξη αυτές οι νομοθεσίες και πολιτικές. Στην πραγματικότητα, μόνο η ισχυρή ανταπόκριση των δημόσιων αρχών μπορεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τη βία με κίνητρο το μίσος
- **Συνηγορία είναι η δράση ή το σύνολο των δράσεων που αναλαμβάνουν οι ΟΚΠ, προκειμένου να προωθήσουν την υιοθέτηση τέτοιων νομοθεσιών και πολιτικών.** Τα αξιόπιστα και συγκρίσιμα στοιχεία αποτελούν ένα σημείο κλειδί για αυτές τις δράσεις, καθώς οι στρατηγικές συνηγορίας που βασίζονται σε αποδείξεις έχουν, όπως είναι ευνόητο, πολύ μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας. Συνεπώς, η συνηγορία, η συλλογή στοιχείων και η στήριξη των θυμάτων είναι όλα αλληλένδετα.
- **Για να αυξήσει τις πιθανότητες της για επιτυχία, η συνηγορία πρέπει να είναι καλά σχεδιασμένη και δεν μπορεί** να λειτουργεί σπασμωδικά, ανάλογα με τις πολιτικές ευκαιρίες ή απειλές. Ο σχεδιασμός είναι επίσης σημαντικός για να καθοριστεί τι τύπου στοιχεία είναι απαραίτητα και πρέπει να συλλεχθούν. Πρέπει να τονιστεί ότι οι αποδοτικές στρατηγικές συνηγορίας απαιτούν πρότυπα και ικανότητες, στον ίδιο βαθμό που απαιτούν τη συλλογή στοιχείων και τη στήριξη στα θύματα.
- **Η συνηγορία μπορεί να εκληφθεί ως μια μακροπρόθεσμη επένδυση και περιλαμβάνει την κινητοποίηση των πόρων** που μπορεί να είχαν χρησιμοποιήσει οι ΟΚΠ για άλλες χρήσιμες δράσεις. Αυτός είναι ο λόγος που οι ΟΚΠ καταρτίζουν σοβαρές στρατηγικές συνηγορίας, καθώς τις θεωρούν ως μια λύση για τη βελτίωση του γενικού πλαισίου στο οποίο δραστηριοποιούνται και στο οποίο ζούνε οι κοινότητες που εκπροσωπούν. Οι ΟΚΠ πρέπει να βρουν τη σωστή ισορροπία ανάμεσα στη συνηγορία και στις δικές τους δραστηριότητες.

Η συνηγορία που βασίζεται σε αποδείξεις μπορεί να αποδειχθεί πανίσχυρη σε μια δημοκρατική κοινωνία. Για παράδειγμα, είναι σημαντικό ο κόσμος και τα ΜΜΕ να γνωρίζουν για τη φύση και την έκταση των περιστατικών βίας με κίνητρο το μίσος απέναντι σε ορισμένες κοινότητες. Η ικανότητα των κοινοτικών ΟΚΠ από το να κινητοποιούν τον κόσμο για να παρέχει τη στήριξή του, μέχρι να πιέζουν τις δημόσιες αρχές να πάρουν μέτρα, μπορεί να είναι πράγματι ένας τρόπος να διασφαλιστεί ότι θα αναληφθεί δράση.

Για να υιοθετηθούν κατάλληλες πολιτικές, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών πρέπει, επίσης, να ευαισθητοποιούν τα κυβερνητικά θεσμικά όργανα, από εθνικό επίπεδο (συμπεριλαμβανομένου του κοινοβουλίου και των κυβερνητικών υπουργών) έως και σε τοπικό επίπεδο. Οι διακυβερνητικοί οργανισμοί σε διεθνές επίπεδο μπορούν επίσης να φανούν χρήσιμοι, σε ορισμένες περιπτώσεις, καθώς παρέχουν ένα φόρουμ για συζήτηση και υιοθέτηση πολιτικών δεσμεύσεων.

Εξίσου σημαντικό είναι η αστυνομία, οι εισαγγελείς και οι δικαστικές, καθώς και άλλοι φορείς, όπως οι αρμόδιες αρχές για την υγεία και την εκπαίδευση, να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή στοιχεία για να αναγνωρίσουν τη σοβαρότητα της κατάστασης και να αναπτύξουν την ικανότητα να χαράσσουν χρήσιμες πολιτικές. Και εδώ, η ικανότητα των ΟΚΠ να διατηρούν έναν βιώσιμο διάλογο και να συνεργάζονται με αυτούς τους φορείς θα ενισχύεται, αν είναι αποτέλεσμα πρωτοβουλιών συνηγορίας που βασίζεται σε αποδείξεις.

Ωστόσο, οι ΟΚΠ έχουν πρόσβαση μόνο σε περιορισμένους ανθρώπινους και υλικούς πόρους. Συνεπώς, πρέπει να θέτουν προτεραιότητες ανάμεσα στους διαφορετικούς τύπους δράσεων και να κάνουν ρεαλιστικές επιλογές. Αυτός είναι ένας λόγος που η οργάνωση στρατηγικών και καθορισμός των κύριων στόχων της συνηγορίας είναι μια πολύ σημαντική εργασία, η οποία δεν θα πρέπει να πραγματοποιείται αφότου δημοσιευτούν τα στοιχεία. Η συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και δημοσίευση των στοιχείων πρέπει να διεξάγονται με συνέπεια και σύμφωνα με τους πολιτικούς στόχους που έχει θέσει η ΟΚΠ.

7.1 Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, προκειμένου να καταστρώνονται αποτελεσματικές στρατηγικές συνηγορίας

Αυτή η ενότητα εξετάζει τους διαφορετικούς τύπους στρατηγικών που μπορούν να αναπτύξουν και να στηρίξουν με τη συλλογή στοιχείων οι κοινοτικές ΟΚΠ, επιτυγχάνοντας τα πρότυπα που ορίζει το Facing Facts! Οι ακόλουθοι πίνακες παραθέτουν διάφορες πιθανές επιλογές συνηγορίας και εντοπίζουν τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι στρατηγικές συνηγορίας, προκειμένου να επιτυγχάνουν τους στόχους τους.

Οι επιλογές που εμφανίζονται με πλάγια γράμματα μπορούν να θεωρηθούν ως πιο προχωρημένα πρότυπα συνηγορίας, καθώς απαιτούν τη χρήση επιπρόσθετων πόρων.

Τα υπόλοιπα στοιχεία μπορούν να θεωρηθούν ως βήματα κλειδιά για την κατάστρωση μια στρατηγικής συνηγορίας. Ωστόσο, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών πρέπει να νιώθουν την ελευθερία να χρησιμοποιήσουν με ευελιξία αυτό το κεφάλαιο, αξιοποιώντας το ανάλογα με το εθνικό ή κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο δραστηριοποιούνται και σύμφωνα με τους πόρους που μπορούν να έχουν διαθέσιμους.

Α. Αναγνώριση των στόχων της συνηγορίας	
Πιθανοί σκοποί της συνηγορίας	Προϋποθέσεις για αποτελεσματική συνηγορία
Υιοθέτηση μιας νομοθεσίας για τα εγκλήματα μίσους (π.χ. ποινική νομοθεσία, νομοθεσία για τα δικαιώματα των θυμάτων)	- Εντοπισμός των αρμόδιων θεσμικών οργάνων - Κατανόηση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων που ακολουθούν τα αρμόδια θεσμικά όργανα και αναγνώριση των υπευθύνων λήψης αποφάσεων - Εντοπισμός εν δυνάμει συμμάχων και αντιπάλων, εντός του αρμόδιου θεσμικού οργάνου - Κατανόηση της αλληλεπίδραση ανάμεσα στα αρμόδια θεσμικά όργανά, καθώς και ανάμεσα στα θεσμικά όργανα και σε άλλους - Έλεγχος της οργανωτικής ικανότητας της ΟΚΠ που έχει αναλάβει δράση συνηγορίας.
Υιοθέτηση πολιτικών για την πρόληψη και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δημόσιες αρχές και τις στοχοποιημένες κοινότητες (π.χ. εκπαιδευτικά προγράμματα για δημόσιους λειτουργούς, προγράμματα οικοδόμησης σχέσεων, εκστρατείες ενημέρωσης)	
Υιοθέτηση πολιτικών που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της αναφοράς των περιστατικών στις δημόσιες αρχές και της στήριξης των θυμάτων (π.χ. προγράμματα αναφοράς, ανάπτυξη υπηρεσιών στήριξης για τα θύματα ή παροχή βοήθειας στις οργανώσεις στήριξης των θυμάτων)	

Β. Καθορισμός των εργαλείων και των πόρων της συνηγορίας		
Στόχοι της συνηγορίας	Πιθανά εργαλεία συνηγορίας (όχημα του μηνύματος)	Χρήση των πόρων και των στοιχείων (διαμόρφωση του μηνύματος)
Κοινή γνώμη και ΜΜΕ	- Εκστρατείες ενημέρωσης - Άρθρα σε εφημερίδες/περιοδικά και συνεντεύξεις	- Χρήση καλά καθορισμένων εννοιών και αξιόπιστων στοιχείων - Πιθανή χρήση μεμονωμένων ιστοριών, όταν είναι εφικτό - Πιθανή χρήση στατιστικών στοιχείων, όταν είναι διαθέσιμα
Κοινοβούλιο, κυβέρνηση, τοπικές αρχές	- Εκστρατείες ενημέρωσης - Χρήση εκθέσεων για πολιτικές/σημειώσεις συνοπτικής ενημέρωσης - Σχέσεις και συναντήσεις με υπεύθυνους λήψης αποφάσεων.	- Χρήση καλά καθορισμένων εννοιών και αξιόπιστων στοιχείων - Κατανόηση της γλώσσας και του πλαισίου του θεσμικού οργάνου - Αξιοποίηση όλων των υπαρχόντων δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει το κράτος ή οι τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών οργανισμών ή των διεθνών συμφωνιών, συστάσεων που έχουν εγκριθεί από τα εθνικά υπουργεία εξωτερικών - Πιθανή χρήση μεμονωμένων ιστοριών, όταν είναι εφικτό - Πιθανή χρήση στατιστικών στοιχείων, όταν είναι διαθέσιμα - Αξιοποίηση των απόψεων που έχουν εκφράσει οι εθνικοί ή οι Ευρωπαίοι διαμεσολαβητές, οι φορείς ισότητας, κ.τ.λ.
Εξειδικευμένες δημόσιες αρχές και σχετικοί επαγγελματικοί κλάδοι (αστυνομία, εισαγγελείς, δικαστικό σύστημα, σύστημα υγείας και εκπαίδευση...)	-- Χρήση εκθέσεων για πολιτικές/σημειώσεις συνοπτικής ενημέρωσης - Σχέσεις και συναντήσεις με υπεύθυνους λήψης αποφάσεων (συμπεριλαμβανομένων των εποπτικών αρχών) - Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα	- Χρήση καλά καθορισμένων εννοιών και αξιόπιστων στοιχείων - Κατανόηση της γλώσσας και της αποστολής του επαγγελματικού κλάδου - Αξιοποίηση όλων των υπαρχόντων σχετικών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει το κράτος ή οι εποπτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν σε διεθνές επίπεδο.

Για να διαπιστωθεί το κατά πόσο τα θύματα θέλουν οι ιστορίες τους να χρησιμοποιηθούν σε ένα μήνυμα συνηγορίας, είναι σημαντικό να διαβάσετε αυτό το κεφάλαιο σε συνδυασμό με το Κεφάλαιο 5 για τη στήριξη των θυμάτων και το στήριξη των θυμάτων και τα παραδείγματα καλών πρακτικών. Η ανταλλαγή ανθρωπίνων εμπειριών μπορεί να είναι ένα ισχυρό εργαλείο για τη συνηγορία. Ωστόσο, ακόμα και όταν τα θύματα είναι πρόθυμα να συμμετέχουν σε ακτιβιστικές δράσεις, εξακολουθεί να είναι απαραίτητη η προστασία και η στήριξή τους, ίσως ακόμα περισσότερο, καθώς η ιστορία τους θα εκτεθεί σε κοινή θέα. Η προστασία της ιδιωτικότητας των θυμάτων αναδεικνύεται σε πρόκληση. Υπό αυτήν την έννοια, όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με τη χρήση των ιστοριών των θυμάτων πρέπει να παίρνονται με μεγάλη προσοχή και να διασφαλίζεται ότι τα θύματα κατανοούν και αποδέχονται τις πιθανές επιπτώσεις από τη δημόσια προβολή των ιστοριών τους.

Προκειμένου να χρησιμοποιούνται κατάλληλα τα στατιστικά δεδομένα και τα στοιχεία, είναι σημαντικό ο σχεδιασμός των δράσεων συνηγορίας και της συλλογής στοιχείων να είναι συνεπής. Για αυτόν τον λόγο, αυτό το κεφάλαιο πρέπει να διαβαστεί σε συνδυασμό με το Κεφάλαιο 1 για τη συλλογή και την επαλήθευση των στοιχείων, το Κεφάλαιο 3 για την αναφορά εγκλημάτων μίσους και την αναφορά εγκλημάτων μίσους και τα παραδείγματα καλών πρακτικών

C. Εργασία για τη σύσταση συμμαχιών συνηγορίας	
Συμμαχίες μπορούν να συσταθούν είτε με θεσμικούς εταίρους ή με άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Αυτές οι δύο επιλογές δεν είναι αποκλειστικές. Ωστόσο, είναι σημαντικό να γνωρίζεται ότι αντιστοιχούν σε διαφορετικές στρατηγικές συμμαχίας και ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν λαμβάνοντας υπόψη την αντίστοιχη φύση των εταίρων. Η σύσταση συμμαχιών, όταν αυτές αποτελούν μέρος της στρατηγικής της συνηγορίας, πρέπει να σχεδιαστούν όσο το δυνατόν νωρίτερα. Όλα τα στοιχεία της στρατηγικής της συνηγορίας, όπως τα διάφορα βήματα που θα ακολουθηθούν ή η γλώσσα που θα χρησιμοποιηθεί, πρέπει να αποφασισθούν μαζί με τους εταίρους της συμμαχίας.	
Πιθανοί στόχοι της συνηγορίας	Στρατηγική της συμμαχίας
Κοινή γνώμη και ΜΜΕ	- Εντοπισμός πιθανών θεσμικών συμμάχων (π.χ. φορείς ισότητας, διαμεσολαβητές) H/KAΙ - Εντοπισμός πιθανών συμμάχων στο ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών (π.χ. άλλες ΟΚΠ, δημόσια πρόσωπα) - Κοινή δράση και συμμαχικό έργο
Κοινοβούλιο, κυβέρνηση, τοπικές αρχές	- Εντοπισμός πιθανών συμμάχων στα θεσμικά όργανα (π.χ. πολιτικά κόμματα) H/KAΙ - Εντοπισμός πιθανών συμμάχων στο ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών (π.χ. άλλες ΟΚΠ, δημόσια πρόσωπα) - Κοινή δράση και συμμαχικό έργο.
Εξειδικευμένες δημόσιες αρχές και σχετικοί επαγγελματικοί κλάδοι (αστυνομία, εισαγγελείς, δικαστικό σύστημα, σύστημα υγείας και εκπαίδευση...)	- Εντοπισμός πιθανών συμμάχων σε θεσμικά όργανα και τις εποπτικές τους αρχές (όπου υπάρχουν) H/KAΙ - Εντοπισμός πιθανών συμμάχων στην κοινωνία των πολιτών (π.χ. άλλες ΟΚΠ που εργάζονται σε διαφορετικούς τομείς διακρίσεων ή σε ανθρώπινα δικαιώματα) - Κοινή δράση και συμμαχικό έργο.

7.2 Μεθοδολογία: σχεδιασμός και αξιολόγηση των δράσεων με βάση τους διαθέσιμους πόρους

Οι ΟΚΠ εργάζονται με περιορισμένους πόρους. Συνεπώς, η αποδοτικότητα και η επιτυχία εξαρτώνται από την ικανότητά τους να σχεδιάζουν δράσεις που μπορούν να αναπτυχθούν με συνέπεια και βιώσιμο τρόπο. Αυτός ο τρόπος σκέψης πρέπει να αναπτυχθεί από τα πρώτα κιόλας βήματα της στρατηγικής της συνηγορίας (θέσπιση στόχων). Στη συνέχεια θα πρέπει να συνεχίσει να ισχύει για όλα τα στάδια της συνηγορίας.

Η υιοθέτηση ενός σχεδίου συνηγορίας μπορεί να είναι ένας τρόπος για την ΟΚΠ να εμπλακεί σε μια τέτοια διαδικασία, θέτοντας φιλόδοξες, ωστόσο πραγματοποιήσιμες προτεραιότητες και επιλέγοντας τους τρόπους δράσης.

Η παρακολούθηση των δράσεων συνηγορίας είναι ένα απαραίτητο στοιχείο για καταγράφονται τα βήματα της διαδικασίας και δίνεται δυνατότητα προσαρμογής στα σχέδια δράσης και τις πρακτικές, ανάλογα με τυχόν αναπάντεχες αλλαγές, περιστατικά ή πληροφορίες, με έναν διαχειρίσιμο τρόπο. Σύμφωνα με την ανταπόκριση των στόχων της συνηγορίας, μπορεί να είναι όντως σημαντικό να υπάρξει μια προσαρμογή των τακτικών, ακόμα και αν ο σκοπός παραμένει ο ίδιος.

Η παρακολούθηση και η προσαρμογή μπορούν να γίνονται πιο εύκολα, αν τα σχέδια συνηγορίας εμπεριέχουν δείκτες. Οι δείκτες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε συνάφεια με τους διαθέσιμους πόρους, προκειμένου να έχουν νόημα και να είναι ταυτόχρονα εύκολα μετρήσιμοι. Επίσης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αξιολογήσουν τις στρατηγικές της συνηγορίας εκ των υστέρων, για παράδειγμα στο τέλος ενός έργου.

Κάθε οργάνωση θα πρέπει κανονικά να οργανώσει ένα δικό της μοντέλο, σχετικά με το τι μπορεί να περιέχει η διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των ακόλουθων στοιχείων μπορεί να παρέχει δείκτες για την παρακολούθηση της στρατηγικής συνηγορίας μιας οργάνωσης και να μετρήσει την επιτυχία της, ή πιθανόν να διορθώσει τις ατέλειές της.

- Συμμετοχή σχετικών ενδιαφερόμενων παραγόντων μέσα και έξω από την ΟΚΠ (ειδικά σε περιπτώσεις συμμαχιών συνηγορίας, αλλά όχι μόνο)
- Ποιοτικές συναντήσεις συνηγορίας και αντιδράσεις στις πρωτοβουλίες επικοινωνίας με το κοινό (εκστρατείες, άρθρα στον Τύπο, δημοσίευση εκθέσεων, οργάνωση εκδηλώσεων για λόγους εκστρατείας)
- Μέγιστη χρήση των πολιτικών ή κοινοτικών ευκαιριών που προκύπτουν από σημαντικές ημερομηνίες (π.χ. εβραϊκές γιορτές, παγκόσμια ημέρα κατά της ομοφοβίας και της τρανσφοβίας)
- Λόγοι για την επιτυχία ή την αποτυχία των διάφορων ενεργειών συνηγορίας
- Ο χρόνος που χρειάστηκε για να επιτευχθεί πρόοδος, σε σύγκριση με τους στόχους που ορίστηκαν στο σχέδιο συνηγορίας
- Μέγεθος αλλαγής στους στόχους της συνηγορίας, σε σύγκριση με τους αρχικούς σκοπούς της συνηγορίας.

Συνηγορία

Η ηθελημένη διαδικασία άσκησης επιρροής σε ανθρώπους που παίρνουν αποφάσεις χάραξης πολιτικών ή έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή των πολιτικών. Ο λέξη «συνηγορία» είναι μια έννοια εύπλαστη και χρησιμοποιείται με διάφορους τρόπους στην ατζέντα των οργανώσεων. Είναι κατανοητή στα πλαίσια του έργου μιας οργάνωσης και της θεμελιώδους αποστολής της.

Δείκτες προκατάληψης

Πρόκειται για κριτήρια τα οποία μπορούν να βοηθήσουν τους επαγγελματίες επιβολής του νόμου να αποφασίσουν αν ένα συγκεκριμένου έγκλημα πρέπει να ταξινομηθεί ως έγκλημα μίσους/προκατάληψης. Αυτά τα κριτήρια δεν περιλαμβάνουν όλες τις περιπτώσεις και σε κάθε υπόθεση πρέπει να εξετάζονται τα ιδιαίτερα γεγονότα και συνθήκες.

Κίνητρα προκατάληψης

Ένα έγκλημα μίσους ή ένα περιστατικό υποκινούμενο από την προκατάληψη/το μίσος μπορεί να έχει ως βάση του ένα από τα ακόλουθα κίνητρα: τη φυλή/εθνική καταγωγή, τη θρησκευτική ταυτότητα, την εθνικότητα, την ηλικία, την αναπηρία, το σεξ, τον γενετήσιο προσανατολισμό, το φύλο.

ΟΚΠ

Συντομογραφία για τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών

Τεκμηρίωση

Ο όρος «τεκμηρίωση» μπορεί να έχει διαφορετικές έννοιες, ανάλογα με το γεωγραφικό πλαίσιο ή το πεδίο στο οποίο χρησιμοποιείται. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η τεκμηρίωση είναι μια διαδικασία που περιλαμβάνει διαφορετικά βήματα, τα οποία μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με το πού στοχεύει η τεκμηρίωση. Γενικά, όμως, η τεκμηρίωση αποτελείται από:

- **Συλλογή στοιχείων:** καθορισμός των πληροφοριών που χρειάζονται και των μέσων για την απόκτησή τους. Η παρακολούθηση είναι ένα μέσο κλειδί για τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών, σε περίπτωση που τα περιστατικά συμβαίνουν σε συγκεκριμένες εκδηλώσεις (όπως στις παρελάσεις γκέι, σε συγκεκριμένες θρησκευτικές γιορτές). Άλλες μέθοδοι (συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια, κ.τ.λ.) μπορεί να είναι πιο κατάλληλες για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με ένα μεμονωμένο περιστατικό, όπως μια επίθεση στον δρόμο ή ένα περιστατικό εκφοβισμού στο σχολείο. Όπου και όταν είναι δυνατόν, μια καλή ιδέα είναι να συλλέγονται πληροφορίες τόσο μέσα από την παρακολούθηση, όσο και από ενέργειες ανεύρεσης γεγονότων. Αυτό δίνει τη δυνατότητα για τον σχηματισμό μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας, καθώς και για τη διασταύρωση των πληροφοριών.
- **Οργάνωση και ανάλυση των στοιχείων** για να γίνουν πιο προσβάσιμα. Αυτό το βήμα μπορεί να περιλαμβάνει περίτεχνες στατιστικές, διαγράμματα και γραφήματα για να γίνονται πιο εμφανή τα ευρήματα.
- **Αναφορά:** διάδοση των πληροφοριών σε παράγοντες (κυβερνητικές αρχές, ευρωπαϊκά/διεθνή θεσμικά όργανα, θεσμικά όργανα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κ.τ.λ.) που μπορούν να αναλάβουν δράση. Για καλύτερη απόδοση και μεγαλύτερη επιτυχία, βοηθά να υπάρχει μια στρατηγική διάδοσης, δηλαδή να σκεφτούμε σε ποιους θέλουμε να στείλουμε τις πληροφορίες σε αρχικό στάδιο.

Έγκλημα μίσους (ή έγκλημα με κίνητρο την προκατάληψη)

Τα εγκλήματα μίσους είναι ποινικές πράξεις που υποκινούνται από προκατάληψη ή αρνητική προδιάθεση απέναντι σε συγκεκριμένες ομάδες ατόμων. Μπορεί να βασίζονται, μεταξύ άλλων, στο φύλο, στην έμφυλη ταυτότητα, τον γενετήσιο προσανατολισμό, την εθνική καταγωγή, τη θρησκεία, την ηλικία ή την αναπηρία. Το έγκλημα μίσους αποτελείται από δύο διακριτά στοιχεία:

- Είναι μία πράξη ή οποία συνιστά ποινικό αδίκημα, και
 - Κατά τη διάπραξη του εγκλήματος, ο δράστης ενεργεί με βάση την αρνητική προδιάθεση ή την προκατάληψη.
- Συνεπώς, ο δράστης ενός εγκλήματος μίσους επιλέγει το θύμα του επειδή αυτό ανήκει σε μία συγκεκριμένη ομάδα ή ο δράστης θεωρεί ότι το θύμα ανήκει σε μια συγκεκριμένη ομάδα. Όταν το έγκλημα περιλαμβάνει την πρόκληση ζημιών σε ιδιοκτησία, η ιδιοκτησία επιλέγεται λόγω της σύνδεσής της με μια ομάδα θύμα και οι στόχοι μπορεί να είναι λατρευτικοί χώροι, κέντρα κοινότητας, οχήματα ή σπίτια οικογενειών.

Περιστατικά υποκινούμενα από μίσος

Ένα περιστατικό υποκινούμενο από μίσος είναι μία πράξη που περιλαμβάνει αρνητική προδιάθεση και προκατάληψη, με τον τρόπο που περιγράφεται πιο πάνω, αλλά δεν καταλήγει σε «έγκλημα μίσους». Ο όρος περιγράφει πράξεις που έχουν ως κίνητρο την προκατάληψη και μπορεί να είναι από απλά φραστικά επεισόδια έως εγκληματικές πράξεις, για τις οποίες δεν έχει αποδειχθεί ακόμα το έγκλημα. Παρόλο που τα υποκινούμενα από μίσος περιστατικά δεν περιλαμβάνουν πάντοτε εγκληματικές πράξεις, τέτοιου είδους περιστατικά συχνά προηγούνται, συνοδεύουν ή παρέχουν το πλαίσιο για εγκλήματα μίσους.

Ρητορική μίσους

Μορφές έκφρασης οι οποίες έχουν ως κίνητρο, επιδεικνύουν ή ενθαρρύνουν την εχθρότητα απέναντι σε μια ομάδα ή ένα πρόσωπο, επειδή το πρόσωπο ανήκει στη συγκεκριμένη ομάδα. Επειδή η ρητορική μίσους μπορεί να ενθαρρύνει ή να συνοδεύει εγκλήματα μίσους, οι δύο έννοιες είναι αλληλένδετες. Υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στο ποιες μορφές έκφρασης θεωρεί το κάθε κράτος ότι συνιστούν έγκλημα μίσους. Οι απευθείας και έμμεσες απειλές για άσκηση βίας, καθώς και η υποκίνηση της βίας, συνιστούν εγκλήματα σε όλα τα κράτη που συμμετέχουν στον ΟΑΣΕ, οπότε αυτά τα εγκλήματα διώκονται ακόμα και αν δεν έχουν ως κίνητρο την προκατάληψη Πέραν αυτού, όμως, δεν υπάρχει ομοφωνία σχετικά με το ποιες άλλες μορφές λόγου πρέπει να απαγορεύονται.

Προασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων

«Προασπιστής ανθρωπίνων δικαιωμάτων» είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται ευρέως για ένα άτομο που ενεργεί με σκοπό να προωθήσει ή να προστατέψει τα ανθρώπινα δικαιώματα, μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλους. Οι προασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε πρόκειται για μεμονωμένα άτομα είτε για μέλη ΟΚΠ, αναγνωρίζονται, πάνω απ' όλα, από τις ενέργειές τους και από αυτό που αντιπροσωπεύουν. Οι προασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλοι που ενεργά αντιτίθενται στις διακρίσεις και το μίσους, πέφτουν επίσης θύματα εγκλημάτων μίσους, καθώς κάποιες φορές στοχοποιούνται για τη σχέση τους με τα θύματα διακρίσεων και τη συμπαράστασή τους σε αυτά.

ΛΟΑΔ

Συντομογραφία για λεσβίες, ομοφυλόφιλους, αμφίφυλους, διεμφυλικούς.

Παρακολούθηση

Ένας ευρύς όρος που περιγράφει την ενεργή συλλογή, εξακρίβωση και χρήση πληροφοριών που σχετίζονται με προβλήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλαμβάνει παρατήρηση και συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με περιστατικά και εκδηλώσεις (εκλογές, δίκες, διαδηλώσεις, κ.τ.λ.), έχει χρονολογικό χαρακτήρα και γενικά λαμβάνει χώρα για μια εκτεταμένη χρονική περίοδο. Στο συγκεκριμένο πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους, ο σκοπός της παρακολούθησης είναι να καταγράψει τη βία που υποκινείται από μίσος, και να στρέψει την προσοχή των εθνικών αρχών ή των διεθνών οργανισμών προς την παραβίαση αναγνωρισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η παρακολούθηση έχει ως υπέρτατο σκοπό να συλλέξει επαρκείς αποδείξεις για εγκλήματα μίσους, ώστε να πείσει τις Αρχές και τον κόσμο ότι πρέπει να γίνει κάτι για να βελτιωθεί η κατάσταση.

Παρακολούθηση των ΜΜΕ

Η συστηματική καταγραφή ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών, η συλλογή άρθρων από έντυπα και δεδομένων από διαδικτυακές πηγές.

Καταγραφή περιστατικών με κίνητρο το μίσος

Στο πλαίσιο των εγκλημάτων μίσους, καταγραφή σημαίνει ότι η αστυνομία διατηρεί ένα ημερολόγιο ή αρχείο από όλα τα εγκλήματα/περιστατικά μίσους που έχουν βιώσει άτομα και τα έχουν αναφέρει. Περιλαμβάνει την καταγραφή σημαντικών πληροφοριών που σχετίζονται με αυτά τα περιστατικά, όπως είναι η χρονική στιγμή που συνέβησαν και μια περιγραφή του τι συνέβη. Κανονικά, η καταγραφή πρέπει να γίνεται από την αστυνομία, όταν το άτομο αναφέρει ένα περιστατικό μίσους, ανεξάρτητα αν έχει διαπραχθεί ένα έγκλημα ή όχι και αν υπάρχουν αποδείξεις που να κατατάσσουν το έγκλημα ως έγκλημα μίσους.

Εκτίμηση κινδύνου

Σε όλα τα στάδια, από την αρχική ειδοποίηση για ένα έγκλημα μίσους/περιστατικό υποκινούμενου από μίσος, έως την ολοκλήρωση των ερευνών, μπορεί να υπάρχουν κίνδυνοι για την ασφάλεια και την ευημερία των θυμάτων και των μαρτύρων. Ένας σημαντικός παράγοντας κινδύνου (για την αστυνομία και τις ΟΚΠ) είναι η αναγνώριση της πιθανότητας περαιτέρω θυματοποίησης. Η οπτική γωνία των θυμάτων και των μαρτύρων σχετικά με τον κίνδυνο που διατρέχουν είναι απαραίτητες παράμετροι, που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Πρότυπα

Κατευθυντήριες γραμμές που έχουν συμφωνηθεί από κοινού και οι οποίες καθορίζουν τις προδιαγραφές, τα χαρακτηριστικά και τους τύπους εφαρμογής των απαραίτητων πτυχών μιας διαδικασίας ή μιας μεθόδου.

Αναφορά από τρίτο μέρος

Ο σκοπός για τη δυνατότητα αναφοράς από τρίτα μέρη είναι να αυξηθούν οι αναφορές των εγκλημάτων μίσους, καθώς και να αυξηθεί η ροή των πληροφοριών από τις διαφορετικές κοινότητες, των οποίων τα μέλη υποφέρουν από εγκλήματα/περιστατικά μίσους. Αυτό επιτυγχάνεται παρέχοντας στα μέλη της κοινότητας ένα εναλλακτικό σημείο επικοινωνίας, διαφορετικό από την αστυνομία. Υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες που μπορούν να ενθαρρύνουν και να βοηθήσουν τα θύματα και τους μάρτυρες να αναφέρουν τα εγκλήματα μίσους και τα περιστατικά με κίνητρο το μίσος. Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- Προγράμματα ατομικής αναφοράς, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στα θύματα να υποβάλουν απευθείας μια αναφορά για ένα περιστατικό/έγκλημα, χωρίς να χρειάζεται να μιλήσουν στην αστυνομία.
- Προγράμματα υποβοηθούμενης αναφοράς, τα οποία περιλαμβάνουν ένα τρίτος μέρος, όπως μια εθελοντική οργάνωση, η οποία καταγράφει τα στοιχεία από ένα περιστατικό ή έγκλημα και μεταβιβάζει την αναφορά στην αστυνομία.

Οπτική γωνία του θύματος

Η οπτική γωνία του θύματος, ή οποιουδήποτε άλλου ατόμου, είναι ο καθοριστικός παράγοντας για τον προσδιορισμό ενός εγκλήματος μίσους. Η φαινομενική έλλειψη κινήτρου ως αίτιο ενός περιστατικού δεν είναι σχετική, καθώς αυτό που μετράει είναι η οπτική γωνία του θύματος ή οποιουδήποτε άλλου ατόμου. Η προκατάληψη ή το μίσος που αντιλαμβάνεται το θύμα μπορεί να βασίζονται σε οποιοδήποτε αναγνωριστικό παράγοντα, όπως είναι μια αναπηρία, η ηλικία, η θρησκεία, ο γενετήσιος προσανατολισμός, η έμφυλη ταυτότητα και η φυλή. Ένα θύμα εγκλήματος μίσους δεν είναι απαραίτητο να ανήκει σε μια μειονοτική ομάδα ή να είναι κάποιο άτομο που γενικά θεωρείται ευάλωτο. Για παράδειγμα, ένας ετεροφυλόφιλος άντρας δέχεται μια υβριστική επίθεση από κάποιον που τον βλέπει να βγαίνει από ένα γκέι μπαρ. Αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιστατικό με κίνητρο την ομοφοβία, ενώ ο άντρας δεν είναι ο ίδιος γκέι. Συνεπώς, ουσιαστικά ο καθένας μπορεί να πέσει θύμα ενός εγκλήματος μίσους. Ο αποφασιστικός παράγοντας είναι η οπτική γωνία του θύματος ή οποιουδήποτε άλλου ατόμου.

Επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση

Ένα άτομο, το οποίο πέφτει θύμα ενός εγκλήματος μίσους ή περιστατικού υποκινούμενου από μίσος, μπορεί να έχει πέσει ήδη θύμα και σε άλλες περιπτώσεις. Ενδεχομένως τα προηγούμενα περιστατικά να μην είχαν αναφερθεί στην αστυνομία, για διάφορους λόγους, με αποτέλεσμα, όταν αναφέρεται το περιστατικό να είναι πλέον η κορύφωση μια μακράς ιστορίας θυματοποίησης.

Δευτερεύουσα θυματοποίηση

Όταν ένα άτομο έχει πέσει θύμα εγκλήματος μίσους και αντιλαμβάνεται ότι υπάρχει έλλειψη ενδιαφέροντος ή κατανόησης από την αστυνομία, αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα το άτομο να πέφτει θύμα και της αστυνομίας. Το κατά πόσο το θύμα αντιμετωπίζει όντως μια τέτοια συμπεριφορά από την αστυνομία είναι επουσιώδες, καθώς η προσωπική του αντίδραση βασίζεται αποκλειστικά στον τρόπο που αντιλαμβάνεται την κατάσταση.

Θύμα ενός εγκλήματος μίσους/περιστατικού υποκινούμενου από μίσος

Ένα θύμα εγκλήματος μίσους/περιστατικού υποκινούμενου από μίσος είναι ένα άτομο που έχει βιώσει οποιοδήποτε περιστατικό, το οποίο μπορεί να συνιστά ποινικό αδίκημα ή και όχι, για το οποίο το θύμα, ή οποιοδήποτε άλλο άτομο, θεωρεί ότι το κίνητρο ήταν η προκατάληψη ή το μίσος με βάση τη φυλή, τη θρησκεία, τον γενετήσιο προσανατολισμό, τη θρησκεία, την αναπηρία, κ.τ.λ. Η οπτική γωνία του θύματος ή οποιουδήποτε άλλου ατόμου είναι ο καθοριστικός παράγοντας για τον καθορισμό ενός περιστατικού μίσους.

Γλωσσάριο οργανισμών

Συμβούλιο της Ευρώπης (ΣτΕ)

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ο παλαιότερος πολιτικός οργανισμός της Ευρώπης, με έτος ίδρυσης το 1949. Αποτελείται από 47 χώρες. Η έδρα του είναι στο Στρασβούργο, Γαλλία. Το Συμβούλιο ιδρύθηκε για να:

- υπερασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, την κοινοβουλευτική δημοκρατία και το κράτος δικαίου (σαφής διαχωρισμός εξουσιών, νομική ασφάλεια και ισότητα όλων απέναντι στον νόμο)
- αναπτύσσει ηπειρωτικές συμφωνίες για να τυποποιήσει τις κοινωνικές και νομικές πρακτικές των κρατών μελών
- προωθεί τη συνειδητοποίηση μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας με βάση τις κοινές αξίες και προσεγγίζοντας διαφορετικούς πολιτισμούς.
- Κύριες αρμοδιότητες:
- λειτουργεί ως πολιτικό σημείο αναφοράς και επιτηρητής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τις πρώην κομμουνιστικές χώρες της Ευρώπης
- βοηθά τις χώρες της κεντρικής και την ανατολικής Ευρώπης να πραγματοποιούν και να ενοποιούν πολιτικές, νομικές και συνταγματικές μεταρρυθμίσεις, σε συνδυασμό με οικονομικές μεταρρυθμίσεις
- παρέχει τεχνογνωσία σε τομείς όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, η τοπική δημοκρατία, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και το περιβάλλον

Κύρια σύμβαση που υιοθετήθηκε:

Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ)

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (επίσημως η Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών) είναι μια διεθνής συνθήκη για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των θεμελιωδών ελευθεριών στην Ευρώπη. Καταρτίστηκε το 1950 και η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 3 Σεπτεμβρίου 1953. Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου βασίζονται στη Σύμβαση.

Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια οικονομική και πολιτική ένωση 27 κρατών μελών σήμερα στην Ευρώπη. Η ΕΕ προέκυψε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα που σχηματίστηκε το 1951 και τη Συνθήκη της Ρώμης του 1957. Από τότε έχει μεγαλώσει σε μέγεθος μέσω διεύρυνσης, καθώς και σε ισχύ με την προσθήκη τομέων πολιτικής.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΚ)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διορίζεται για μια περίοδο πέντε ετών μέσω μιας συμφωνίας μεταξύ των χωρών της ΕΕ, και υπόκειται στην έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή ενεργεί με πλήρη πολιτική ανεξαρτησία. Αρμοδιότητά της είναι να φροντίζει για τα συμφέροντα της ΕΕ στο σύνολό της, οπότε δεν πρέπει να δέχεται υποδείξεις από οποιοδήποτε κράτος μέλος. Η Επιτροπή είναι το μοναδικό θεσμικό όργανο που έχει δικαίωμα να προτείνει νέες ευρωπαϊκές νομοθεσίες και μπορεί να αναλαμβάνει δράση σε οποιοδήποτε στάδιο, για να βοηθά να επιτευχθούν συμφωνίες εντός του Συμβουλίου και μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνη για να διαχειρίζεται τις κοινές πολιτικές της ΕΕ που αφορούν την έρευνα, την αναπτυξιακή βοήθεια, την περιφερειακή πολιτική και άλλες. Επίσης, διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό για αυτές τις πολιτικές. Η λειτουργία της Επιτροπής στηρίζεται σε μια δημόσια υπηρεσία, η οποία αποτελείται από 36 «Γενικές Διευθύνσεις» (ΓΔ) και υπηρεσίες, και έχει την έδρα της κυρίως στις Βρυξέλλες και στο Λουξεμβούργο. Σε αντίθεση με τις γραμματείες των παραδοσιακών διεθνών οργανισμών, η Επιτροπή διαθέτει τους δικούς της οικονομικούς πόρους, οπότε μπορεί να ενεργεί αυτόνομα.

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΟΘΔ)

Η επίσημη ονομασία του ΟΘΔ είναι Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει την έδρα του στη Βιέννη και ιδρύθηκε το 2007. Ο σκοπός τους Οργανισμού είναι να φροντίζει για την τήρηση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από τις χώρες της ΕΕ.

ΟΚΠ

Μια μη κυβερνητική οργάνωση (ΜΚΟ) είναι μια νομικά συγκροτημένη οργάνωση, η οποία δημιουργήθηκε από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και λειτουργεί ανεξάρτητα από οποιαδήποτε κυβέρνηση. Ο όρος προέρχεται από τα Ηνωμένα Έθνη και χρησιμοποιείται κατά κύριο λόγο για να περιγράψει οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες δεν αποτελούν μέρος της κυβέρνησης και δεν είναι συμβατικές εταιρείες με σκοπό το κέρδος.

ΟΑΣΕ

Ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) είναι ο μεγαλύτερος περιφερειακός οργανισμός ασφαλείας στον κόσμο, με 56 κράτη μέλη από την Ευρώπη, την Κεντρική Ασία και τη Βόρεια Αμερική. Προέρχεται από το Συνέδριο για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΣΑΣΕ) του 1973 και άλλαξε την ονομασία του το 1995 σε ΟΑΣΕ. Η Γενική Γραμματεία έχει την έδρα της στη Βιέννη, αλλά έχει επίσης γραφεία στην Πράγα, την Κοπεγχάγη, τη Χάγη, τη Γενεύη και τη Βαρσοβία.

- Οι διαστάσεις του έργου του ΟΑΣΕ:
- Πολιτική-στρατιωτική διάσταση (έλεγχος εξοπλισμών, διαχείριση συνόρων, καταπολέμηση της τρομοκρατίας, πρόληψη διαμαχών, στρατιωτική μεταρρύθμιση και αστυνόμευση)
- Οικονομική και περιβαλλοντική διάσταση (οικονομικές και περιβαλλοντικές δραστηριότητες)
- Ανθρώπινη διάσταση (εμπορία ανθρώπων, αποδημοκρατικοποίηση, εκπαίδευση, εκλογές, ισότητα των φύλων, ανθρώπινα δικαιώματα, εθνικές και διεθνείς ΟΚΠ, μεταρρύθμιση των ΜΜΕ, δικαιώματα μειονοτήτων, εγκλήματα μίσους)

- *Association of Chief Police Officers, Hate Crime: Delivering a Quality Service – Good Practice and Tactical Guidance, Home Office, Police Standards Unit, Ηνωμένο Βασίλειο, 2005*
- *Association of Chief Police Officers in Scotland (ACPOS), Hate Crime Guidance Manual, 2010*
- *Community Security Trust (CST), A Guide to Fighting Hate Crime, 2010*
- *Human Rights First, Hate Crime Report 2008, 2008*
- *ILGA Europe, Joining forces to combat homophobic and transphobic hate crime, 2010*
- *ILGA-Europe, Make it work: six steps to effective LGBT human rights advocacy, 2010*
- *ILGA-Europe, Toolkit for training police officers on tackling LGBTI-phobic crime, 2011*
- *National Hate Crime Prevention - Education Development Centre, Inc., Responding to Hate Crime: A Multidisciplinary Curriculum For Law Enforcement and Victim Assistance Professionals, ΗΠΑ, 2000*
- *OSCE – ODIHR, Preventing and responding to hate crimes - A resource guide for CSOs in the OSCE region, 2009*
- *OSCE – ODIHR, Reporting Forms, Office for Democratic Institutions and Human Rights Annual Report, 2010*
- *Swedish National Police Board, A guide for the improvement of support to victims of homophobic crime, 2004-2005*

Συντονισμός έργου:

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από:

Με τη χρηματοδότηση του προγράμματος θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

www.facingfacts.eu